

4202 A

TELEVISNÍ PŘIJIMAČ

**Technický popis, návod k údržbě
a opravě televizních přijimačů
TESLA 4202 A**

Výrobce: TESLA PARDUBICE, národní podnik

1956 - 1957

O B S A H

	Strana
1.0 Technické údaje	5
2.0 Popis činnosti podle blokového schématu	6
3.0 Popis zapojení	7
3.01 Vstup (vysokofrekvenční zesilovač, směšovač a oscilátor)	7
3.02 Mezifrekvenční zesilovač	7
3.03 Obrazový detektor	8
3.04 Samočinné řízení citlivosti	8
3.05 Obrazový zesilovač	8
3.06 Obrazovka	8
3.07 Mezifrekvenční zesilovač zvukového signálu	8
3.08 Poměrový detektor	9
3.09 Nízkofrekvenční zesilovač	9
3.10 Oddělovač synchronizačních impulsů	9
3.11 Snímkový rozklad (vertikální vychylování)	9
3.12 Rádkový rozklad (horizontální vychylování)	10
3.13 Napájení	11
4.0 Seřízení přijimače podle zkušebního obrazce (monoskopu)	11
4.01 Umístění a připojení televizního přijimače	11
4.02 Seřízení přijimače knoflíky k obsluze (na přední stěně)	11
4.03 Seřízení ovládacími prvky na zadní straně nebo uvnitř přijimače	12
4.04 Kontrola přijimače podle zkušebního obrazce	12
4.05 Přípustné odchylky od ideálního obrazu	14
5.0 Poruchy přístroje a jejich příčiny	15
5.01 Vodítka ke zjišťování běžných vad	15
5.02 Střední hodnoty proudů a napětí v důležitých bodech	18
6.0 Kontrola a vyvažování televizního přijimače pomocí měřicího zařízení	20
6.01 Vybavení opravářského pracoviště	20
6.02 Všeobecné pokyny ke kontrole a vyvažování televizních přijimačů	20
6.03 Televizní nosné kmitočty obrazu i zvuku podle normy OIR, důležité pro ČSR	21
6.04 Měření citlivosti přijimače	21
6.05 Vyvažování oscilátoru přijimače	22
6.06 Kontrola kmitočtové charakteristiky celé obrazové části přijimače	22
6.07 Vyvažování vysokofrekvenční části	23
6.08 Kontrola a seřízení obrazové mezifrekvence	24
6.09 Kontrola obrazového zesilovače	25
6.10 Kontrola a seřízení rozkladů	26
6.11 Kontrola a vyvážení obvodu poměrového detektoru	29
6.12 Kontrola a seřízení zvukové mezifrekvence	30
6.13 Kontrola nízkofrekvenční části	31
7.0 Přijímací televizní anteny	32
8.0 Výměna hlavních částí	33
8.01 Všeobecné pokyny pro výměnu a montáž	33
8.02 Vyjmutí chassis ze skříně	33
8.03 Výměna obrazovky	33
8.04 Výměna ochranného skla obrazovky	33
8.05 Výměna vychylovacích cívek	33
8.06 Výměna přepinače provozu	33
8.07 Výměna vf dílu	33
8.08 Výměna vstupních a oscilátorových cívek a montáž dalších rozsahů	34
8.09 Výměna potenciometrů	34
8.10 Objímky elektronek	34
8.11 Cívek v kovových krytech	34
8.12 Výměna vysokonapěťového transformátoru	34
8.13 Výměna ostatních transformátorů	34
8.14 Náhrada pojistek přijimače	34
8.15 Výměna a oprava reproduktoru	34
9.0 Změny v provedení během výroby	35

	Strana
10.0 Seznam náhradních dílů	36
10.01 Mechanické díly	37
10.02 Elektrické díly	39

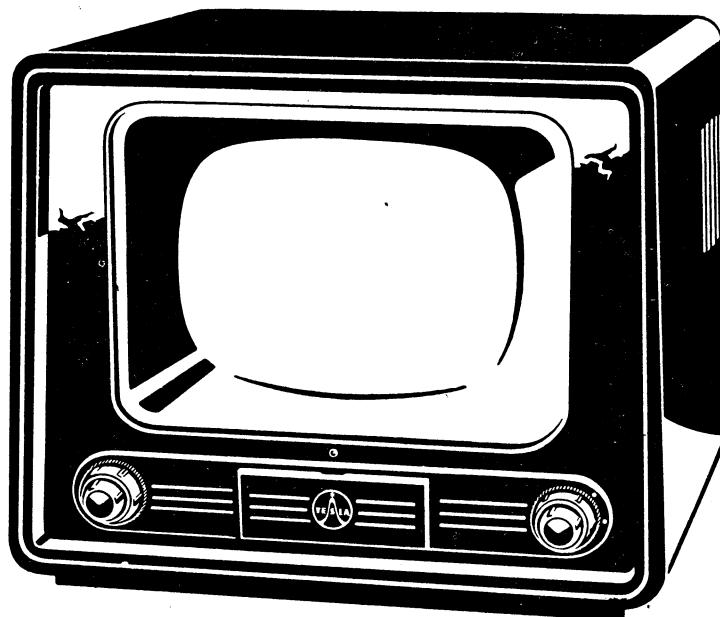
Přílohy:

- I. Zapojení televizního přijimače 4202A
II. Schema televizního přijimače 4202A

Obrázky v textu:

Obr. 1. Pohled na přijimač 4202A	5
Obr. 2. Blokové zapojení přijimače	6
Obr. 3. Knoflíky k obsluze na přední stěně přijimače	12
Obr. 4. Ovládací prvky uvnitř přijimače	13
Obr. 5. Zkušební obrazec	14
Obr. 6. Symetrisační členy	20
Obr. 7. Blokové zapojení generátoru s rozmitaným kmitočtem	20
Obr. 8. Zapojení přístrojů při měření citlivosti	21
Obr. 9. Celkové kmitočtové charakteristiky obrazové části	22
Obr. 10. Zapojení přístrojů při vyvažování vf části	23
Obr. 11. Kmitočtová charakteristika vf části	23
Obr. 12. Kmitočtová charakteristika vf pásmového filtru	23
Obr. 13. Kmitočtová charakteristika obrazové mezifrekvence	24
Obr. 14. Zapojení přístrojů při vyvažování mf části	24
Obr. 15. Kmitočtová charakteristika obrazového zesilovače	25
Obr. 16. Charakteristické průběhy napětí	26
Obr. 17. Zapojení rozkladů obrazu s vyznačenými body k snímání charakteristických průběhů	27
Obr. 18. Důležité body pro vyvažování na chassis	28
Obr. 19. Důležité body pro vyvažování pod chassis	28
Obr. 20. Zapojení přístrojů při snímání charakteristiky porovnávacího stupně	29
Obr. 21. Kmitočtová charakteristika porovnávacího stupně	29
Obr. 22. Zapojení přístrojů při vyvažování zvukové části	30
Obr. 23. Kmitočtová charakteristika poměrového detektoru	30
Obr. 24. Kmitočtová charakteristika zvukové mf	31
Obr. 25. Kmitočtová charakteristika nízkofrekvenční části	31
Obr. 26. Jednoduchý a skládaný dipól s vyzářovacím diagramem	32
Obr. 27. Dipól a skládaný dipól s reflektorem	32
Obr. 28. Skládaný dipól s reflektorem a direktorem	32
Obr. 29. Schema náhonu regulátoru jasu	34
Obr. 30. Zapojení transformátoru TR7 s vypuštěnou tepelnou pojistkou	35
Obr. 31. Součástky na přední stěně	36
Obr. 32. Součástky uvnitř přijimače	36
Obr. 33. Součástky vychylovacího systému a upevnění obrazovky	38
Obr. 34. Zapojení vf části	44
Obr. 35. Zapojení vychylovacích cívek	44

TELEVISNÍ PŘIJIMAČ TESLA 4202 A

Obr. 1. Pohled na přijimač 4202 A

1.0 TECHNICKÉ ÚDAJE

● POUŽITÍ:

Televizní přijimač TESLA 4202 A je určen pro příjem televizních pořadů, vysílaných podle československé televizní normy a kmitočtově modulovaného zvukového doprovodu, v domácnostech pro menší počet diváků.
Přístroj má symetrický i asymetrický vstup a může být napájen ze střídavé sítě pouze napětím 220 V.

● PROVEDENÍ:

stolní

● ROZMĚR OBRAZKU:

210×284 mm

● ROZSAHY:

I. televizní pásmo
Kanál čís. 2 – 49,75 + 56,25 Mc/s
Kanál čís. 3 – 59,25 + 65,75 Mc/s

III. televizní pásmo
10 rezervních kanálů

● ZPŮSOB VF LADĚNÍ:

12stupňový karuselový přepinač, doladění oscilátoru kapacitní

● ANTENNÍ VSTUP:

symetrický, imp. 300 Ω
asymetrický, imp. 75 Ω

● LADĚNÉ OBVODY:

3 vysokofrekvenční ve zvoleném kanálu
1 oscilátor
4 rozložené laděné v mf pásmu
6 odládovačů v mf pásmu
3 pro mezinosný kmitočet zvuku
2 pro poměrový detektor zvuku

● MEZIFREKVENČNÍ KMITOČTY:

obraz 39,5 Mc/s, šířka propouštěného pásma 6,5 Mc/s,
zvuk 6,5 Mc/s ± 100 kc/s (methodou mezinosné)

● ROZKLAD OBRAZU:

vertikální i horizontální pomocí řízených blokovacích oscilátorů

● ZÍSKÁVÁNÍ VYSOKÉHO NAPĚТИ:

z napěťových špiček vznikajících při zpětných bězích horizontálního rozkladu

● ANODOVÉ NAPĚTÍ OBRAZOVKY:

asi 12 kV

● VYCHYLOVÁNÍ:

magnetické, vysokoimpedančními vychylovacími cívками

● VÝSTUPNÍ VÝKON ZVUKOVÉ ČÁSTI:

1,5 W (50% skreslení při 800 c/s)

● REPRODUKTOR:

dynamický se stálým magnetem, Ø membrány 200 mm, impedance zvukové cívky 5 Ω

● INDIKÁTOR ZAPNUTÍ:

žárovka 12 V / 3 W

● OSAZENÍ ELEKTRONKAMI A GERMANIOVÝMI DIODAMI:

Celkový počet elektronek: 26 (včetně obrazovky) a 2 germaniové diody

Vf díl a směšovač: 2X 6CC42

Mezifrekvenční část a obrazový detektor: 3X 6F36, 1NN40

Obrazový zesilovač: 6L43

Zvuková část: 6F31, 6F36, 6B32, 6CC41 a UBL21

Oddělovač synchronizačních impulsů: 6F36

Rádkový rozklad: 6CC42, 6B32, 6F36, 21L40 (PL81),

2X 20Y40 (2X PY83)

Usměrnění vysokého napětí: 1V32T

Snímkový rozklad: 6CC42, UBL21

Obrazovka: 350QP44 (320QP44)

4X UY1NS, 1NN40

• **KNOFLÍKY K OBSLUZE:**

Knoflíky na přední stěně (od nejspodnějšího k nejhořejšímu)

Levý knoflík: regulace hloubek – regulace výšek – regulace hlasitosti

Pravý knoflík: regulace jasu – vf doladění – volič kanálů

Knoflíky pod víčkem na přední straně (zleva doprava): rádkový rozklad – sítový spinač a prepinač funkce – regulátor kontrastu – snímkový rozklad

• **ŘÍDICÍ PRVKY UVNITŘ PŘIJIMAČE:** (zleva doprava)

ostření obrazu – střední obrazu – výška obrazu – vertikální linearita obrazu – šíře obrazu

• **NAPÁJENÍ PŘIJIMAČE:**

220 V + 5% / - 10%, 50 c/s

• **JIŠTĚNÍ:**

dvěma tepelnými pojistkami*) a dvěma tavnými pojistikami 0,6A

• **PŘÍKON:**

celého přijimače 215 W; při příjmu kmitočtově modulovaného zvukového doprovodu 110 W

• **ROZMĚRY:**

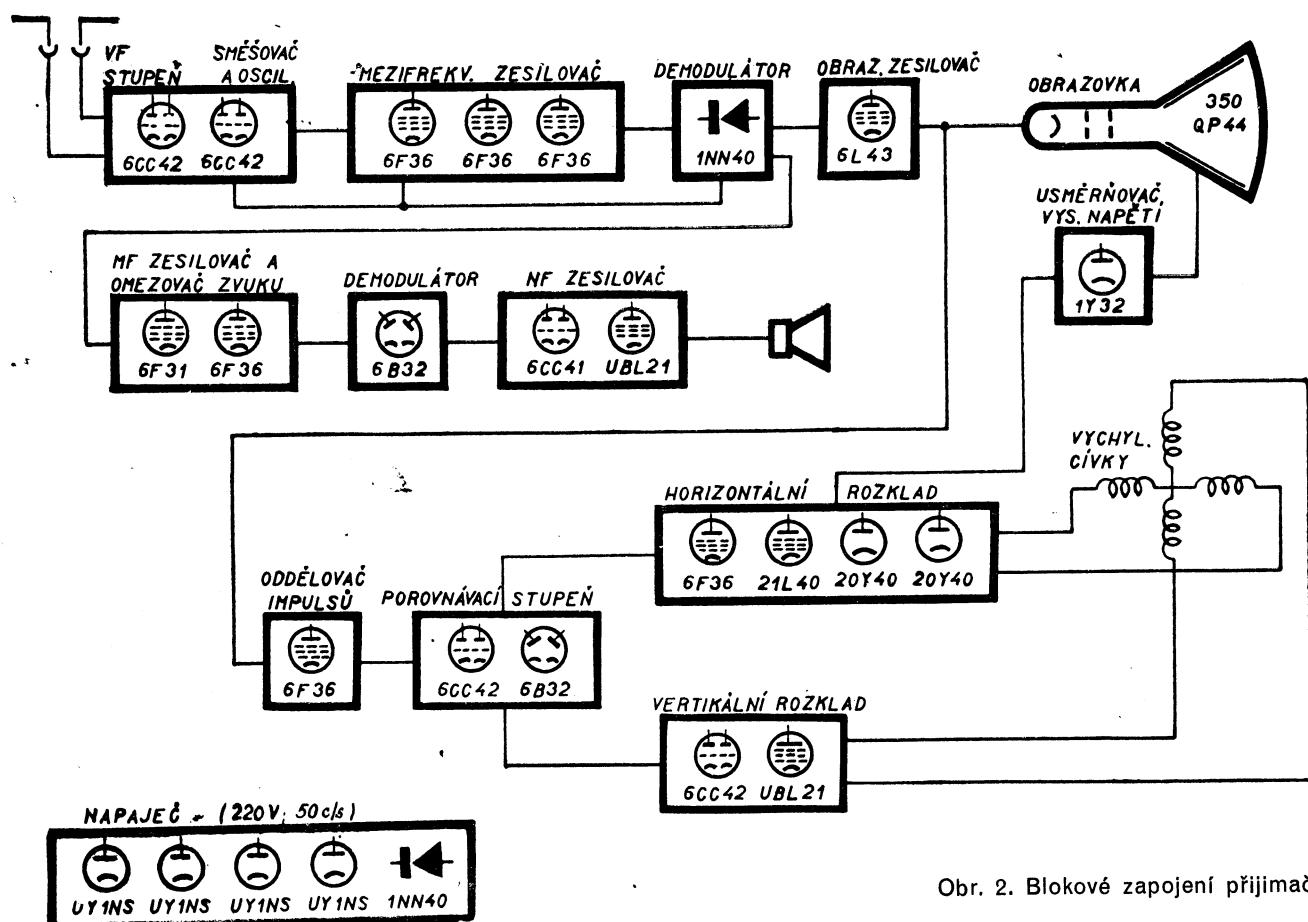
	Přístroj bez obalu	Přístroj s obalem
výška	465 mm	530 mm
šířka	550 mm	600 mm
hloubka	475 mm (bez knoflíků a krytu obrazovky)	570 mm
váha asi	34 kg	40,5kg

2.0 POPIS ČINNOSTI PODLE BLOKOVÉHO SCHEMATU

V hlavních rysech je činnost přijimače znázorněna níže uvedeným blokovým zapojením. Televizní signál anteny s nosným kmitočtem obrazu, amplitudově modulovaným a nosným kmitočtem zvuku kmitočtově modulovaným se zavádí na vstup přijimače.

Přístroj pracuje na principu superhetu. Po vstupním zesílení je kmitočet přijímaného signálu méněn mísením se signálem pomocného oscilátoru na mezifrekvenční kmitočet, který je

systémy prvek elektronky v tak zvaném kaskodovém zapojení účinně zesilují přijímaný vysokofrekvenční signál, zatím co jeden triodový systém druhé elektronky 6CC42 pracuje jako směšovač, druhý jako pomocný oscilátor. Cívky vstupního obvodu, vysokofrekvenčního pásmového filtru, který váže vf zesilovač se směšovačem i cívky pomocného oscilátoru jsou upevněny na karuselu, který natočením zařadí do obvodu soupravu cívek vhodnou pro zvolený kanál.

Obr. 2. Blokové zapojení přijimače

po dalším zesílení demodulován. V obrazovém demodulátoru je metodou mezinosné oddělen signál zvukového doprovodu od demodulovaného obrazového signálu. Vysokofrekvenční část je provedena mechanicky jako celek, který obsahuje vf předzesilovač, směšovač a oscilátor. Obě stupně jsou osazeny dvojitými triodami 6CC42. Triodové

Na bubnu karuselu je možno umístit až 12 sad cívek, proti tomu je však přijimač opatřen pouze 10 cívkami pro 2. a 3. kanál i. televizního pásmá.

Mezifrekvenční signál, vytvořený v elektronce směšovače, se zesiluje v třístupňovém mezifrekvenčním zesilovači, osazeném strmými pentodami 6F36. Rozloženě laděnými mezifrekvenč-

*) Viz odst. 9.00. Změny v provedení během náběhu výroby.

ními transformátory a pomocnými ssacími obvody se dosahuje potřebného přenosového pásma zesilovače a zároveň se zajišťuje vhodné potlačení kmitočtů nosné vlny zvukového doprovodu.

Následující demodulační stupeň, tvořený krystalovou diodou 1NN40, jednak demoduluje amplitudově modulovaný signál obrazu, jednak v něm interferenci nosných kmitočtů obrazu i zvuku vzniká rozdílový kmitočet 6,5 Mc/s, kmitočtově modulovaný zvukovým doprovodem. Z obvodu demodulátoru se odebírá regulační napětí k samočinnému řízení zesílení vysokofrekvenčního stupně a prvého stupně mf zesilovače.

Demodulovaný obrazový signál se dále zesiluje výkonovou elektronkou 6L43 a pak se převádí na katodu obrazové elektronky.

Mezinosný signál zvukového doprovodu, odebíraný za obrazovým detektorem se zesiluje elektronkou 6F31, amplitudově omezuje elektronkou 6F36 a pak demoduluje v poměrovém detektoru tvořeném elektronkou 6B32. Nízkofrekvenční signál se vede přes korekční člen, který potlačuje vysoké kmitočty a regulátor hlasitosti na dvoustupňový nízkofrekvenční předzesilovač, osazený elektronkou 6CC41. Mezi stupni předzesilovače jsou zapojeny tónové korekce, kterými je možno upravit zesílení hlubokých nebo vysokých tónů. Koncový stupeň zesilovače je osazen elektronkou UBL21, která přes výstupní transformátor napájí reproduktor.

Signál z anodového obvodu elektronky obrazového zesilovače se vede na oddělovač impulsů, osazený elektronkou 6F36. Tento synchronizační impuls odděluje od obrazové modulace.

Oddělení obrazových a rádkových synchronizačních impulsů nastává v obvodu prvé triodové části elektronky 6CC42 porovnávacího stupně.

Synchronizační impulsy snímkového rozkladu se oddělí od rádkových, intergračním členem a přivedou se na triodový

systém prvek elektronky vertikálního rozkladu. Zde se opět tvarují, zesilují a ořezávají. Takto upravené impulsy spouští blokovací oscilátor snímkového rozkladu, tvořený druhým triodovým systémem téže elektronky. Synchronizované pilovité napětí blokovacího oscilátoru budí koncovou elektronku vertikálního rozkladu UBL21, která přes převodní transformátor napájí příslušné vychylovací cívky.

Rádkové synchronizační impulsy se induktivně převádějí z anodového obvodu triodové části prvek elektronky, porovnáváče impulsů na duodiódou 6B32, do jejíhož obvodu jsou současně přiváděny z rádkového transformátoru i špičky napětí, vytvořené napěťovými impulsy zpětných běhů. Jsou-li rádkové impulsy ve fázi se špičkami napětí horizontálního rozkladu, jsou napětí obou diodových obvodů vyvážena. Jakmile nastane fázový rozdíl, poruší se rovnováha těchto napětí a v porovnávacím obvodu vzniká kladné nebo záporné předpětí, které se dále zesiluje stejnosměrným zesilovačem, tvořeným druhou triodovou části elektronky 6CC42 porovnáváče impulsů. Zesílené stejnosměrné napětí pak řídí kmitočet rádkového blokovacího oscilátoru, osazeného elektronkou 6F36.

Synchronizované pilovité napětí rádkového blokovacího generátoru budí výkonovou elektronku 21L40, která napájí přes vysokonapěťový transformátor horizontální cívky vychylovací soustavy. Tlumení při zpětném běhu obstarávají diody 20Y40. Napětí vzniklé při zpětném běhu se transformuje na 12 kV, usměrňuje elektronkou 1Y32 a zavádí na anodu obrazové elektronky.

Napájení přístroje ze sítě je řešeno polouniverzálně pomocí dvou malých autotransformátorů. Anodové napětí se získává jednocestným usměrňením zvýšeného síťového napětí čtyřmi paralelně zapojenými elektronkami UY1NS. Předpětí pro regulaci kontrastu usměrňuje krystalová dioda 1NN40.

3.0 POPIS ZAPOJENÍ

Schema zapojení televišního přijímače s označením jednotlivých dílů, užívaným v dalším popisu, je v příloze II. Pro studování zapojení se nejlépe seznámíte s funkcí jednotlivých částí a tak i s příčinami nahodilých závad i se způsobem jejich odstraňení.

3.1 Vstup (vysokofrekvenční zesilovač, směšovač a oscilátor)

Antenní vstup přijímače, upravený pro napájení 300Ω dvouvodičem, symetrickým stíněným kabelem o stejném impedanci nebo koaxiálním kabelem o impedanci 75Ω je zapojen přes ochranné kondensátory a mezifrekvenční filtry na symetrické vazební vinutí antennního transformátoru L1, L1'. Ochranné kondensátory C221, C222, C223, zapojené v přivodech, jsou kondensátory s větší isolační pevností, které jednak oddělují galvanický vývody přistupné dotyku od kostry přijímače, která je spojena přímo s napájecí sítí, jednak omezují velikost proudu při nahodilém dotyku. Okruhy z členů L9, C1 a L10, C2 jsou naladeny na mezifrekvenční kmitočet přijímače a zabírají pronikání rušivých signálů z antény do mezifrekvenčního zesilovače.

Vstupní obvod, induktivně vázaný s antenním obvodem, tvořený sekundárním vinutím antennního transformátoru L2 a tlumicím odporem R2, je symetrisován ve své spodní větví doladovacím kondensátorem C5 a kondensátorem C6, zatím co symetrisační člen horní větve tvoří vnitřní kapacita »katoda-mřížka« triodové části elektronky E1. Kondensátor C4 neutralizuje vnitřní kapacitu »anoda-mřížka« prvého triodového systému elektronky a tvoří s kapacitou C5, C6 a vnitřními kapacitami elektronky můstkové zapojení. Oba triodové systémy elektronky E1, která pracuje jako vysokofrekvenční zesilovač, jsou zapojeny přes indukčnost cívky L7 stejnosměrně v kaskádě (t. zv. kaskodové zapojení) k dosažení nízké úrovně šumu a malého vyzářování oscilátoru do antény. Poněvadž oba triodové systémy jsou elektricky shodné, je na každém z nich poloviční napájecí napětí. Mřížkový potenciál druhého systému je nařízen na potenciál jeho katody pomocí děliče z odporů R4, R5, blokovacího kondensátora C9. Potřebné mřížkové předpětí se nastaví samočinně změnou potenciálu katody, spojené s anodou prvého triodového systému přes indukčnost cívky L7, která se zapojovacími kapacitami a kapacitami elektronek tvoří filtr tvaru π . V tomto uspořádání způsobí každá změna mřížkového předpětí prvého systému i změnu předpětí systému druhého, proto je regulační napětí k samočinnému řízení citlivosti přiváděno pomocí děliče z odporů R1, R3 přes vstupní obvod jen na řídící mřížku prvého triodového systému.

Zesílené vysokofrekvenční napětí se převádí z anodového obvodu druhého triodového systému elektronky E1 pásmovým filtrem, tvořeným členy L3, C10 a L4, C14, R7 na řídící mřížku prvého triodového systému elektronky E2, který pracuje jako směšovač. Druhý systém elektronky je zapojen jako oscilátor.

Směšování je additivní a signál z oscilátoru se přivádí na řídící mřížku směšovače jednak induktivně s pomocí cívky L5, jednak kapacitně vzájemnou kapacitou obou systémů. K zařízení vazby mezifrekvenčního stupně s mřížkovým obvodem směšovače, která by mohla způsobit nepříznivou změnu křivky propustnosti vf pásmového filtru, je i směšovač neutralizován obdobně jako první stupeň. Můstkové zapojení tvoří kondensátory C12, C15 a vnitřní kapacity »katoda-mřížka« a »mřížka-anoda« elektronky. Mezi rameny můstku je zapojen mřížkový obvod směšovače, který uzavírá pro stejnosměrný proud odpor R8. Anodový obvod směšovače je vázán s následujícím mezifrekvenčním zesilovačem, filtrem tvaru π , tvořeným indukčností cívky L11 a kapacitami obvodů, pomocí pracovního odporu R11 a oddělovacího kondensátora C22.

Oscilátor pracuje v Colpittově zapojení a kmitá pro všechny kanály o kmitočtu mezifrekvence obrazu (39,5 Mc/s) výš. Řídící obvod tvoří cívka L5, kondensátory C18, C13 a pracovní odpor R10. Kmitočet obvodu lze v malém rozmezí měnit kondensátorem C18.

Popsaná vysokofrekvenční část přijímače tvoří mechanický celek. Cívky antennního transformátoru (L1, L1', L2), vf pásmového filtru i oscilátorového obvodu (L3, L4, L5) jsou umístěny na otočném bubnu, jehož natočením lze zařadit do obvodu pomocí dotekových kontaktů a pér, vhodné cívky pro 2. a 3. kanál I. televišního pásma. V dalších deseti polohách bubnu je možno umístit dalšíady sady cívek pro III. televišní pásma.

Proti případnému rozkmitání jsou v žahavicích přivodech obou elektronek zařazeny filtry. Tvoří je tlumivky L6, L8 a kondensátory C8, C7, C16. Filtry v anodových přivodech zabírají nežádoucí vazbám, tvoří členy R5, C19 a R6, C11.

3.02 Mezifrekvenční zesilovač

Mezifrekvenční signál, u nějž byla směšováním změněna relativní poloha obou postranních pásů proti nosné vlně, je přiváděn do třístupňového rozložení laděného mezifrekvenčního zesilovače, osazeného pentodami 6F36. Jednotlivé stupně zesilovače jsou vázány bifilárně vinutými mezifrekvenčními transformátory, které jsou pro dosažení požadované

ného kmitočtového průběhu opatřeny ssacími obvody. Poněvadž obě vinutí transformátorů jsou vzájemně těsně vázána, působí jako jeden kmitavý okruh, jehož paralelní kapacita je tvořena vnitřními kapacitami elektronek. Předností tohoto uspořádání je, že odpadnou vazební kondensátory mezi jednotlivými stupni, nemůže proto docházet k zablokování elektronek silnými špičkami rušivých signálů.

Vazba směšovače s mřížkou prvého stupně mezifrekvenčního zesilovače E3 je uskutečněna filtrem tvaru π (s indukčností cívky L11, vstupních a výstupních kapacit), laděného na kmitočet 37,9 Mc/s. S obvodem je induktivně volně vázán ssací okruh C21, L12 + 12', laděný na kmitočet 33 Mc/s, který snižuje úroveň přenášeného signálu v oblasti zvukového doprovodu.

Zesílení prvého stupně je samočinně řízené proměnným mřížkovým předpětím, zaváděným přes filtr z členů R21, R22, C23. Základní předpětí vzniká úbytkem na katodovém odporu R23. K zvýšení stabilita není katodový odpór R23 blokován (záporná zpětná vazba) a stínici mřížka elektronky je napájena z odporového děliče R20, R24, blokovánoho kondensátorem C26. K potlačení vzájemné vazby mezi obvody je žhavicí napětí elektronky přiváděno přes filtr z členů L24, C25. V anodovém obvodu elektronky, napájeném přes filtr z členů R25, C27, je zařazen první mezifrekvenční transformátor (vinutí L13, L14), který převádí signály na řídící mřížku druhého mf stupně E4. Mřížkový okruh, tvořený vinutím cívky L14 a vnitřními kapacitami elektronek, tlumeným odporem R26, je laděn na kmitočet 34,4 Mc/s a volně induktivně vázán se ssacím okruhem z členů L15 + 15', C28. Svací okruh je nalaďen na kmitočet 41,6 Mc/s a snižuje úroveň signálu v kmitočtové oblasti zvukového doprovodu sousedního kanálu. Mřížkový předpětí vzniká spádem na katodovém odporu R27, překlenutém kondensátorem C29, napěti pro stínici mřížku je přiváděno přes filtr, tvořeným odporem R28 a kondensátorem C33, žhavicí napěti přes filtr z členů L25, C30.

Anoda elektronky E4, v jejímž obvodu je zařazen druhý mezifrekvenční transformátor (L16, L17), na sek. straně tlumeným odporem R30 a laděný na kmitočet 39,1 Mc/s, je napájena přes filtr z členů R29, C32.

Svací okruh druhého mf transformátoru z členů L18 + 18', C31 je nalaďen na kmitočet 31,5 Mc/s a snižuje opět úroveň signálu v oblasti nosné vlny zvukového doprovodu. Třetí elektronka mezifrekvenčního zesilovače E5 má rovněž automatické předpětí, získávané úbytkem na katodovém odporu R31, překlenutém kondensátorem C35. Napěti pro její stínici mřížku je zaváděno přes filtr R32, C36, pro anodu přes filtry R34, C37. Žhavicí vlákno je blokováno kondensátorem C34.

Třetí mezifrekvenční transformátor (vinutí L19, L20) váže anodový obvod posledního stupně mf zesilovače E5 s demodulační krystalam diodou D1. Transformátor je tlumeným odporem R33 a nalaďen na kmitočet 35,7 Mc/s. S ním je induktivně vázán ssací obvod L21 + 21', C40, nalaďený na 41 Mc/s. Upravuje opět propouštěcí křivku zesilovače v kmitočtové oblasti zvukového doprovodu sousedního kanálu. Kmitočtový průběh celého mezifrekvenčního zesilovače je zakreslen v obr. 13.

3.03 Obrazový detektor

V detektorovém obvodu, tvořeném cívou L20, diodou D1, pracovním odporem R35 a kondensátorem C41 je usměrňován jednak amplitudově modulovaný obrazový signál, jednak v něm additivním směšováním vzniká rozdílový kmitočet 6,5 Mc/s nosného obrazu a zvuku, který je kmitočtově modulovaný signálem zvukového doprovodu. Usměrňený obrazový signál se zavádí přes seriový kompenzační člen, tvořený cívou L41 a kapacitou C101 na řídící mřížku elektronky obrazového zesilovače E11. Z odporu R35 přes odporník R36 se odeberá napěti k samočinnému řízení citlivosti mf zesilovače. Kmitočtové modulovaný rozdílový signál 6,5 Mc/s se odvádí z obvodu detektora přes kondensátor C51.

3.04 Samočinné řízení citlivosti

Jak je ze zapojení zřejmé, jsou řízeny dva stupně, a to první vf stupeň a první stupeň mezifrekvenčního zesilovače. Regulační napěti dodávané diodou D1 přes odporník R36 se předává k základnímu předpětí k řízení kontrastu. Toto základní předpětí se odeberá z děliče, tvořeného odporem R38 a potenciometrem R221, přes oddělovací odporník R37. Poněvadž regulační napěti je závislé na průměrné modulaci obrazového signálu, je časová konstanta filtru pro regulační napěti, tvořeného odporem R36 a elektrolytickým kondensátorem C42 volena poměrně velká, aby změna regulačního napěti byla závislá na průměru modulace většího počtu snímků.

Na mřížku elektronky E3 se dostává regulační napěti přes filtr, tvořený odporem R22 a kondensátorem C23 přes mřížkový odporník R21. Na mřížku prvého triodového systému vf stupně přes společný oddělovací filtr, tvořený odporem R1 a kondensátory C3, C24 a cívky mřížkového obvodu.

3.05 Obrazový zesilovač

Jednostupňový obrazový zesilovač je osazen speciální výkonovou pentodou 6L43. Signál je přiváděn z detektoru přes kondensátor C101 o hodnotě 0,5 μ F na její řídící mřížku. Mřížka pentody dostává předpětí vzniklé spádem na katodovém odporu R102, přes odporník R101. Pro zesílení širokého kmitočtového rozsahu je pracovní odporník R106 poměrně malý a zavedena tak zvaná katodová kompenzace kmitočtů. Katodový odporník R102 je překlenut poměrně malou kapacitou C102, která upravuje zisk pro vysoké kmitočty.

Stínici mřížka elektronky je napájena přes odporník R104, blokován elektrolytickým kondensátorem C204b k potlačení fázového skreslení nízkých kmitočtů. Zesílený obrazový signál se dostává přes seriově-paralelní kompenzační členy L42, L43, tlumící odporník R103 a velkou vazební kapacitu C103, na katodu obrazovky. Touto úpravou je jednak dosaženo dalšího vyrovnání charakteristiky v oblasti vysokých kmitočtů, jednak oddělení katody obrazovky od anody zesilovače, a tak snížení namáhání isolace »katoda – žhavení« stejnosměrným napětím.

Obrazový signál moduluje paprsek obrazovky, při čemž synchronizační impulsy, které také signál obsahují, se v obraze neprojeví, poněvadž jejich napěti leží za oblastí potlačení paprsku.

3.06 Obrazovka (napájení a vychylovací systém)

Obrazová elektronka TESLA 350QP44 (tetroda E22) má obdélníkové stínítko s užitečnou plochou 210X284 mm. Anodové napěti 12 kV se získává z napěťových špiček vznikajících při zpětných běžích horizontálního rozkladu. Vychylování elektronového paprsku děje se elektromagneticky vysokoimpedančními cívками. Ferritový kroužek kolem vychylovacích cívek zvyšuje účinnost koncového stupně horizontálního rozkladu.

Cívky L71, L71', překlenuté k vyrovnání impedančního průběhu odpory R181, R182, slouží k vertikálnímu vychylování, cívky L72, L72', překlenuté kondensátorem C181 k horizontálnímu vychylování paprsku. Vzniku iontové skvrny zabránuje natočený elektrodrový systém a vyrovnání dráhy elektronového paprsku pomocí iontové pasti jednoduchého provedení, s permanentním magnetem.

Elektronový paprsek se zaostřuje permanentními magnety z magnetický tvrdých ferritů. Zaostření obrazu se děje změnou magnetického pole, pousováním železného kroužku ovládaného ohebným hřidelem.

Střední obraz se provádí nastavením kovové kulisy vychylovací jednotky ovlivňováním tvaru magnetického pole. Skreslení okrajů obrazu se vyrovnává zvláštními tyčovými magnety, upevněnými šrouby s vroubkovanou hlavou na držák obrazovky. Regulace jasu se děje změnou potenciálu katody děličem z odporu R108 a potenciometrem R225. Napěti z děliče na katodu obrazovky se zavádí přes pracovní odporník R107.

Hodnota odporu je volena tak, aby na něm vznikajícím předpětím bylo zabráněno přetížení obrazovky velkým katodovým proudem. Řídící mřížka obrazovky, která je spojena přes odporník R109 na kostru přístroje, se přivádí přes kondensátor C143 impulsy k potlačení zpětných běhů ze sekundárního vinutí výstupního transformátoru snímkového vychylování. Prvá anoda dostává kladné napěti s obvodu horizontálních vychylovacích cívek přes odporník R172, blokován kondensátorem C170.

3.07 Mezifrekvenční zesilovač zvukového signálu

Kmitočtově modulovaný signál zvukového doprovodu o nosném kmitočtu 6,5 Mc/s (odebírány za obrazovým detektorem přes kondensátor C51), se dostává na rezonanční obrazový obvod z členů L31, C52, tlumený odporníkem R51. Okruh nalaďený na kmitočet nosné vlny vyzdvihuje ze směsi přiváděných kmitočtů příslušné kmitočtové pásmo.

Elektronka E6, jejíž řídící mřížka je spojena přímo s okruhem, zesílí přiváděný signál tak, že následující stupeně dostává signál dostatečně velkého napěti k omezení amplitudy. Příslušné mřížkové předpětí pro řídící mřížku elektronky vzniká úbytkem na jejím katodovém odporu R52, překlenutém kondensátorem C53; napěti pro stínici mřížku elektronky se přivádí přes filtr z členů R53, C54. Anoda elektronky E6 dostává k zvýšení stability stupně potřebné kladné napěti přes kompenzační filtr, tvořený odporem R54 a kon-

densátory C57, C54 a prvý okruh pásmového filtru. Z anodovo-vého obvodu elektronky E6 se zesílené kmitočtové pásmo zvukového doprovodu prenáší na řídící mřížku elektronky E7 omezovače amplitúdy mezfrekvenčním pásmovým filtrem, tvořeným obvody L32, C55 a L33, C56.

Oba okruhy pásmového filtru, nalaďené jádry na 6,5 Mc/s, jsou induktivně silně nadkriticky vázány tak, aby prenášely dostatečně široké kmitočtové pásmo.

Omezovací stupeň uřezává amplitúdy signálu přesahující nastavenou hodnotu a zároveň signál dále zesiluje. Omezením se jednak odstraňují zbytky amplitudové obrazové modulace signálu, jednak se potlačují amplitudové špičky, způsobené zdroji rušení v okolí.

Aby se omezovací účinek elektronky E7 projevil i u poměrně slabých signálů, dostává její stínící mřížka poměrně malé kladné napětí z děliče, tvořeného odpory R61, R56, blokovaného kondensátorem C59. Správné činnosti také napomáhá samočinné mřížkové předpětí, vznikající na paralelní kombinaci R55, C58 o časové konstante asi 2 μ s.

Kondensátor C58 se totiž nabíjí napětím přiváděných signálů tak, že při velkých amplitudách vstupního signálu se zvětšuje předpětí mřížky, při malých amplitudách se naopak zmenšuje a posouvá vhodně pracovní bod omezovače.

V anodovém obvodu elektronky omezovače je zařazen primární okruh poměrového detektoru z členů L34, C61, přes který po filtrace shodným kompenzačním zapojením (s odporem R57 a kondensátorem C59 a C60) jako u předchozího stupně, je přiváděno anodové napětí.

3.08 Poměrový detektor

Poměrový detektor přiváděný kmitočtově modulovaný signál demoduluje a do jisté míry omezuje, čímž vhodně doplňuje činnost předešlého stupně. Z primárního obvodu (L34, C61), nalaďeného na kmitočet 6,5 Mc/s, se induktivně prenáší napětí jednak přímo na symetrický okruh z členů L35, L35', C62, jednak pomocí těsně vázané cívky L36 na střed symetrického vinutí. Na obvod je symetricky zapojen přes usměrňovací diody elektronky E8, pracovní odpory R60, překlenutý poměrně velkou kapacitou, tvořenou elektrolytickým kondensátorem C67 a pevným kondensátorem C66. Není-li přiváděný signál modulovaný, dostávají obě protisměrně zapojené diody součtová střídavá napětí (napětí primáru + poloviční napětí sekundáru), která jsou stejně veliká. Proud protékající diodami vytvárá na pracovním odporu R60 úbytek, kterým se nabíjejí kondensátory C66 a C67 přesně na dvojnásobek napětí náboje kondensátoru C63, který je vlastně zapojen souběžně k jedné z diod. Střed pracovního odporu R60 má proto nulový potenciál proti odbočce cívky L35, L35'.

Modulaci nosného signálu (změnou jeho kmitočtu) nastává fázové posunutí obou přiváděných napětí, takže součtová napětí na diodách jsou různá. Tím se méní i poměr napětí náboje kondensátoru C63 k napětí náboje kondensátoru C66, C67 v závislosti na hloubce modulace (kmitočtovém zdvihu). Časová konstanta obvodu C66, C67, R60 je volena tak, že velikost napětí náboje kondensátorů, které je závislé na průměrné intenzitě přiváděných signálů, se podstatně nemění krátkými změnami jeho amplitudy. Změny napětí na svorkách kondensátoru C63 jsou proto závislé jen na změně kmitočtu přiváděného signálu.

Takto demodulovaný signál se odvádí s obvodu přes synchronizační odpory R58 s kondensátorem C63, který současně uzavírá obvod pro vysokou frekvenci, na korekční člen, tvořený odporem R59 a kondensátorem C64. Korekční člen potlačuje výšky a upravuje tak přenosovou charakteristiku podle požadavku normy.

3.09 Nízkofrekvenční zesilovač

Přes vazební kondensátor C65 se dostává nízkofrekvenční signál na regulátor hlasitosti R222, na jehož odbočku je zapojen korekční filtr z členů R72, C71 k úpravě kmitočtové charakteristiky s ohledem na nařízenou hlasitost. S regulátorem přes oddělovací kondensátor C72 se zavádí signál na dvoustupňový nízkofrekvenční předzesilovač, tvořený dvoujítou triodou E9. Z prvého triodového systému napájeného přes filtr z členů R78 a C74 a pracovní odpory R75 se zavádí zesílený nízkofrekvenční signál přes oddělovací kondensátor C73 na výškový korekční člen, tvořený kondensátory C75, C78 a regulátorem R224. K němu je souběžně zapojen hloubkový korekční člen, tvořený odpory R76, R77, regulátorem R223 a kondensátory C76, C77. Oba nezávisle ovládané korekční členy umožňují v širokých mezích úpravu kmitočtové charakteristiky.

Na řídící mřížku druhé triodové části elektronky se dostává signál jednak s potenciometrem R224, jednak přes mřížkový

oddělovací odpory R79. Příslušné mřížkové předpětí pro první triodový systém vzniká spádem mřížkového proudu na odporu R74, pro druhý triodový systém spádem na odporech R80, R81, zapojených v katodovém obvodu. Na řídící mřížku druhé triody se přivádí předpětí přes odpory R77, R223 a R79.

Druhý nízkofrekvenční stupeň je odpověděn významem odpory R82, R85 a kondensátorem C79 přes ochranný odpory R86 s řídící mřížkou koncové pentody E10. Po zesílení v koncovém stupni se dostává signál přes přizpůsobovací transformátor (vinutí L39, L40, L40') na zvukovou cívku reproduktoru.

Cást napětí ze sekundárního obvodu přizpůsobovacího transformátoru (s děliče R83, R81) se zavádí v protifázi ke kompenzaci skreslení do katodového obvodu předchozího stupně. Současně se do katodového obvodu přes odpory R84 zavádí i kladné zpětnovazebné napětí, které poněkud vyrovná kompenzací způsobený úbytek zisku.

Poněvadž katodový odpór k získání předpětí pro řídící mřížku elektronky koncového stupně není blokován, vzniká i na něm další negativní význam k potlačení skreslení.

3.10 Oddělovač synchronizačních impulsů

Obrazový signál z anodového obvodu koncové elektronky obrazového zesilovače se zavádí také přes odpory R105, kondensátor C123 a paralelní kombinaci R124, C122 na řídící mřížku pentody E12, která pracuje jako oddělovač synchronizačních impulsů.

K oddělování impulsů se využívá zkrácené charakteristiky elektronky. Závěrné mřížkové předpětí vytváří mřížkový proud tekoucí během impulsů, kterým se nabíjí mřížkový kondensátor C123, který současně zadružuje stejnosměrnou složku signálu. Do anodového obvodu elektronky se přenesou jen synchronizační impulsy, pro které je elektronka otevřena.

Velikost záporného předpětí a tím i hranice uřezávání obrazové modulace je nastavena poměrem hodnot oddělovacího odporu R105, mřížkového odporu R125 a vnitřního odporu dráhy »mřížka – katoda« elektronky E12.

Časová konstanta členů mřížkového obvodu R125, C123 (volených pro optimální funkci oddělovače) je velká a mohlo by dojít při větších špičkách rušivého napětí k zablokování elektronky velkým napětím a tím i k porušení synchronisace obrazového rozkladu. Je proto zařazen v mřížkovém obvodu další RC člen (R124, C122) s malou časovou konstantou, který rušivá špičková napětí vyrovnává.

Stínící mřížka elektronky dostává z odporového děliče R122, R123, blokováho kondensátora C121, poměrně malé kladné napětí a elektronka má proto krátkou charakteristiku, potřebnou pro správnou funkci. Oddělené a zesílené synchronizační impulsy se odporovou vazbou z členů R121, C151 a R151 přenáší na řídící mřížku prvého triodového systému elektronky E15, pracujícího jako omezovač, který impulsy ořezává a tak je zbavuje zbytků modulace. V anodovém obvodu tohoto stupně je zařazen primární vinutí porovnávacího transformátoru L61, překlenuté kondensátem C152.

Hodnoty obvodu jsou voleny tak, že krátké rádkové impulsy (asi 5 μ s) derivují a přenáší na sekundární stranu (L62) jako krátké napěťové špičky. Snímkové složené synchronizační impulsy obvod po tvarování propouští.

3.11 Snímkový rozklad (vertikální vychylování)

Z pracovního odporu R152, překlenutého k potlačení vyšších složek signálu kondensátorem C159 se dostávají impulsy přes oddělovací kondensátor C133 a integrační člen, tvořený odporem R134 a kondensátorem C132 na řídící mřížku prvé triodové části elektronky E13. Působením členů R134, C132 se přeměňuje skupina synchr. impulsů v jedený impuls o vyšším napětí, který se elektronkou E13 dále zesiluje a omezuje. K správné činnosti dostává omezovač stupeň poměrně nízké anodové napětí z děliče, tvořeného odpory R137, R132, a větší mřížkové předpětí. Předpětí vzniká úbytkem katodového proudu na odporu R131, překlenutém kondensátorem C131 a zavádí se na mřížku přes odpory R136, R134.

Po změně polarity a omezení se dostávají negativní impulsy z anodového obvodu omezovače přes kondensátor C134 na anodové vinutí L52 a synchronisují blokovací oscilátor.

Blokovací oscilátor, tvořený druhou triodovou částí elektronky E13, pracuje takto:

Anodový obvod elektronky je těsně vázán s mřížkovým obvodem pomocí transformátoru (vinutí L51, L52). Poněvadž mřížka elektronky dostává přes odporný dělič malé kladné napětí, stoupá po zapnutí anodový proud, který indukuje

v mřížkovém vinutí (L51) kladné napětí, toto vyvolává mřížkový proud a tak způsobuje další vzestup anodového proudu. Stoupání anodového proudu (a tím i indukované napětí v L51) je však poměrně rychle omezeno stoupajícím mřížkovým proudem a úbytkem anodového napětí na odporech R138, R227. Nyní je indukované do mřížkového vinutí záporné napětí, kterým se nabíjí kondensátor C135 a zablokuje elektronku. Tepřve když se kondensátor vybije přes odpory R139, R228, R226, R133 tolik, aby mohl opět elektronkou téci proud, vytvoří se další kmit, který má za následek nový negativní náboj kondensátoru C135 a uzavření elektronky. Nastává tedy periodické nabíjení a vybíjení kondensátoru, které má pilovitý průběh.

Změnou hodnoty odporu R228 měním vybíjecí dobu kondensátoru a tím kmitočet pilovitého napěti. Odpor R140 potlačuje nezádoucí kmitání a rychle uklidňuje impulsy po zablokování elektronky.

Napětí pilovitého průběhu se odebírá na kondensátoru C136, který je nabíjen přes odpory R227, R138. Poněvadž rozkmit pilovitého napěti na kondensátoru určuje amplitudu vertikálního vychylování, lze řídit výšku obrazu změnou hodnoty odporu R227.

Přes oddělovací kondensátor C137 a ochranný odporník R144 se dostává napětí pilovitého průběhu na řídící mřížku výkonové elektronky E14, která pracuje jako generátor proudu snímkového vychylování. Výstupní obvod elektronky o vysoké impedanci je přizpůsoben poměrně malé impedanci vychylovacích cívek transformátorem TR3. V důsledku induktivní zátěže anodového obvodu neprotéká by proud vychylovacím cívka shodně s původním anodovým proudem elektronky, proto nutno upravit průběh řídícího napěti mřížky tak, aby přes induktivní zatížení obvodu protékal vychylovacími cívka rovnoměrně s časem stoupající proud, ke kterému ke kompenzaci odchyly vzniklé menší zakřivení stínítka obrazovky nutno přičíst složky sinusového průběhu.

Toho je dosaženo jednak zavedením vhodného zpětnovazebního napěti z anodového obvodu elektronky přes oddělovací kondensátor C140 pomocí členů C139, C138, R143, R142, R145 a R144 do jejího mřížkového obvodu, jednak průběhem změny potenciálu katody elektronky, vznikajícím spádem napěti na odporu R146 překlenutém elektrolytickým kondensátorem C141, kterým protéká také katodový proud elektronky blokovacího oscilátoru E13. Poněvadž časová konstanta zpětnovazebního řetězce určuje i průběh zpětnovazebního napěti, které se příčítá k napětí pilovitého průběhu blokovacího oscilátoru, lze změnou hodnoty potenciometru R229, zařazeného ve zpětnovazební větví nastavit i linearitu vertikálního vychylování. Při zpětném běhu proudu vychylovacích cívek vznikají na anodě koncové elektronky E14 velké kladné napěťové špičky, které se projeví na sekundárním vinutí L54 jako záporné impulsy. Tyto jsou zaváděny přes kondensátor C143, s odporem R109, na mřížku obrazovky k potlačení elektronového paprsku v době zpětných běhů vertikálního vychylování.

Kondensátor C142, zapojený souběžně k vinutí L54, potlačuje rádkové impulsy indukované do cívek vertikálního vychylování. Odpory R181, R182, zapojené souběžně k vychylovacím cívkám L71, L71', slouží k utlumení napěťových špiček, vznikajících při prudkých změnách procházejícího proudu.

3.12 Rádkový rozklad (horizontální vychylování)

Rádkové synchronizační impulsy převedené transformátorem TR4 se dostávají přes kondensátory C153, C154 ve stejném amplitudě a v protifázi na dvojitou diodu E16, která pracuje jako porovnávací stupeň. V rytmu impulsů teče diodami proud, kterým se nabíjejí kondensátory C153, C154. Náboj kondensátorů nestačí od tékat přes odpory R156, R157 a proto jsou obě diody uzavřeny.

Mezi diody (zapojené v serií) se však současně přivádí z rádkového transformátoru TR6 (vinutí L69), přes oddělovací filtr R160, C157, integrované impulsy členem C156, R158. Impulsy mají přibližně symetrický průběh. Polarita srovnávacího napěti je pro obě diody táz, fázově natočené napěti synchronizačních impulsů se proto v jedné diodě k němu přičítá a v druhé odečítá.

Je-li oba signály přesně v synchronismu, to znamená, že padnou-li impulsy vysílače do nulového potenciálu (osy symetrie) zpětných běhů srovnávacího signálu otevří se krátkodobě obě diody a nabíjejí kondensátory C153, C154. Poněvadž jsou obě amplitudy stejné, zvýší se sice náboj kondensátorů, ale protože je u každého z kondensátorů opačné polarity, poteče pracovními odpory diod R156, R157 stejný protisměrný proud. Rozdíl potenciálů mezi spojenými konci pracovních odporů a konci odporů R153, R154, spojených s kostrou přístroje, bude nulový.

Je-li proti tomu kmitočet srovnávaného napěti nižší, padne synchronizační impuls do kladného bodu zpětného běhu (impuls a napětí zpětného běhu se sčítají) a záporný impuls vytvoří na diodě záporné napětí, které je o hodnotu napěti zpětného běhu srovnávaného napěti vyšší.

Kondensátor C154 se nabije na vyšší záporné napěti, tím se poruší rovnováha a bod mezi pracovními odpory diod bude mít záporný potenciál proti kostře. Je-li kmitočet srovnávaného napěti oproti tomu vyšší, je postup obrácený a bod mezi pracovními odpory diod bude mít kladný potenciál proti kostře.

Vyrovňávací proud teče odporem R155 a vyvolává na jeho svorkách napětí úměrné fázovým odchylkám obou signálů, kterým se nabíjí paralelně připojený kondensátor C155. Tako získané napěti nabíjí přes paralelní člen R159, C158 další kondensátor C160 a přes tlumící odpory R161, kondensátor C161. Celé zapojení, které má poměrně velkou časovou konstantu způsobuje, že předpětí, které se dostává na řídící mřížku pravého triodového systému elektronky E15, je závislé na větším počtu synchronizačních impulsů a je necitlivé na špičky rušivých napětí.

Triodová část pracuje jako stejnosměrný zesilovač, z jehož anodového obvodu (z pracovního odporu R164) se odebírá řídící napětí a zavádí přes proměnné odpory R231, R230, odpory R165 na blokovací oscilátor rádkového rozkladu. Mřížkové předpětí pro triodu stejnosměrného zesilovače vzniká úbytkem na katodovém odporu R163, překlenutém kondensátorem C162, který s odporem R162 tvoří napěťový dělič. Pentoda E17 pracuje v triodovém zapojení jako blokovací oscilátor rádkového rozkladu obdobně jako oscilátor snímkového rozkladu.

Kondensátor C163 se nabíjí záporným impulsem blokovacího transformátoru a vybíjí se přes odpory R165 a proměnné odpory R230, R231. Změnou hodnoty odporu R231 lze proto řídit kmitočet horizontálního rozkladu, který je pak v synchronismu samočinně udržován řídícím napětím vyrovňávacího stupně.

Okruh L65, C164, zapojený v mřížkovém obvodu a naladěný přibližně na kmitočet rádkových impulsů, se v rytmu nabíjecích impulsů rozkmitá. Vznikajícím sinusovým napětím se zvyšuje strmost vybíjecí křivky na konci průběhu a tak i stabilita oscilátoru.

Z kondensátoru C166, který je nabíjen ze souběžně zapojeného pracovního odporu R166 (zařazeného v obvodu v serií s vinutím L64 blokovacího transformátoru), se odebírá napětí pilovitého průběhu a zavádí přes vazební kondensátor C165 a ochranný odporník R168 na řídící mřížku výkonové elektronky E18. Vybíjecí kondensátor C163, zapojený v mřížkovém obvodu elektronky E17, je spojen s její katodou přes katodový odporník R169 elektronky E18, překlenutý kondensátorem C167. Nabíjecí impulsy kondensátoru C163 vyvolávají proto příslušné změny úbytků napěti na odporu R169, které se přenášejí se základním předpětem elektronky E18 přes odpory R167, R168 na její řídící mřížku a upravují vhodné průběh pilovitého napěti.

Vlastní rádkový koncový obvod pracuje s vysokoimpedančními vychylovacími cívkami L72, L72', které dovolují přímé připojení na koncovou elektronku rozkladu. Cívky L66, L67, L68 a L69 tvoří vzdutý vysokonapěťový transformátor, který jednak linearizuje horizontální výchylku paprsku, jednak dodává vysoké napětí druhé anodě obrazovky. Poněvadž oba obvody (transformátor a vychylovacích cívek) nemají spoletné magnetické pole, vytváří dva samostatné navzájem vázané kmitavé okruhy. Hodnota obou obvodů jsou voleny tak, aby jejich resonanční kmitočet byl přibližně 60–70 kc/s. Při činnosti koncového stupně rádkového rozkladu se vytváří přímo ve vychylovacích cívkách proud pilovitého průběhu a elektronka E18 i diody E19, E20 pracují toliko jako rozkladovými impulsy řízené elektronické spináče. Pochod v obvodu je přibližně tento:

Otevře-li se elektronka E18, stane se dioda E20 vodivá, poněvadž její anoda je kladnější než katoda. Indukčnost vinutí L68, L69 je taková, že se na ní v uvažovaném okamžiku napěti znatelně nemění, počne proto vychylovacími cívkami L72, L72' téci s časem exponenciálně stoupající proud a úbytkem napěti se současně nabíjí kondensátor C171.

Poněvadž elektronka E18 je na konci trvání rádku uzavřena negativním impulsem rádkového rozkladu, uvolní se energie vytvořeného magnetického pole cívek a obvod se rozkmitá tlumenými kmity. (Energie magnetického pole cívek se mění v elektrické pole paralelních kapacit a naopak.) Prvé poloviny tohoto kmitu využíváme k provedení proudové změny ve vychylovacích cívkách z maxima do minima.

Během prve čtvrtiny kmitu klesne proud v cívkách na nulu a napětí na poměrně malých paralelních kapacitách (vytvo-

řených vlastním vinutím cívek a kondensátorem C181) dosáhne maximální kladné hodnoty, která je několikanásobkem napětí zdroje. Poněvadž tím se stane i katoda diody E20 kladněji než její anoda, dioda se uzavře.

Na elektrodě kondenzátoru C171 zapojené na opačný konec vychylovacích cívek je samozřejmě napěťová špička záporná. V další čtvrtině periody se náboj paralelních kapacit vybíjí přes indukčnost okruhů a vytváří v cívkách proud opačného směru a tak negativní polovinu zpětného běhu.

Až je opět celá energie paralelních kapacit přeměněna v magnetické pole cívek a počne proud cívkami klesat, přechází o 90° fázově posunuté napětí na svorkách cívek do záporných hodnot. Přestoupí-li toto napětí, nápětí náboje kondenzátoru C171 a změní tedy jeho polaritu, stane se i katoda diody záporná a dioda vodivá.

Indukčnost vychylovacích cívek je nyní opět zapojena přes diodu paralelně na kondenzátor C171. Energie magnetického pole vychylovacích cívek protlačuje proud cívkami proti napětí zdroje, který vytváří zápornou stoupající část pilového kmitu a nabíjí dálé kondenzátor C171.

Těsně před poklesem proudu na nulu, otevře řídící napětí horizontálního rozkladu elektronku E18, takže přes vychylovací cívky teče dálé lineárně s časem stoupající proud, však v kladném směru, vyvolaný nyní v serii zařazeným napětím napájecího zdroje a náboje kondenzátoru C171, který tak opět energii do obvodu vrádí a zvyšuje tím energetickou účinnost koncového stupně horizontálního rozkladu. Při opětném otevření elektronky E18 se celý pochod opakuje.

Obvodem, tvořeným primárním vinutím (L68, L69) vysokonapěťového transformátoru TR6, zařazeným v serii s vychylovacími cívkami v anodovém obvodu elektronky E18, probíhá proud obdobně jako v obvodu vychylovacích cívek.

Obvod je tlumen diodou E19, zapojenou přes odpor R170 mezi anodu a stínící mřížku elektronky E18. Dioda se otvírá při velkých záporných špičkách v anodovém obvodu a brání tak jeho rozkmitání parasitními kmity.

Poněvadž elektronka E18 je při proudových nárazech plně zatěžována, je omezován ztrátový výkon její stínící mřížky omezovacím odporem R171, překlenutým kondenzátem C168.

Indukčnost anodového obvodu lze v malém rozmezí měnit zasouváním železového jádra a tak měnit i amplitudu horizontálního rozkladu.

Vinutí L67 zvyšované napětí špiček, vznikajících při zpětném běhu, je usměrňováno přímo žhavenou vysokonapěťovou usměrňovací elektronkou E21. Žhavicí vláknko elektronky, které má vysoký kladný potenciál proti kostře, je proto napájeno z vinutí L66 téhož transformátoru.

Takto získané vysoké napětí (asi 12 kV) se přivádí na anodu obrazovky. Anoda obrazovky má proti vnějšímu vodivému povlaku dostatečně velkou kapacitu k uklidnění vysokého napětí.

První anoda obrazové elektronky E22 je napájena přes filtr z členů R172, C170 zvýšeným napětím obvodu vychylovacích cívek rádkového rozkladu z kondenzátoru C171.

3.13 Napájení

Napájecí část je řešena polouniversálně pro střídavé sítě o napětí 220 V. Síťové napětí se zavádí přes přepínač provozu,

který přeruší přívod v obou větvích a současně umožnuje přepnut přístroj na příjem zvukových, kmitočtové modulovaných pořadů televizního vysílání.

V poloze přepínače pro příjem kmitočtové modulace je jeden pól sítě spojen s kostrou přijimače, druhý pól je zapojen jednak přes tavnou pojistku Po3, předřadný odpor R202 na v serii zapojená žhavicí vlákná elektronek usměrňovače E23, E24, E25 a E26, jednak přes tepelnou pojistku Po2 na autotransformátor TR7 (vinutí L81, L82, L83).

Autotransformátor dodává napětí 6,3 V (vinutí L83) kontrolní žárovce Z1, paralelně zapojený žhavicím vláknům elektronek vysokofrekvenční a nízkofrekvenční části přijimače (E1 – E9), germaniové diodě usměrňovače předpětí, žhavicí napětí 55 V koncové elektronce zvukové části E10 (vinutí L82' a L83) a napětí 245 V přes srážecí odpor R201 a ochranné odpory R203, R204, R205, R206 anodám elektronek usměrňovače (E23 – E26).

V třetí poloze přepínače, pro příjem televise se připojuje na síť ještě autotransformátor TR8, jištěný tepelnou pojistikou Po1 (vinutí L84, L85, L86), který dodává napětí 61 V žhavicímu obvodu v serii zapojených vláken elektronek koncového stupně rádkového rozkladu E18, E19, E20, 55 V žhavicímu vláknu elektronky koncového stupně snímkového rozkladu E14 a 6,3 V paralelně zapojeným vláknům elektronek E11, E12, E13, E15, E16, E17 a obrazovky E22. Současně se spojí dokrátká srážecí odpor R201 a zvýší tak napětí paralelně zapojeným anodám elektronek hlavního usměrňovače. Usměrňení je jednocestné paralelně zapojenými elektronkami UY1NS. Usměrňený proud se zavádí přes tavnou pojistku Po4 na bohatě dimensovaný hlavní vyhlazovací filtr z elektrolytických kondenzátorů C202, C206 a tlumivky L87. Jednotlivým stupněm televizního přijimače jsou přiváděna kladná napětí přes další oddělovací filtry z odporů a elektrolytických kondenzátorů.

Z prvého člena hlavního filtru (C202) přes R212, C207b dostává kladné napětí anodový obvod koncové elektronky zvukové části E10 a přes R211, C207a pravá triodová část elektronky E13, pracující jako blokovací oscilátor.

Z druhého člena hlavního filtru přes R207, C203a dostávají kladné napětí elektronky E3, E4, E5 obrazové mezifrekvence a elektronka E9 nízkofrekvenčního zesilovače; přes R213, C203b elektronky E1, E2 v řezového zesilovače, oscilátoru a směšovače; přes R209, C204a elektronky E6, E7 zvukové mf, a elektronka E11 obrazového zesilovače; přes R208, C205b elektronky omezovací a obrazového rozkladu E12, E15, E13, E17; přes R210, C205a koncová elektronka rádkového vychylování E18 a kladné elektrody s nižším napětím obrazovky E22.

Mimo to jsou přívody kladného napěti vstupu a obrazové mezifrekvence blokovány proti ryzvádění v řezového napěti průchodusní kondenzátoru C19, C38.

Základní mřížkové předpětí pro řízené elektronky (E1, E3), usměrňované germaniovou diodou D2, je zaváděno přes ochranný odpor R214 na elektrolytický kondenzátor C201, který tvoří první člen filtru. Poněvadž je kostra zařízení pod napětím, je i spodní stínící kryt přijimače na ni připojen přes bezpečnostní kondenzátor C220.

4.0 SEŘÍZENÍ PŘIJIMAČE PODLE ZKUŠEBNÍHO OBRAZCE (MONOSKOPU)

4.01 Umístění a připojení televizního přijimače

Přijimač umístěte při zkoušebním seřizování ve výši zraku pozorovatele tak, aby nedopadalo přímo světlo ani na stítko, ani na oči pozorovatele.

Přístroj zapojte na střídavou síť o napětí 200 až 230 V o kmitočtu 50 c/s. Poněvadž kostra přijimače je spojena přímo se sítí, nutno zařadit z bezpečnostních důvodů mezi přijimač a sítí tak zv. oddělovací transformátor (transformátor s bezpečně odděleným primárním a sekundárním vinutím) a chassis přístroje uzemnit.

Na vstupní zdírky (označené na zadní stěně »A1«, »A2«) připojte symetrický (dvouvodičový) svod od antény vhodné pro zkoušený televizní kanál o impedanci 300 Ω, nebo na zdírky označené »A2«, »Z« nesymetrický svod provedený souosým kabelem o impedanci 75 Ω.

Antena i se svodem musí být provedena tak, aby dodávala dostatečně silný signál, bez rušivých odrazů a stojatých vln. Tyto okolnosti ověřte nejlépe vždy před zkouškou pomocí jiného bezvadného přístroje.

POZOR! Přijimač se nemá bezprostředně po vypnutí opět zapínat!

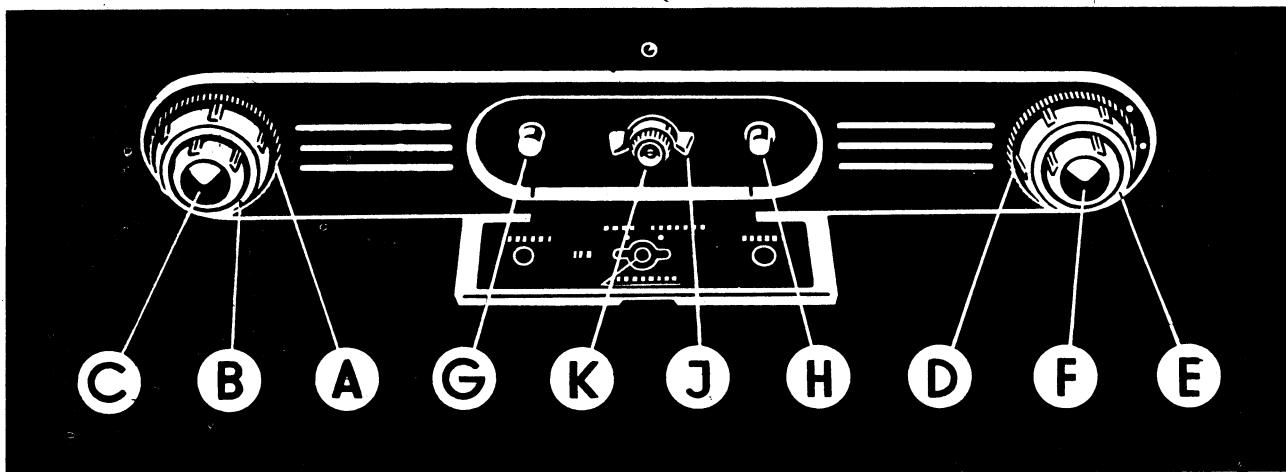
4.02 Seřízení přijimače knoflíky k obsluze (na přední stěně)

Nebylo-li při opravě měněno seřízení vnitřních ovládacích prvků, stačí zpravidla k seřízení obrazu i zvuku knoflíky, umístěné na přední stěně přístroje. Rozmístění knoflíků je zřejmé z obrázku 3.

Je-li přijimač v pořádku, mají jednotlivé ovládací prvky umožnit tyto regulace:

- A Plynulou změnu hloubek bez přerušování a chrastění (v levé krajní poloze zdůrazněně hloubky).
- B Plynulou změnu výšek bez přerušování a chrastění (v levé krajní poloze zdůrazněně výšky).
- C Plynulou regulaci hlasitosti bez chrastění od plného výkonu do úplného ztichnutí (v levé krajní poloze nejmenší hlasitost).

- D** plynulou regulaci jasu obrazu od úplného zhasnutí do maximálního jasu. (V pravé krajní poloze knoflíku musí být maximální jas, přitom nesmí být obrázek v rozích utlumen a ani se nesmí nadměrně zvětšit jeho rozměr.)
- E** Doladění oscilátoru (maximální rozlišovací schopnost svislého klínu zkušebního obrazce – monoskopu – má být přibližně ve střední poloze regulátoru).
- F** Volbu přijímaných kanálů (optimální nařízení ovládacích prvků při přepínání na jednotlivé kanály se nesmí podstatně měnit a aretace pro jednotlivé polohy musí být výrazná).
- G** Regulaci kmitočtu rádkového rozkladu (přibližně uprostřed regulačního rozsahu knoflíku má být dosaženo optimální synchronisace rádkového rozkladu. Při natáčení knoflíku v rozmezí asi $\pm 20^\circ$ má se při normálním kontrastu udržet rádkový rozklad ještě v synchronismu).
- H** Regulaci kmitočtu snímkového rozkladu. (Přibližně uprostřed regulačního rozsahu knoflíku musí se zastavit obrázek ve směru svislému. Při natáčení knoflíku v rozmezí asi 20° nemá být při normálním kontrastu synchronisace porušena.)
- J** Zapínání přijímače – přepínání na příjem kmitočtové modulovaného zvukového programu televizních vysílačů – přepínání na příjem televizních pořadů. (Aretace přepínače v jednotlivých polohách musí být výrazná a zaručovat spolehlivé přepnutí.)
- N** Velikost vodorovného rozměru obrazu (v levé krajní poloze maximálního rozměru má mít zkušební obraz zálohу alespoň 1,5 cm na každou stranu). Seřizuje se natáčením bakelitové hlavice.
- O** Posouvání obrazu po ploše obrazovky »středění« (musí dovolit u obrázků rozměru rámečku obrazovky, správné vyštředění). Seřizuje se po povolení vroubkovaného šroubu polohou nástavce.
- P** Zaostření stopy paprsku obrazu. (Natáčením gumového válečku musí být možno zaostřit alespoň 70% plochy obrazovky tak, aby bylo jasné vidět jednotlivé rádky.) Je-li správné zaostření stopy paprsku mimo střední polohu regulačního šroubu »P«, lze po uvolnění šroubku »T« (viz obr. 4.) upravit poříhnu magnetického shantu posunutím tak, aby správné zaostření paprsku bylo přibližně ve středu regulace. Provádí se bez obrazového signálu.
- R** Seřízení rovnomenrného jasu po celé ploše obrazu. (Posouváním iontové pasti dopředu a dozadu i jejím natáčením v obou směrech ($\pm 20^\circ$) se nastaví maximálně dosažitelný jas stínítka. Případné stíny se odstraní správným středěním obrazu podle odst. »O« nebo jemným pohybem iontovou pastí v oblasti maximálního jasu, nikdy kompromisním nastavením iontové pasti, které poškozuje obrazovku.) Při tom má být, pokud možno, knoflík »D« jas vytočen doleva. Iontová past má být nasunuta na hrdlo obrazovky magnetem nahoru a pôlelem označeným červeně, vlevo (při pohledu do skříně). Provádí se bez obrazového signálu.
- S** Linearita obrazu ve směru vodorovném. (Změnou polohy obou magnetů musí být možno seřídit vodorovnou linearitu lépe než na 10%).

Obr. 3. Knoflíky k obsluze na přední stěně přijímače.

- K** Plynulou regulaci kontrastu (zesílení přijímaných signálů) od minima do maxima. (V levé krajní poloze má být nejmenší zesílení a při protáčení do maxima nesmí být patrný poruchy v obraze na stínítku obrazovky.)

4.03 Seřízení ovládacími prvky na zadní straně nebo uvnitř přijímače

Nelze-li dosáhnout správného seřízení (zpravidla po větší opravě), umožňují hrubší seřízení další prvky, přístupné věměs po odnětí zadní stěny. Jejich rozmištění je naznačeno v obrázku 4.

U normálního přístroje umožňují prvky následující seřízení:

- L** Velikost svislého rozměru obrazu. (V pravé krajní poloze, kdy je amplituda obrazu maximální, musí být kruh monoskopu vzdálen na každé straně nejméně o 1 cm od rámečku obrazovky.) Seřizuje se natáčením pomocí šroubováku, dorazí nejsou vyjádřeny.
- M** Linearitu obrazu ve směru svislému (přibližně ve středu regulace se má kruh zkušebního obrazce blížit kružnici). Seřizuje se pomocí šroubováku, dorazí nejsou vyjádřeny.

- U** Nařízení obrazu do vodorovné polohy. Po uvolnění matice »U« lze natočit vychylovací systém na hrdlo obrazovky tak, aby spodní hrana obrazu byla přibližně rovnoběžná s hranami rámečku obrazovky.

Poznámka!

Mimo prvky G a H umístěné pod víčkem na přední stěně lze zhruba nařídit kmitočty rádkového i obrazového rozkladu potenciometry R226 a R230, umístěnými pod chassis přístroje (viz obr. 19).

Natočením potenciometru R226 (umístěným za potenciometrem R227, ovládaným osou »L«) se mění kmitočet snímkového (vertikálního) rozkladu, potenciometrem R230 (umístěným v blízkosti osy regulátoru »M«) se mění kmitočet rádkového (horizontálního) rozkladu.

4.0. Kontrola přijímače podle zkušebního obrazce

Televizní zkušební obrazec (viz obr. 5) obsahuje všechny prvky, které dovolují posouzení jakosti přenosu a umožňují správné nařízení přístroje. Jsou to:

Rozlišovací schopnost, jas na bílé ploše, kontrast, gradace, geometrické skreslení, linearita vychylování, přesnost synchronisace rozkladů a různé jiné vlastnosti.

Rozlišovací schopnost určujeme pomocí vodorovných a svislých klínů zkoušebního obrazu. Klíny jsou tvořeny řadou paprskovitě se sbíhajících čar, které mají po jedné straně čísla 200, 300, 400, 500 a 600. Císla 200–600 jsou smluvná a charakterisují sílu čar v klínu. (Příklad: Šíře čar u znaménka 500 je taková, že na délku řádky se vejde 500 stejně silných čar.)

Před určováním rozlišovací schopnosti musí být nařízen správný rozměr obrazu (vrcholky černobílých trojúhelníků na okrajích se mají dotýkat okrajů rámečku) a obraz správně zaostřen.

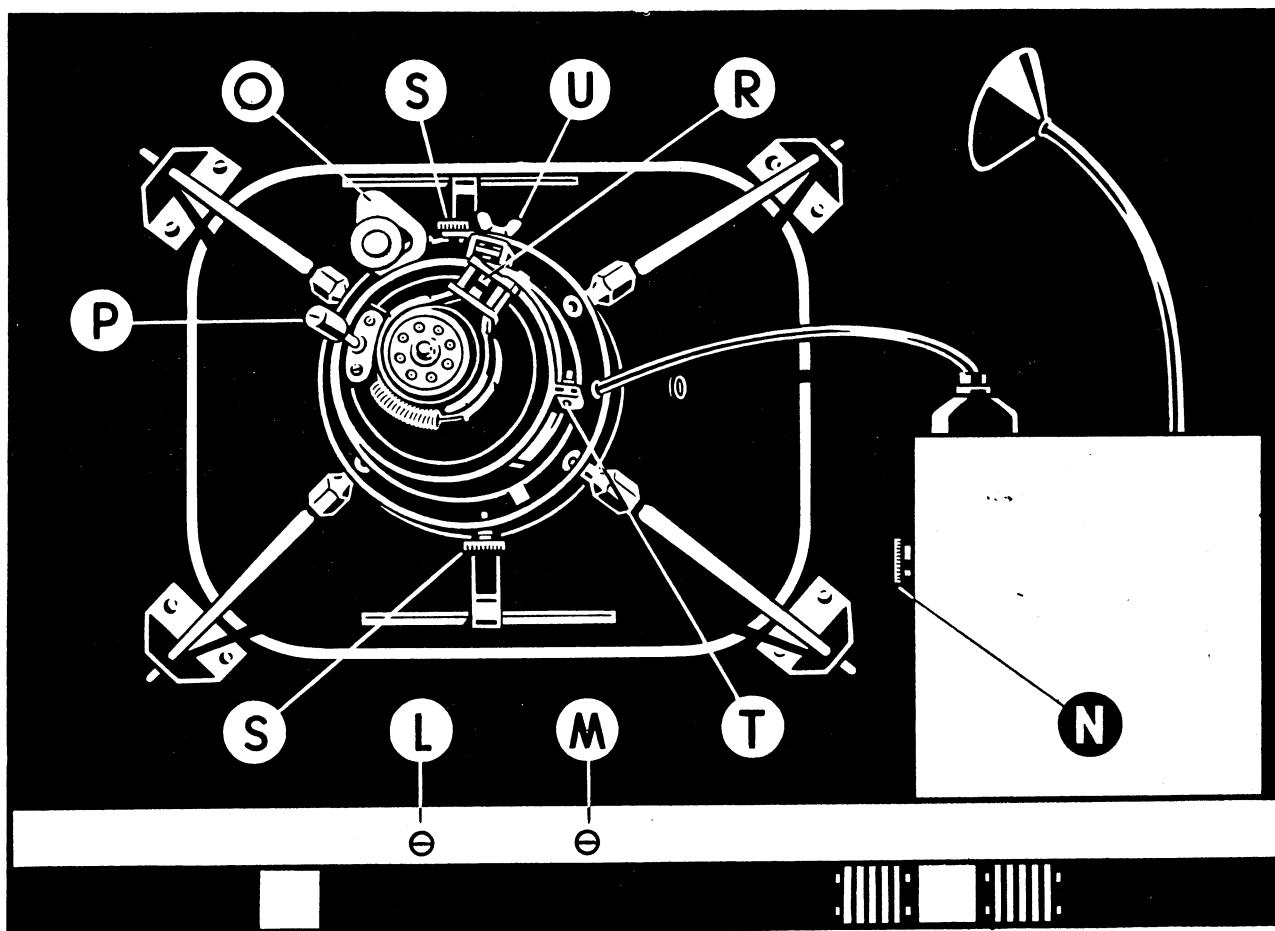
Místa, ve kterých přestáváme při pozorném sledování rozlišovat jednotlivé sblížavé čáry u svislých klínů vztázená k číslům, udávají rozlišovací schopnost v řádkách. Poněvadž rozlišovací schopnost řádků je závislá pouze na šíři kmitočtového pásmo, které přijímá přenáší, jsou na levé straně svislého klínu vyneseny hodnoty od 3 do 7, které udávají tuto šíři v Mc/s.

Klíny v rohových kruzích (šrafování po stranách gradačních stupnic) stejně jako řada svislých čárk uprostřed obrazu, označených 200 až 400 a 400 až 600, slouží podobně k ur-

Jas na bílé ploše. Nejvhodnější jas bílé plochy zkoušebního obrazce pro pozorování činí 100–200 apostilb^{*}), poněvadž při tomto jasu je lidské oko schopno nejlépe rozlišovat podrobnosti obrazu. Pro srovnání: jas povrchu měsíce činí asi 200 asb, jas bílé plochy osvětlené měsícem 0,2 až 0,5 asb.

Kontrast. Poměr mezi jasem bílé plochy k jasu plochy tmavé nazýváme kontrastem. Není-li plocha obrazovky osvětlena, lze dosáhnout u dnes používaných obrazovek kontrastu 50 : 1, ač již poměr 30 : 1 plně postačuje pro praktické pozorování. Poněvadž jas tmavých ploch obrazu je určen osvětlením stínítka obrazovky, je třeba, máme-li dosáhnout velké kontrastnosti obrazu udržovat malé základní osvětlení plochy obrazovky (3–6 asb).

Gradaci určujeme pomocí kontrolních stupnic velkého kruhu zkoušebního obrazce, počtem rozlišovaných stupňů odstínů šedé. Každá gradáční stupnice má 8 stupňů. Prvé poličko stupnice má jas bílého středu obrazu, poslední poličko má jas 1. Pro praktické pozorování dobré postačuje, rozlišime-li 6 gradačních polí.

Obr. 4. Ovládací prvky uvnitř přijímače.

čení rozlišovací schopnosti v příslušných částech obrazu. Vodorovné klíny dovolují stejným postupem určit rozlišovací schopnost ve směru svislém. Zde však počet rozlišených čar je závislý na rozměrech průřezu elektronového paprsku (t. j. zaostření) a na přesnosti prokládání lichých a sudých řádek (tedy na jakosti synchronizace), nezávisí však na šíři proponutého pásmo přístrojem.

Pomocí malých souosých kroužků (ve středu i v rozích obrazu) se kontroluje tvar paprsku. Při kruhovém průřezu paprsku jsou tyto kroužky na obvodu všude stejně silné.

Geometrii (t. j. vzájemnou polohu jednotlivých detailů obrazu) lze nejlépe hodnotit podle sítě čtverců kontrolního obrazce. Strany čtverců musí být rovné a na sebe kolmé. Geometrické skreslení může být zaviněno vychylovacími cívками, nesprávně nastavenou iontovou pastí nebo magnetickým rozptylem.

Lichoběžníkovost určujeme rozdílem délek souběžných stran obrazu, při zmenšeném rozměru výšky a šířky rastru. Bývá zaviněna vadou vychylovacích cívek.

^{*}) Apostilb jednotka zářivosti – asb = jas 1 lumenu na ploše 1 m².

Linearitu, t. j. rovnoměrnost pohybu elektronového paprsku po stínítku, posuzujeme podle tvaru kruhů (uprostřed i v rozech) nebo podle rozměru jednotlivých čtverců zkušebního obrazce. Při posuzování linearity musí obraz přesně vyplňovat rámeček, t. j. poměr jeho stran musí být 3 : 4. Nelinearitu v % stanovíme takto: Změříme bud' vodorovné (určujeme-li nelinearost horizontální) nebo svislé (určujeme-li nelinearitu vertikální) strany nejvíce odlišných čtverců sítě zkušebního obrazce.

$$\text{Pak nelinearita v \%} = \frac{a - b}{a + b} \cdot 200$$

a = strana největšího čtverce,
b = strana nejmenšího čtverce.

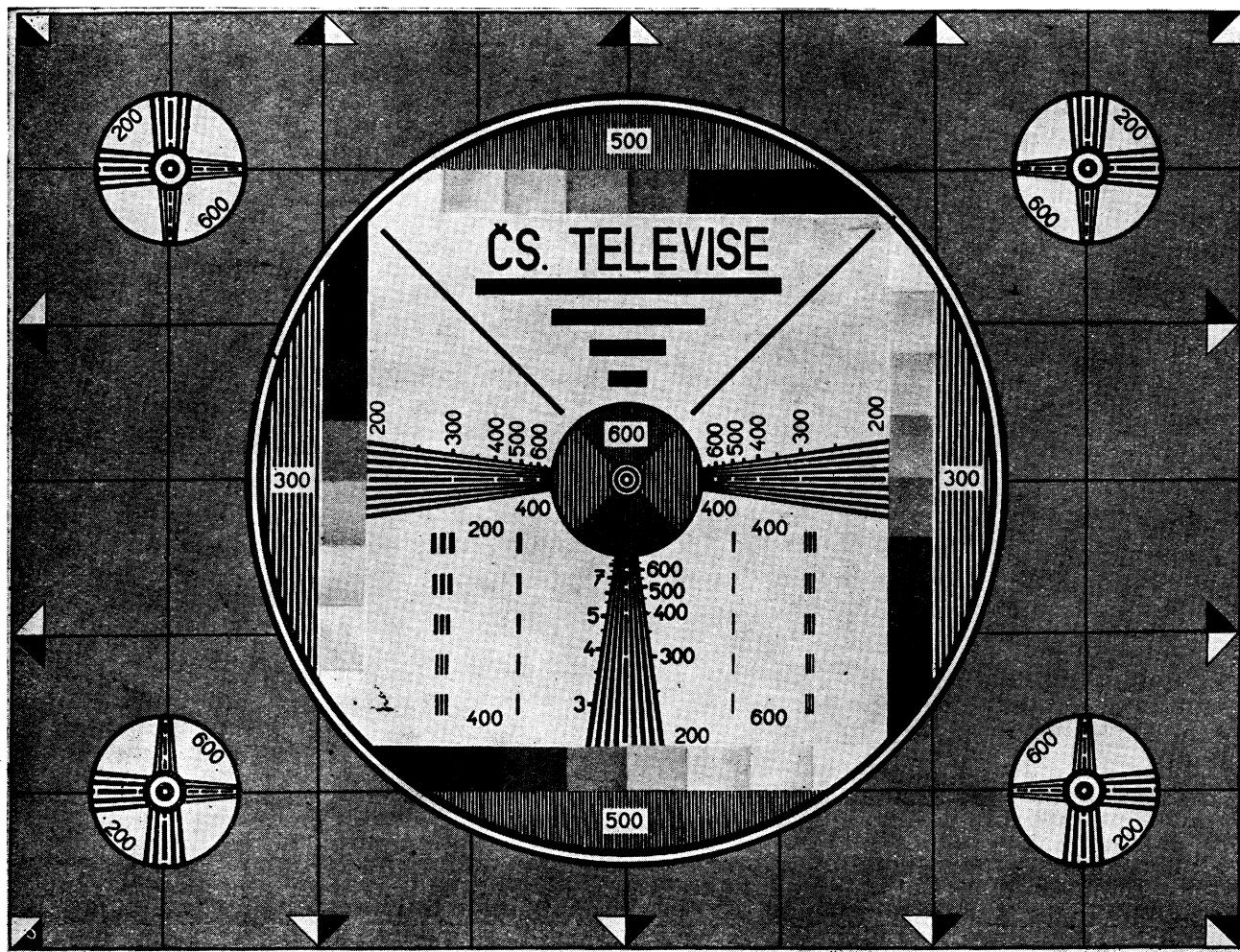
Přesnost synchronisace rozkladů můžeme posoudit jednak podle šíkmých pruhů v horní části zkušebního obrazu, jed-

Plastičnosti obrazu označujeme, následují-li za jeho černými konturami ještě kontury intensivně bílé, za kterými mohou následovat kontury šedivé, po případě další světlé kontury.

Tento zjev vyvolává amplitudové i fázové skreslení ve vysokofrekvenčním, mezifrekvenčním, případně obrazovém zesilovači. Rovněž nesprávné naladění přijímače na nosnou vlnu obrazu má značný vliv.

Dvojitě obrázky (t. zv. »duchy«) jsou obvykle způsobeny dvěma časově posunutými televizními signály (přijímaného a odráženého). Také neostrost okrajů obrazu (a tím i snížení rozlišovací schopnosti) může být způsobeno stojatými vlnami, vznikajícími na příklad nedokonale přizpůsobeným antenním svodem.

Poruchy ze sítě, které zhrošují jakost obrazu, se projevují bud' jako jiskřičky, světlé řádky, tmavé pruhy, anebo jako závoj, který se skládá z velkého počtu drobných čar, podle druhu rušícího signálu. Rušení potlačíme, zvětšíme-li poměr mezi silou užitečného signálu a signálu poruch.

Obr. 5. Zkušební obrazec.

nak podle vodorovných klínů, jak uvedeno v odst. »Rozlišovací schopnost«. Jsou-li tyto šíkmé čáry schodovité, znamená to, že prokládání sudých i lichých řádek není přesné a že nastává jisté spojování řádek. Při vadném prokládání klesá podstatně rozlišovací schopnost odečtená na vodorovných klínech (až na 300).

Prodloužení – »chvosty« se projevují za dlouhými černými pruhy zkušebního obrazu pod nápisem »Čs. televise« jako prodloužení ve formě šedivého nebo světelného pruhu stejné šíře. Tento zjev nasvědčuje, že nízké obrazové kmotky (50 c/s) nejsou správně zesilovány a jsou fázově stáčeny.

4.05 Připustné odchylky od ideálního obrazu

Televizní přijímač není ještě vadný, vykazuje-li zkušební obrazec (po optimálním seřízení ovládacími knoflíky) odchylky od ideálního tvaru. — Pozorovaný zkušební obrazec musí mít nejméně tyto znaky:

- a) Stínítko obrazovky musí být osvětleno po celé ploše a v žádném z rohů se nesmí vyskytovat stíny.
- b) Rozměr obrázku musí vyplňovat minimálně rámeček obrazovky (spodní hranu obrazu musí být rovnoběžná se stranou rámečku).

- c) Nejméně 50% plochy obrazu musí být správně zaostřeno, ostatní části obrazu mohou vykazovat od optimálního zaostření odchylky. Body v souosých kroužcích ve středu obrazu je možno rozetnat ve dvou až třech kroužcích v rozích.
- d) Vodorovná rozlišovací schopnost musí činit nejméně 350 řádků ve středu obrazu a asi 300 v rozích obrazu.
- e) Svislá rozlišovací schopnost, pokud ji lze zjistit pro kmitání čar, činí asi 500.
- f) Gradace na stupnicích obrazu, při středním jasu a kontrastu, musí umožnit rozlišení nejméně 5 stupňů.
- g) Velký kruh zkušebního obrazu se musí blížit kružnici, kroužky v rozích mohou vykazovat větší odchylky od geometrického tvaru. Vodorovná linearita musí být lepší než 10%.
- h) Čísla a písmena v některých částech obrazu nemusí být jasné čitelná.
- i) Lichoběžníkovost obrazu musí být menší než 10 mm.
- j) Za okrajovými znaky obrazu má být ještě patrný rastrový průběh.

5.0 PORUCHY PŘÍSTROJE A JEJICH PŘÍČINY

Vady na přijimači, které se mohou projevit po dopravě nebo po delším provozu, jsou způsobovány (nepřihlížíme-li k poruchám mechanickým) nedokonalými dotecky, přerušenými obvody, zkraty nebo svody v zapojení i v součástkách anebo změnou vlastnosti jednotlivých dílů.

Na rozdíl od oprav rozhlasových přijimačů budou u televizorů ve větším měřítku prováděny opravy přímo v bytě zákazníka, neboť půjde hlavně o seřízení obrazu, výměnu elektronky, nebo v vadu antenního zařízení, nehledě k tomu, že doprava těžkého přístroje do opravy je nákladná.

Pro takové opravy má být oprávň vyzbaven mimo běžné náradí alespoň universálním měřicím přístrojem s velkým vnitřním odporem a sádou náhradních elektronek. Má-li být nezávislý na době vysílání, i přenosným zkušebním vysílačem, který nahradí při kontrole zkušební obrazec.

Při vadách, které lze na místě odstranit jen nouzově, nebo jde-li o zásahy do využívaných částí, má být dána vždy přednost přemístění přístroje do dílny.

Před každou opravou prosetříme zevrubně stížnost zákazníka, po případě si necháme přímo předvést reklamovanou vadu.

Při vyšetřování příčiny vady vycházíme ze zjištěných příznaků a zachováváme přítom tento postup:

1. Přezkoušme instalaci zařízení a seřídime přístroj ovládacími prvky.
2. Odstraníme zjištěné mechanické vady.
3. Nahradíme nebo přezkoušme elektronky, které by mohly mít vliv na zjištěnou vadu.
4. Přeměříme proudy a napětí elektronek (viz tabulku proudů a napětí 5.02), případně jiných důležitých bodů zapojení.
5. Podle zjištěných příznaků přeměříme hodnoty částí, které by mohly být příčinou vady, vadné části nahradíme.

6. Sledujeme pomocí přiváděných signálů a osciloskopu namíření jednotlivých obvodů. Vadné obvody nahradíme, rozložené vyzávíme podle postupů uvedených v dalším popisu pod 6.00.

7. Seřízený přístroj pozorujeme během delšího zkušebního provozu.

K rychlejší orientaci a k snadnějšímu určení vadné části jsou v následující tabulce sestaveny charakteristické příznaky vad a uvedeny obvody, které je mohou způsobovat. Tabulka není samozřejmě úplná a má být toliko vodítkem pro opraváře.

Pozor, důležité!

Ještě jednou důrazně upozorňujeme, že chassis přístroje je spojeno přímo s jedním prívodem sítě. Proto při jakémkoliv zásahu uvnitř přístroje (je-li odejmuta zadní stěna nebo spodní kryt), nutno postupovat s největší opatrností.

Při měření napětí, seřizování, vyvažování a kontrole obvodů, pokud musí být prováděny na přijimači v provozu, je bezpodmínečně nutno zařadit mezi síť a přístroj oddělovací transformátor (transformátor s velkým isolačním odporem mezi primárním a sekundárním vinutím) a chassis přístroje spojit přímo s uzemněním. K uzemnění přístroje něžel použít uzemňovací zdířky, neboť je spojena s kostrou přes bezpečnostní kondensátor.

Zásahy v obvodech vysokého napětí (přístupných po odnětí kovového víka oddílu vysokonapěťového transformátoru) možno provádět jen je-li přístroj odpojen od sítě déle než 2 minuty.

Obrazovka je velmi choulostivá na tlak a úder, proto s ní musí být vždy zacházeno s největší opatrností. Je-li chassis přístroje vymontováno ze skříně, zvláště má-li být obrazovka vyměněna, musí být opravář opatřen speciálními ochrannými brýlemi, koženými rukavicemi a kolem krku má mít otočený šátek. Po demontáži musí být obrazovka ihned uložena do příslušného kartonového obalu.

5.01 Vodítko k zjišťování běžných vad

Čís.	Příznak vady	Možná příčina	Postup při zjišťování, případně odstranění vady
A. Zvuk a obraz chybí nebo není bezvadný			
1.	Přepinač provozu »J« v druhé nebo třetí poloze, kontrolní žárovka nesvítí	V zásuvce není proud – přepinač provozu nemá spolehlivý dotek – vadná některá pojistka*) nebo kontrolní žárovka	Proměřit napájecí obvod a transformátor TR7 – přezkoušet pojistky Po2 (Po3, Po1) – přezkoušet kontrolní žárovku Z1 – přezkoušet přepinač
2.	Zvuk ani obraz nejde, obrazovka nemá jas, kontrolní světlo svítí	Vada v napájecí (případně kombinace dvou vad)	Přezkoušet pojistky Po3, Po4, elektronky E23 – E 26 a ostatní části napáječe. Měřit napětí jednotlivých sekcí napáječe
3.	Nejde zvuk ani obraz, řádkování na stínítku	Vada v napájení nebo jiná vada vysokofrekvenční části nebo obrazové zifrekvence přijimače	Proměřit napájecí napětí a příslušná předpětí elektronek v f a mf části – přezkoušet elektronky E1 – E5 a k nim příslušné díly – zjistit, kmitá-li oscilátor (ss elektronkovým voltmetrem měřit napětí bodu »B«, má mít proti kostě hodnotu asi 3,6 V) přezkoušet dotecky přepinače kanálů, případně je omýt trichlorem

*) Jen u prvních 600 kusů. U dalších přístrojů kontrolní žárovka svítí, i když je přerušena pojistka.

Čís.	Příznak vady	Možná příčina	Postup při zjišťování, případně odstranění vady
4.	Řádkování na stínítku obrazovky, přijimač toliko šumí	Antenní svod nepřivádí signál – přepínač kanálů přepnut na jiný kanál	Přezkoušet antenu (v blízkosti vysílače zapojit přístroj na náhradní dipól) – volič kanálů protočit a kontrolovat, je-li správně přepnut
5.	Obraz i zvuk slabý (kontrast na maximum)	Antenní svod nepřivádí dostatečný signál – přijimač má malou citlivost	Přezkoušet antenu a svod při větších vzdálenostech od vysílače nahradit antenou s větším ziskem – změřit citlivost přijimače (odst. 6.04) – přezkoušet elektronky vf a mf, případně též obrazové části přijimače – proměřit diodu D1
6.	Obraz porušen světlými body (»sněžením«) zvuk i při dostatečně silném signálu rušen ostrým šumem (Rušení rozhlasu sousedních přijimačů)	Malá vodivost povrchu obrazovky – nedokonale uzemněný její vodivý povlak – sršení ve vysokonapěťové části přístroje – šum přijímaný antenou	Přezkoušet vodivost povlaku obrazovky a spolehlivost jeho uzemnění – kontrolovat zapojení a elektronky (E19, E20, E21) vysokonapěťové části, vn transformátor, čepičku kontaktu vn i vychylovací cívky s ohledem na sršení (kontrolovat v temnu) – kontrolovat jakost přiváděného signálu
7.	Obraz i zvuk občas vysazuje	Nedokonalý dotecký přepinač, objímce některé elektronky nebo vadné pájení v zapojení – vada některé z elektronek	Poklepem na různé části, blíže určete místo vady. Pozor, větší úder může poškodit elektronku!
B. Zvuk normální, obraz není bezvadný			
8.	Zvuk je normální, ne však obraz ani řádkování (regulátory »K« a »D« zcela doprava)	Přerušený anodový nebo katodový obvod obrazovky – špatně nastavená iontová past – vadná obrazovka	Přezkoušet všechny spoje i přívody vysokého napětí a vychylovacího systému – kontrolovat přívody k vnějším vývodům elektronek E18, E19, E20, E21, jsou-li na svých místech a mají-li spolehlivý dotecký. Nasunout iontovou past do přibližně správného místa krku, posouváním a natáčením zajistit jas po celé ploše (viz též dále)
a)	Elektronka E21 (usměrňovač vysokého napětí) svítí		Elektronky E17, E18, E19, E20 a E21 přezkoušet a proměřit části příslušných obvodů. Pozor na vysoké napětí! Přezkoušet transformátor vysokého napětí TR6 – přezkoušet cívky rádkového rozkladu L72, L72' (zkrat nebo přerušení) – přezkoušet transformátor rádkového rozkladu TR5 a setrvačníkový obvod L65, C164
b)	Elektronka E21 nesvítí nebo svítí slabě	Není nebo malé vysoké napětí – přerušený žhavicí obvod elektronky E21 – transformátor vysokého napětí TR6 proražený – přerušený přívod k obrazovce – generátor rádkového rozkladu nepracuje	Přezkoušet elektronku E11, proměřit příslušná napětí a části obrazového zesilovače – přezkoušet přívody k obrazovce
9.	Zvuk je dobrý, není obraz, pouze řádkování	Závada v obrazovém zesilovači	Iontovou past posunováním a natáčením správně nastavit (viz též bod 8), případně vyměnit vychylovací cívky
10.	Celá plocha obrazu není rovnoměrně osvětlena (stíny v rozech)	Posunutá iontová past, vychylovací cívky nedosedají na konusovou část obrazovky	Změřit síťové a napájecí napětí – pokusně nahradit elektronku E21
11.	Malý nedostatečný jas obrazu (při změně jasu se mění rozměr obrazu)	Malé vysoké napětí, slabá elektronka 1Y32 – malé napětí sítě	Snížit jas knoflíkem »D«, pak přezkoušet elektronky E13, E14 a k nim příslušné obvody – proměřit transformátory TR2, TR3 – měřit napětí na elektrodách elektronek E13, E14, kontrolovat vychylovací cívky
12.	Na obrazovce pouze úzká vodorovná stopa	Vada ve snímkovém rozkladu	Regulátor R227 nařídit (viz 4.03 odst. »L«) – proměřit obvod svislých vychylovacích cívek L71, L71' a přezkoušet hodnoty odporníků R181, R182, R146. Zmenší-li se hodnota odporu R146, zvětší se amplituda obrazového rozkladu a naopak
13.	Obraz svisle nízký	Malá amplituda snímkového rozkladu	Vyměnit elektronku E13, E14, kontrolovat provozní napětí a části jejich obvodů
14.	Obraz nízký, nestálý	Vada v koncovém stupni snímkového rozkladu (malá amplituda snímkového rozkladu, porušení obrazové synchronizace)	Přezkoušet cívky L71, L71' (případně na zkoušku vyměnit) – přezkoušet hodnoty odporníků R181, R182 a montáž obvodu
15.	Obraz lichoběžníkový (úzký vertikálně)	Zkrat v jedné z vychylovacích cívek snímkového rozkladu	Kontrolovat kondensátor C141 v katodě elektronek E13, E14 a jejich obvody
16.	Půl obrazu chybí (spodní část obrazu zůžena)	Vada v koncovém stupni snímkového rozkladu	Seřídit potenciometr R229 (viz 4.03 odst. M) – vyměnit na zkoušku elektronky E13, E14 a kontrolovat jejich obvody
17.	Horní část obrazu skreslena (porušena linearita)	Vadně seřízený potenciometr R229	Přezkoušet zpětnovazební členy obvodu elektronky E14 (C140, C139, C138, R143, R142, R145) – přezkoušet transformátor TR3
18.	Střední a spodní část obrazu skreslena (porušena linearita)	Vada v obvodu zpětné vazby elektronky E14 – vada ve výstupním transformátoru TR3	

Čís.	Příznak vady	Možná příčina	Postup při zjišťování, případně odstranění vady
19.	Obraz příliš úzký (vodorovně)	Vychylovací cívky rádkového rozkladu, nebo transformátor TR6 vadný (malá indukčnost) zkrat mezi závity – malá amplituda rádkového blokovacího oscilátoru – proražený kondensátor C157, C181	Obraz rozšířit otáčením knoflíku »N« (viz 4.01 odst. N) – vyměnit železová jádra, případně přezkoušet transformátor TR6 (viz odst. 8.12) – přezkoušet vychylovací systém (nahradit na zkoušku bezvadným) – přezkoušet elektronky E17, E18, E19, E20 – přezkoušet C157, C181 na průraz – přeměřit napětí elektronek E17, E18, E19, E20 podle tabulky 5.02 a kontrolovat tvar impulsů podle odst. 6.10
20.	Obraz po stranách zvlněný (amplituda rádkového rozkladu modulovaná střídavým napětím)	Vadný filtrační kondensátor anodového nebo mřížkového napětí – svod »katoda – vlákn« některé z elektronek rádkového vychylování	Přezkoušejte kondensátory napájecího filtru C202a, b, C205a, b, C206a, b a filtrační kondensátory obvodů rádkového rozkladu (C157, C167, C168, C169) – vyměňte na zkoušku elektronky E12*), E15, E16, E17, E18, E20
21.	Obraz příliš široký	Zvýšené napájecí napětí – změněná indukčnost rádkového transformátoru nebo vychylovacích cívek – nižší vysoké napětí obrazovky	Serídit amplitudu rádkového vychylování šroubení »N« (viz 4.01 odst. N) – kontrolovat napětí obvodu elektronky E18 – měřit indukčnost vychylovacích cívek L72, L72' a rádkového transformátoru TR6 – vyměnit na zkoušku ferritové jádro transformátoru TR6 (viz odst. 8.12).
22.	Řádky obrazu proti sobě posunuty (nestálá rádková synchronisace)	Nesprávně seřízena rádková synchronisace – synchronizační napětí se nedostává až na mřížku elektronky E17 – vadný blokovací oscilátor rádkového rozkladu	Serídit kmitočet rádkového rozkladu (viz 4.01 odst. G) – synchronisaci i setrvačníkový obvod znova seřídit – elektronky E15, E16, E17, E18 na zkoušku vyměnit a měřit jejich provozní napětí – podle odst. 6.10 kontrolujte tvar impulsů – díly obvodů elektronek E15, E17 přezkoušet
23.	Zvlnění řádek v levé části obrazu	Porušená paralelní kapacita rádkové vychylovací cívky	Přezkoušet kondensátor C181, (případně vykoušet správnou hodnotu) – kontrolovat vychylovací cívky
24.	Obraz se posunuje ve svislém směru	Nesprávný kmitočet snímkového rozkladu – malé synchronizační impulsy	Narídit správný kmitočet regulátory R226, R228 (viz 4.02 odst. H a 4.03 poznámka) – elektronky E13, E14 přezkoušet a kontrolovat jejich provozní napětí – přezkoušet integrační řetěz R134, R136, R132, C132, C133 – kontrolujte tvar impulsů podle odst. 6.10
25.	Posunující se obraz ve svislém směru nelze zastavit	Porušený snímkový rozklad	Vyměnit elektronku E13, proměřit transformátor TR2 a příslušná napětí jeho obvodu (viz též odst. 13) – kontrolujte kondensátor C134
26.	Obraz vodorovně i svisle malý (nevypĺňuje rámeček)	Malé napájecí (stejnosměrné nebo střídavé) napětí	Změřit napájecí napětí
27.	Obraz je v rámečku posunut	Porušené středění obrazu	Po uvolnění šroubu »O« obraz vystředit (viz 4.01 odst. O)
28.	Obraz není rovnoběžný s krajem rámečku nebo je poduškovitý	Vychylovací systém natočen na krku obrazovky – nejsou seřízeny korekční magnety	Po uvolnění matky »U« (viz 4.01 odst. U) natočit vychylovací systém tak, aby byl obraz rovnoběžný s hranami rámečku – nastavit korekční magnety
29.	Paprsek obrazovky nelze zaostřit	Uvolněná osa fokusačního magnetu – fokusační magnet slabý – obrazovka má svod – posunutá iontová past	Osu zatmelit v objímce náhonu – lze-li ostrost stopy zvýšit na některém dorazu, upravte polohu magnetického shuntu tak, aby bylo zaostřeno ve středu rozsahu regulačního orgánu (viz 4.01 odst. P) – přezkoušet fokusační magnet – obrazovku vyzkoušet na svod »mřížka-katoda« – seřídit polohu iontové pasti
30.	Při správném nastavení obrazu je vidět pohybující se pruhy v rytmu zvukového doprovodu	Doladění oscilátoru přijimače není správné – mikrofonická elektronka ve vf nebo mf části – odladovače k potlačení nosného kmitočtu zvuku v obr. mezifrekvenci jsou rozladěny	Doladit oscilátor přijimače na nejlepší jakost obrazu (viz odst. 4.01 »E«, případně odst. 6.05) – postupně nahrazovat elektronky E1-E11 – pomocí zkušebního vysílače naladit obvody L12, C21 a L18, C31 na minimum podle odst. 6.05
31.	Tmavé pruhy v obrazu (modulace bručení v obrazu)	Svod »katoda-vlákn« některé z elektronek obrazového kanálu – vadný některý filtrační kondensátor – vadná obrazovka	Elektronky obrazového kanálu (E1-E5, E11) postupně přezkoušet – přezkoušet obrazovku – přezkoušet kondensátory napájecích filtrů
32.	Sbíhavé klíny rozmažány a nejasné (malá rozlišovací schopnost)	Vadně seřízený oscilátor – rozladěna vf nebo mf část přístroje – vadné elektronky E1 – E5, E11	Seříde kmitočet oscilátoru (viz 4.02 odst. E, případně odst. 6.05) kontrolujte křivku prospustnosti podle odst. 6.06, 6.07, 6.08 a 6.09 – nahraďte vadné elektronky

*) Zmizí-li zvlnění po vyjmutí elektronky E12 (obraz je labilní) je pravděpodobně závada ve vf části televizoru.

Čís.	Příznak vady	Možná příčina	Postup při zjišťování, případně odstranění vady
33.	Na obrazu dvojité nebo více-násobné kontury (plastika obrazu)	Nesprávně směrovaná nebo vadně přizpůsobená antena (svod) – rozladěná vysokofrekvenční část	Správným natočením a přizpůsobením anteny odstranit odrazy – použít víceprvkovou antenu – přeladit oscilátor a vf díl podle odst. 6.00 až 6.08
34.	Světlé stopy (poruchy) v obrazu	Silné poruchy z okolí – přeskoky vysokého napětí v rádkovém transformátoru nebo v jeho rozvodu – přeskoky ve vychylovacím systému – nedokonale spojená vnější vodivá vrstva obrazovky s kostrou přístroje	Odpolením antény vyzkoušet, zda poruchy nevnikají do přístroje zvenčí – přezkoušet rádkový transformátor a vychylovací cívky na přeskoky – napružit péra spojující povrch obrazovky s kostrou přístroje – přezkoušet doteky přívodní zásuvky vychylovacího systému
35.	Obraz porušen závojem (v podobě jemného vzorku)	Rušení vyzařujícími přístroji (oscilátor krátkovlných přijimačů, dalšími televizory, roentgeny atd.) nebo blízkými krátkovlnými vysílači	Natočte antenu, případně ji nahraďte antenou víceprvkovou (s vyjádřenou směrovou charakteristikou) – zařaďte do sítového či antenního přívodu vf filtr naladěný na rušící kmitočet, požádejte o pomoc odrůšovací službu
C. Obraz normální, zvuk není bezvadný			
36.	Obraz je normální, ne však zvuk	Vada ve zvukovém kanálu nebo v reproduktoru	Prerezkoušet nízko frekvenční díl (při doteku na živý bod potenciometru R222 musí být slyšet bručení) – prerezkoušet elektronky E9, E10 a části nf obvodů Zvláště pozor na zpětnovazební členy, potenciometry R222, R223, R224, výstupní transformátor TR1 a kmitací cívku reproduktoru. Je-li nf díl v pořádku, prerezkoušet elektronky E6, E7 a E8 a k nim příslušné části. POZOR! Zcela rozladěný poměrový detektor nedává nf napětí. Po výměně elektronek E6, E8 nutno doložit příslušné obvody
37.	Při naladění na nejlepší obraz není nejlepší zvuk.	Antenní obvod nepřizpůsoben – přijimač rozladěn – síla vstupního signálu nedostává	Antenní systém správně přizpůsobit přijímanému pásmu – prerezkoušet křivku propustnosti vf a mf obvodů přijimače a případně je doložit
38.	Bručení při reprodukcii	Svod »katoda–vlákno« u některé z elektronek ve zvukovém kanálu – vadný některý z filtračních kondenzátorů – rozladěný poměrový detektor – nesprávný průběh obrazové mf charakteristiky	Prerezkoušet na svod elektronky E6 – E9 – prerezkoušet kondensátory zvukového kanálu – doložit poměrový detektor – kontrolovat vývážení zvukové mezifrekvence, viz odst. 6.11, 6.12
39.	Skreslená reprodukce	Vada ve zvukovém kanálu nebo poměrový detektor rozladěn – vadný naložený oscilátor – vadný vazební kondenzátor (svod)	Oscilátor doložit knoflíkem »E« (případně podle odst. 6.05) – prerezkoušet kondenzátor C79 – změřit mřížkové předpětí a prerezkoušet elektronky E9, E10 – prerezkoušet křivku ladění poměrového detektora
40.	Obraz normální, zvuk slabý	Slabá elektronka ve zvukovém díle – zvukový kanál rozladěn – nevhodná anténa	Prerezkoušet elektronky E6 – E10 – přeměnit provozní hodnoty napětí – přeladit vf část zvukového dílu – prerezkoušet antenu

5.02 Střední hodnoty proudů a napětí v důležitých bodech**Proud a napětí napájecích obvodů**

Bod	při televizi		při f. m. zvuku	
	V	mA	V	mA
C202 a b	240	340	260	145
C203 b	215	15	240	18
C207 b	200	60	220	65
C207 a	190	0,56		
C206 a b	230	50		
C205 a	220	120		
C204 a	220	50	250	20
C203 a	220	20	245	23
TR7 (L81)	245		střídavé napětí pro anody usměrňovače	

Tabulka proudů a napětí elektronek

Elektronka		funkce	Ua V	Ia mA	Ug2 V	Ig2 mA	Ug1 V	Uk V	Uf V	Poznámky
E1	6CC42	a) vf zesil.	110*		—	—	-0,8*	—	6,3	
		b) vf zesil.	208*	7	—	—	110*	110*		
E2	6CC42	a) směšovač	160*	6	—	—	-3,6*	—	6,3	
		b) oscilátor	135*	5,3	—	—	—	—		
E3	6F36	mf obrazu	210	1—13	140	0,2—3	-1,55*	0,25	6,3	
E4	6F36	mf obrazu	210	9	140	2,5	-1,5	1,5	6,3	
E5	6F36	mf obrazu	210	9	140	2,5	-1,5	1,5	6,3	
E6	6F31	mf zvuku	205	9,5	100*	3,4	-1,1	1,1	6,3	
E7	6F36	mf zvuku	210	2,3	30*	0,37	—	—	6,3	
E8	6B32	viz vyvažování demodulátoru							6,3	
E9	6CC41	a) nf zesil.	120*	0,8	—	—	—	—	6,3	
		b) nf zesil.	145*	0,35	—	—	—	1,45*		
E10	UBL21	nf konc. zesilovač	180	55	200	8	-12	12	55	
E11	6L43	obr. zesil.	130	32	132	7,5	-1,5	1,5	6,3	
E12	6F36	oddělovač	196		20				6,3	
			212*	0,85	21*	0,15	—	—		
E13	6CC42	a) tvarovací	130		—	—	-8	8 10*	6,3	
		b) blok. osc.	147*	0,01	—	—	—	—		
E14	UBL21	vert. konc. st.	52		—	—	—	18,5	6,3	
			72*	0,23	—	—	—	—		
E15	6CC42	a) porov.	96	6,5	—	—	—	—	6,3	měřeno bez E12
E15		b) zesil.	56		—	—	—	1,8		
E16	6B32	porov. st.	63*	2	—	—	—	—	6,3	
E17	6F36	blok. oscil.	8		—	—	—	—	6,3	
E18	21L40 PL81	horiz. konc. stup.	9*		—	—	—	—	21	kat. proud 120 mA
					140	20	12,5	12,5		
E19	20Y40 PY83	tlumicí dioda	140		—	—	—	—	20	
E20	20Y40 PY83	účinnostní dioda	220		—	—	—	—	20	
E21	1Y32T	vn usměrň.	13kV**		—	—	—	—	1,4	
E22	350QP44	obrazovka	390		—	—	—	—	6,3	napětí na stříftku při max. jasu 11,5 kV
E23 26	UY1NS	usměrň.	240	340	—	—	—	240	50	

Napětí a proudy měřeny přístrojem o vnitřním odporu 1000 Ω/V.

* měřeno elektronkovým voltměrem BM 216. ** měřeno při zatížení cca 20 μA

6.0 KONTROLA A VYVAŽOVÁNÍ TELEVISNÍHO PŘIJIMAČE POMOCÍ MĚŘICÍHO ZAŘÍZENÍ

Ačkoliv většinu poruch vzniklých během provozu televizního přijimače odstrani zkušený opravář podle předchozích pokynů pomocí přístroje k měření proudu a napětí, neobejdete se bez dobrého měřicího zařízení, má-li zjistit přesný stav televizního přijimače a nebo má-li jej znova vyvážit. Opravna, která má provádět kontrolu a vyvažování přístrojů, může být proto vybavena kromě běžného náčiní dobrým a spolehlivým, pokud možno universálním měřicím zařízením i příslušnou opravářskou dokumentací. K ochraně opravářů, kteří pracují s přijimači za provozu, musí být vybavena i předepsaným bezpečnostním zařízením.

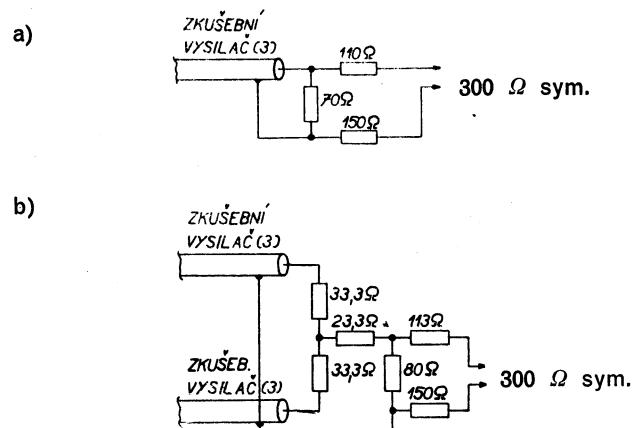
6.01 Vybavení opravářského pracoviště

Ke kontrole vyvažování televizních přijimačů podle popisu, doporučujeme toto zařízení:

- (1) Oddělovací transformátor s regulací napětí nejméně $\pm 20\%$ a příslušným kontrolním voltmetrem.
- (2) Antennní soustavu umožňující dokonalý příjem nejbližšího televizního vysílače.
- (3) Zkušební vysílač s kmitočtovým rozsahem 10–240 Mc/s o výstupní impedanci 70Ω , s plynule řiditelným cejchovaným výstupním napětím od $1 \mu\text{V}$ do 50 mV . Výstupní signál může být modulovatelný kmitočtově a amplitudově vnitřním zdrojem 400 c/s až do 80% , nebo vnějším zdrojem v rozsahu 20 c/s – 100 kc/s (RFT 2006).
- (4) Zkušební vysílač s kmitočtovým rozsahem 0,1–30 Mc/s o výstupní impedanci asi 50Ω , s plynule řiditelným cejchovaným napětím od $1 \mu\text{V}$ do 1 V . Výstupní signál může být modulovatelný buď vnitřním zdrojem 400 c/s až do 80% , nebo zdrojem vnějším v rozsahu 20–20000 c/s (BM 205, BM 223).
- (5) Kalibrátor 6,5 Mc/s, krystalem řízený k přesnému nastavení kmitočtu zkušebního vysílače při vyvažování zvukové mezifrekvence.
- (6) Tónový generátor s kmitočtovým rozsahem 20–20000 c/s se skreslením menším než 30% a s plynule řiditelným výstupním napětím. Výstupní impedance 1000, 100 a 5Ω (BM 212, BM 218a).
- (7) Vysokofrekvenční elektronkový voltmetr s kmitočtovým rozsahem 1 kc/s – 100 Mc/s s rozsahy od 0,1–300 V se vstupní kapacitou menší než 10 pF (BM 228).
- (8) Stejnosměrný elektronkový voltmetr s rozsahem od 0,5–300 V a přídavným děličem k měření napětí až do 15000 V (BM 216).

- (11) Měřič výstupního výkonu 0,05–5 W (se vstupní impedancí 5Ω).
- (12) Universální přístroj k měření stejnosměrných i střídavých proudu a napětí s vnitřním odporem $1000 \Omega/\text{V}$ (Avomet).
- (13) Absorbční vlnoměr s rozsahem 1–240 Mc/s.
- (14) Symetrisační člen (viz obr. 6a) doplňující zkušební vysílač.
- (15) Symetrisační člen (viz obr. 6b) pro připojení dvou zkušebních vysílačů současně.

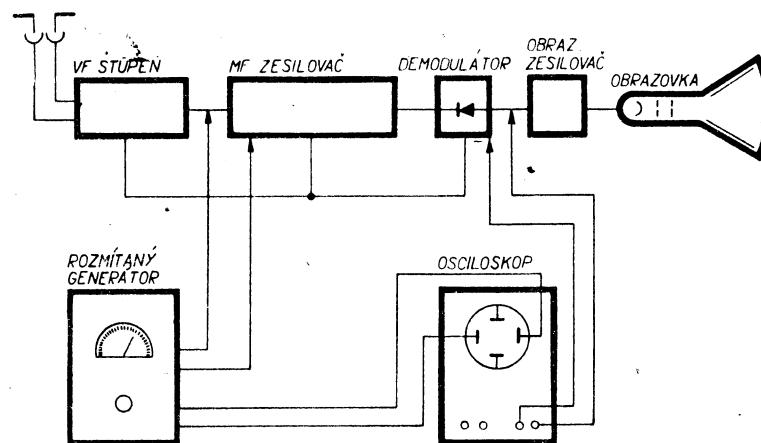
Mimo uvedené přístroje s širokým použitím možno samozřejmě užít i přístrojů jednoúčelových a proto levnějších. Ve větších opravnách bude naproti tomu výhodnější doplnit vybavení opravny vhodnými generátory s rozmitaným kmitočtem (na př. opravářský »Universální vobler TM 1549 G«).

Obr. 6. Symetrisační členy - (14) - (15).

Odpory bezindukční ($L = 0$), útlum členů asi 6 dB (napětí na výstupu poloviční)

které umožňují snímání kmitočtových křivek jednotlivých částí zařízení. Tím se zrychlí kontrola a vyvažování opravovaných televizních přijimačů.

Obr. 7. Blokové zapojení generátoru s rozmitaným kmitočtem při vyvažování mf části

- (9) Nízkofrekvenční elektronkový voltmetr 20–30000 c/s s rozsahy 0,003–300 V. Vstupní odporník větší než $1 \text{ M}\Omega$ (BM 210).
- (10) Osciloskop (jednopaprskový) s vertikálním i horizontálním zesilovačem o kmitočtovém rozsahu 0–1 Mc/s, s vnitřním vychylováním 1,5–30000 c/s se vstupním odporem větším jak $2 \text{ M}\Omega$ a kapacitou menší než 30 pF (T 531 Křížík).

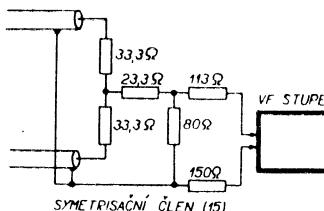
6.02 Všeobecné pokyny ke kontrole a vyvažování televizních přijimačů

Kontrola a vyvažování televizních přijimačů vyžaduje zkušené a technicky zdatné opraváře, obeznámené s obsluhou a měřením na přístrojích, které má opravnu k disposici. Před zapojením přístrojů pročtěte pečlivě návod ke kontrole a vyvážení příslušné části, přesvědčte se, mají-li měřicí přístroje, které použijete, žádané vlastnosti (kmitočtový

rozsah, rozsah napětí, vstupní, případně výstupní impedance atd.) nebo není-li potřeba provést vhodné přizpůsobení.

Je-li opravna vybavena vhodným generátorem s rozmitaným kmitočtem (voblerem), zapojuje se na vstup kontrolované nebo vyvažované části pomocí krátkých přívodů místo zkušebního vysilače a na výstup místo elektronkového voltmetu se zapojí osciloskop (viz obr. 7). Aby bylo možno určit, zda průběh křivky je správně umístěn v kmitočtovém rozsahu, má být současně užito značkovače, který bývá obvykle do generátoru již vestavěn. Pro informaci uvádíme blokové zapojení generátoru s rozmitaným kmitočtem a osciloskopu při kontrole mf části televizního přijímače; pro zapojení a postup je však vždy závazný návod výrobce zařízení.

Není-li opravna vybavena potřebnými měřicími přístroji pro opravu, má být přístroj postoupen k opravě lépe vybavenému středisku, po případě výrobnímu závodu.

Obr. 8. Zapojení přístrojů při měření citlivosti

V dalším popisu kontroly i vyvažování je užíváno jen přístrojů uvedených v odst. 6.01, doplněných pomocnými přípravky.

K přehledu, zda vybavení opravny pro seřízení nebo kontrolu určité části televizního přijímače dostačuje, jsou uvedeny vždy potřebné přístroje (číselními znaky, kterými jsou označeny v odst. 6.01) a přípravky, vždy v záhlaví popisu.

Předpokládá se, že je přijímač bez zadní stěny a spodního krytu zapojen na síť přes oddělovací transformátor (1), osazen elektronkami, s kterými bude používán a dostatečně vyhřát.

POZOR! Televizní přijímač i ostatní měřící přístroje musí být uzemněny, zvláště jde-li o kontrolu v obvodu demodulační diody.

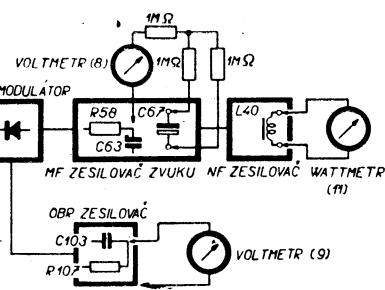
6.03 Televizní nosné kmitočty obrazu i zvuku podle normy OIR důležité pro ČSR

b) Na symetrický antenní vstup přiveďte (přes symetrisační člen (14)) signál zkušebního vysilače (3) o kmitočtu středu propouštěného pásmu obrazu měřeného kanálu (52 Mc/s pro kanál 2; 61,5 Mc/s pro kanál 3) amplitudově modulovalý kmitočtem 400 c/s až 1000 c/s na 30%.

c) Mezi kostru přístroje a katodu obrazovky zapojte elektronkový voltmetr (9) – rozsah do 10 V.

d) Výstupní napětí zkušebního vysilače nařídte tak, aby při dodaděném oscilátoru (knoflík »E«) bylo na katodě elektronky efektivní napětí 6 V.

Velikost signálu na vstupních svorkách televizního přijímače (výstupní napětí zkušebního vysilače zmenšené o úbytek na symetrisačním členu) udává citlivost obrazové části přístroje. Citlivost má být větší než 300 μ V (číselně menší).

Citlivost zvukové části přijímače*

e) Na symetrický vstup zapojte současně další zkušební vysílač (3) pomocí symetrisačního členu (15) a místo kmitační cívky reproduktoru L40 zapojte měřicí výstupního výkonu (11) o vstupní impedance 5 Ω (viz obr. 8).

f) Stejnosměrný elektronkový voltmetr (8) zapojte pomocí symetrisačního členu (viz obr. 8) do obvodu poměrového detektoru.

g) Prvý zkušební vysílač (3) přeladte na nosný kmitočet obrazu (49,75 Mc/s pro kanál 2; 59,25 Mc/s pro kanál 3).

h) Doladěte oscilátor přijímače (knoflík »E«) tak, aby výchylka voltmetu (9), zapojeného mezi katodu obrazovky a chassis, činila 50% výchylky původní (t. j. 3 V). Během dalšího měření se nesmí již nařízení měnit.

Pásma	Kanál	Obraz Mc/s	Zvuk Mc/s	Použití	Poznámky
I.	1	41,75	48,25	Televise	
	2	49,75	56,25	Televise	Praha, Ostrava
	3	59,25	65,75	Televise	Bratislava, Č. Budějovice
III.	4	175,25	181,75	Televise	Hradec, Košice
	5	183,25	189,75	Televise	B. Bystrica
	6	191,25	197,75	Televise	Ústí nad Labem
	7	199,25	205,75	Televise	Brno
	8	207,25	213,75	Televise	Plzeň

Stabilita všech kmitočtů $\pm 0,02\%$.

6.04 Měření citlivosti přijímače

Potřebné přístroje: (1), 2X (3), (9), (11), (14), (15), (8), 3 odporu $1 \text{ M}\Omega \pm 10\%, 0,25 \text{ W}$.

Citlivost obrazové části přijímače

a) Přijímač přepněte na měřený kanál a knoflík kontrastu »K« natočte zcela doprava (na největší citlivost).

* Složité měření citlivosti zvukové části přijímače lze nahradit kontrolou jeho dílů, jak uvedeno pod 6.03 a–d, 6.12 a–d, 6.13 a–f.

i) Druhý zkušební vysílač nařídte na kmitočet nosné zvukového doprovodu (56,25 Mc/s pro kanál 2; 65,75 Mc/s pro kanál 3), modulovaný 400 c/s se zdvihem $\pm 20 \text{ kc/s}$. Přesné nařízení kmitočtu nosné zvukového doprovodu označuje voltmetr (8) nulovou výchylkou.

j) Voltmetr (8) a symetrisační člen odpojte. Hodnotu výstupního napětí nosné zvukového doprovodu nařídte na polovinu výstupního napětí nosné obrazu.

k) Výstupní napětí obou generátorů (3) upravte tak, aby při zachování poměru výstupních napětí 2 : 1 ukazoval výstupní měříč (11) výkon 50 mW.

Velikost napětí nosné zvukového doprovodu na vstupních svorkách televizního přijimače (výstupní napětí zkušebního vysílače zmenšené o úbytek na symetrisačním členu), které udává citlivost zvukové části přístroje, musí být menší než 300 μ V.

P O Z O R ! Výsledek měření může být ovlivněn vlastním šumem televizního přijimače.

6.05 Vyvažování oscilátoru přijimače

Potřebné přístroje: (1), (13).

Kontrola a nastavení kmitočtu oscilátoru (provádí se, nelze-li dosáhnout zřetelného doladění obrazu, knoflíkem »E«).

a) Knoflíkem »F« přepneme přijimač na zkoušený kanál. Po odnětí spodního krytu z vysokofrekvenční části přijimače přiložíme smyčku vlnoměru (13) k cívce oscilátoru L5, nebo jej volně navázeme s měřicím bodem B.

b) Měníme kmitočet oscilátoru přijimače otáčením knoflíku »E« z jedné krajní polohy do druhé a odebíráme údaje vlnoměru.

Je-li oscilátor přijimače v pořádku, má obsáhnout dolaďovací kondensátor C18, ovládaný knoflíkem »E«, pro druhý kanál kmitočtový rozsah 88,9–89,7 Mc/s, pro třetí kanál 98,3–99,2 Mc/s.

a) Zkušební vysílač (3) připojte přes symetrisační člen (14) na 300 Ω symetrický vstup přijimače.

b) Elektronkový voltmetr (8) zapojte krátkými spoji přes odpor 100 000 Ω na bod mezi tlumivkou L41 a kondensátorem C101 a chassis přístroje. Svorky volmetru překleňte bezindukčním kondensátorem o hodnotě 2500 pF a voltmetr přepněte na rozsah 3 V. (Pozor, nelze použít volmetru s uzemněným záporným polem.)

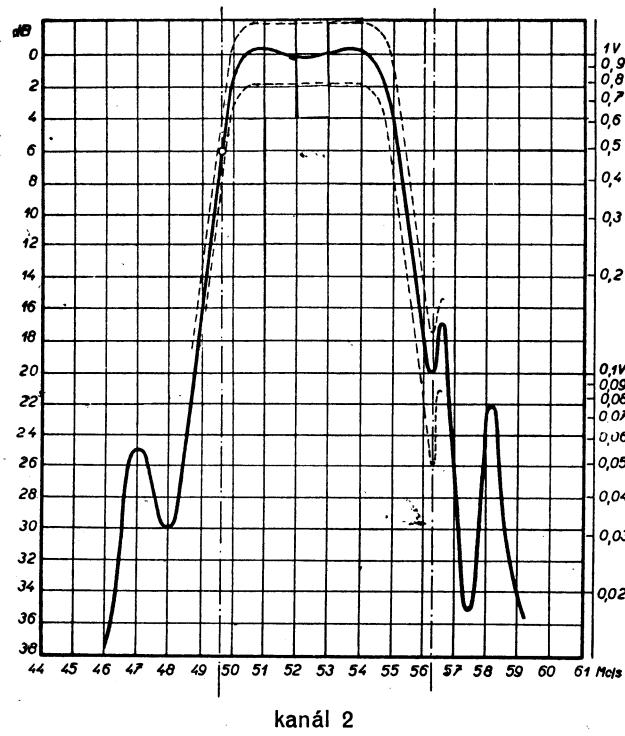
c) Regulátor kontrastu (knoflík »K«) vytočte zcela doprava na největší citlivost a přijimač přepněte na kontrolovaný kanál knoflíkem »F«.

d) Zkušební vysílač (3) nařídte na kmitočet středu propouštěného pásma obrazu kontrolovaného kanálu (52 Mc/s pro kanál 2; 61,5 Mc/s pro kanál 3). Signál moduluje amplitudově 400 nebo 1000 c/s na 30%.

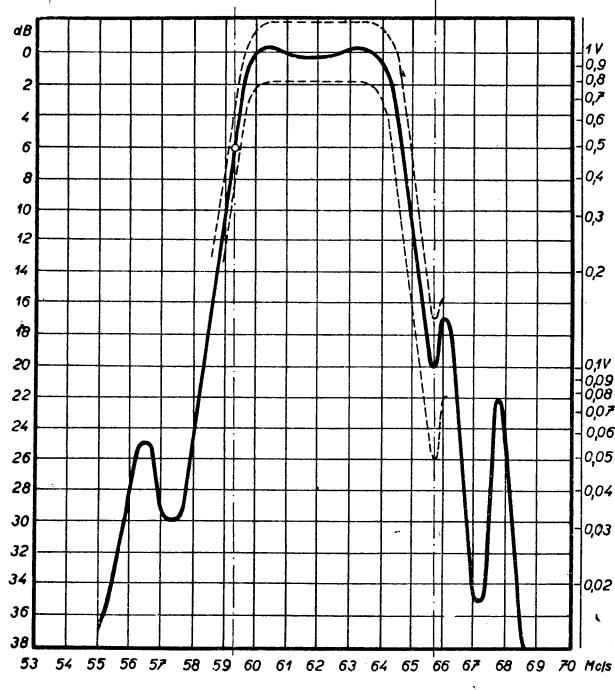
e) Knoflíkem »E« nařídte největší výchylku výstupního voltmetu a upravte ji velikostí vstupního napětí na hodnotu 1 V.

f) Zkušební vysílač (3) přelaďte na nosný kmitočet obrazu (49,75 Mc/s pro kanál 2; 59,25 Mc/s pro kanál 3) a knoflíkem »E« nalaďte oscilátor přijimače tak, aby výchylka výstupního voltmetu (8) činila 50% výchylky původní (0,5 V).

g) Bez změny ladění oscilátoru (knoflík »E«) měňte kmitočet zkušebního vysílače (3) v rozmezí kmitočtového rozsahu kontrolovaného kanálu a pozorujte velikost výstupního napětí.

kanál 2

kanál 3

Obr. 9. Celkové kmitočtové charakteristiky obrazové části

c) V případě, že tomu tak není, měníme indukčnost cívky oscilátoru L5 otáčením jejího dolaďovacího šroubu, až dosáhneme výše uvedených rozsahů.

Dolaďovací jádro cívky L5 je přistupné po sejmoutí knoflíků a obsluze na pravé straně přístroje isol. šroubovákem 2 mm širokým a 150 mm dlouhým. (Při velkých odchylkách lze upravit indukčnost cívky L5 opatrným přibližováním nebo oddalováním závitů.)

d) Nelze-li dosáhnout předepsaného rozsahu na všech zkoušených kanálech, lze měnit v malých mezích kapacitu kondensátoru C18 dolaďovacím šroubem (viz obr. 18), přistupným po vyjmutí přístroje ze skříně.

6.06 Kontrola kmitočtové charakteristiky celé obrazové části přijimače

Potřebné přístroje: (1), (3), (8), (14), bezindukční kondensátor 2500 pF a odpor 100 000 Ω .

Je-li mezifrekvenční a vysokofrekvenční část přístroje v pořádku, má být vstupní napětí, potřebné k dosažení maximální výchylky 1 V (které udává citlivost) v rozmezí 50–200 μ V. Výstupní napětí zkušebního vysílače se zmenší symetrisačním členem asi na polovinu.

h) Údaje výstupního voltmetu v rozsahu kontrolovaného kanálu v závislosti na kmitočtu zkušebního vysílače zaneste do grafu vždy po 0,5 Mc/s (viz obr. 9). (Mnohdy stačí k běžné kontrole pozorovat výchylky výstupního voltmetu během pomalé změny kmitočtu zkušebního vysílače.)

i) Leží-li takto získaná křivka na některém z kanálů mimo toleranční pole, je potřeba přijimač doladit. Dříve však zkontrolujte křivku propustnosti mezifrekvenční části podle postupu uvedeného v odst. 6.08.

P O Z O R ! Dolaďovat vysokofrekvenční část přístroje je možné teprve, je-li mezifrekvenční část v pořádku.

6.07 Vyvažování vysokofrekvenční části

Potřebné přístroje: (1), (3), (9), (14) odpór 100 000 Ω a bezindukční kondensátory 300 pF a 2500 pF. Kontrola a vyvážení se provádí na přístroji vymontovaném ze skříně (viz odst. 8.02).

Kontrola seřízení vysokofrekvenční části přijimače

a) Zkušební vysílač (3) připojte přes symetrisační člen (14) na 300 Ω symetrický vstup přijimače.

b) Elektronkový voltmetr (9) připojte krátkými spoji na vyvažovací bod B přes odpor 100 000 Ω stíněným kabelem, na jehož vstup je zapojen bezindukční kondensátor 300 pF (viz obr. 10).

c) Regulátor kontrastu (knoflík »K«) vytočte zcela doprava, knoflíkem »F« zařaďte kontrolovaný kanál.

d) Oscilátor výraďte z činnosti vložením isolace mezi kontakty oscilátorové cívky a přívod kladného napětí (kontakt 1).

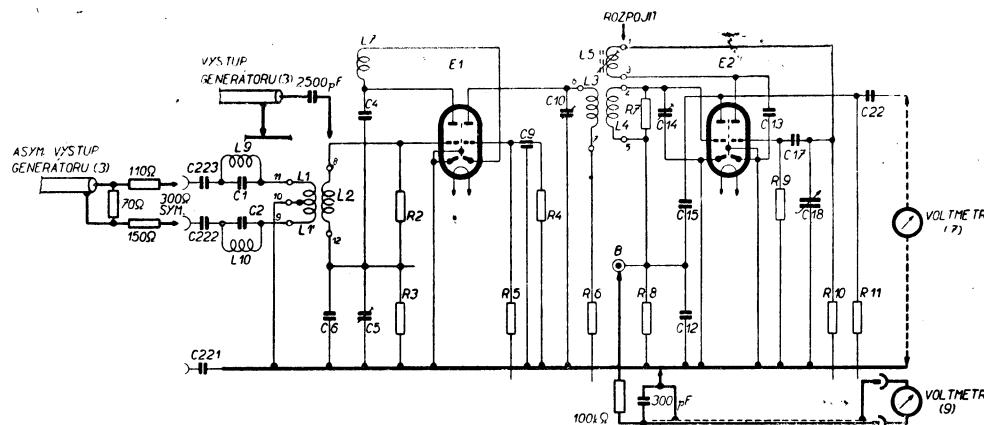
e) Zkušební vysílač nařídte na střední kmitočet kontrolovaného kanálu, výstupní signál modulujte amplitudově 400 až 1000 c/s asi na 50%.

Vyvážení vysokofrekvenčních obvodů (v l. televizním pásmu)

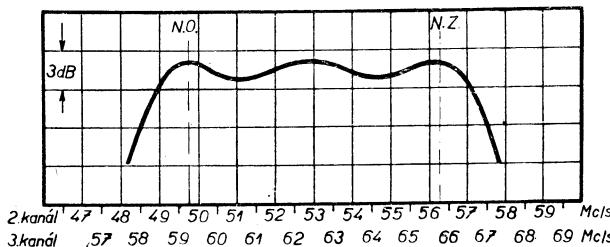
Při vyvažování se říďte těmito zásadami:

1. Je-li kmitočtová charakteristika obou kanálů přibližně stejná, ladí se vf díl jemným natáčením kondensátorů C5, C10 nebo C14 (kondensátory slouží k vyvážení zapojovacích kapacit obvodů).
2. Nevyhovuje-li charakteristika pouze na jediném kanálu, dodačuje se její průběh opatrným posouváním závitů cívek L2, L3 nebo L4.
3. Kondensátor C10 a cívka L3 ovlivňují hlavně okraj propustěného pásmu u nosného kmitočtu zvukového doprovodu, kondensátor C14 a cívka L4 u nosného kmitočtu obrazu.
4. Vstupní obvod, laditelný kondensátorem C5 a cívkou L2, má být nalaďen doprostřed pásmá.

h) Není-li vf díl příliš rozladěn, měníme kmitočet zkušebního vysílače v oblasti propustného pásmá a jemným doladováním členů obvodu podle předcházejících pokynů, snažíme se upravit kmitočtovou charakteristiku vf části tak, aby její rovná část byla v požadovaném pásmu. Po výměně některé z části vf laděného obvodu, nebo je-li vf díl podstatně rozladěn, postupujte následovně:

Obr. 10. Zapojení přístrojů při vyvažování vf části

Obr. 11. Kmitočtová charakteristika vf části

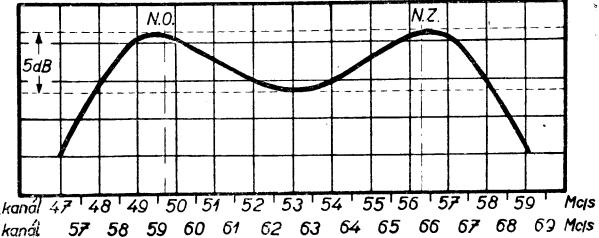
Vstupní napětí nařídte tak, aby výstupní voltmetr ukazoval 30 mV.

f) Měňte kmitočet vstupního signálu v kmitočtovém rozsahu kontrolovaného kanálu a jeho napětí tak, aby výchylka voltmetru 30 mV byla zachována.

g) Hodnoty potřebného vstupního napětí (pro výchylky 30 mV) v závislosti na kmitočtu zaneste do grafu (viz obr. 11).

Rovná část ($\pm 1,5$ dB) takto získané kmitočtové charakteristiky musí být pro kanál 2 v rozmezí od 49 do 56,5 Mc/s $\pm 0,3$ Mc/s, pro kanál 3 v rozmezí od 58,5 do 66 Mc/s $\pm 0,3$ Mc/s.

Neodpovídá-li kmitočtová charakteristika propustného pásmá vf dílu tomuto požadavku, musí být vf díl přeladěn.

Obr. 12. Kmitočtová charakteristika vf pásmového filtru

Vyvážení vf pásmového filtru

i) Zkušební vysílač (3) odpojte od vstupu přijimače a zapojte (bez symetrisačního člena) přes bezindukční kondensátor 2500 pF na řídící mřížku elektronky E1 (péro 8 kratší lišty) a chassis.

j) Vstupní cívku vyjměte z karuselového přepinače po narovnání příchytek.

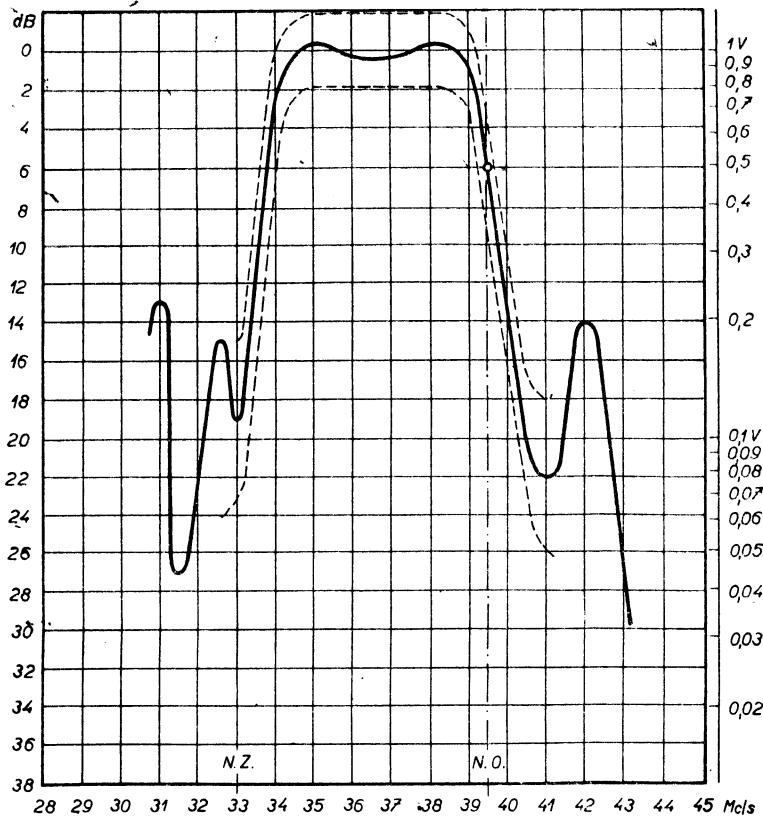
k) Natáčením kondensátorů C10, C14 (při vyvažování kanálu s nejvyšším kmitočtem) nebo posouváním závitů cívek L3, L4 za současné kontroly charakteristiky (změnou kmitočtu zkušebního vysílače a kontrolou výchylky výstupního voltmetru) nařídte kmitočtový průběh křivky propustnosti tak, aby její oba vrcholy byly od sebe vzdáleny 7,2 Mc/s a nalaďeny asi o 0,3 Mc/s vedle nosného kmitočtu zvuku a obrazu k vnější straně propustného pásmá (viz obr. 12).

Vyvážení v f vstupního obvodu

- l)** Zkušební vysílač (3) odpojte od mřížky elektronky E1 a zapojte jej opět přes symetrisační člen (14) na symetrický vstup přijímače.
- m)** Vstupní cívku opět vložte do karuselového přepinače a zajistěte přihnutím přichytěk.
- n)** Natáčením kondensátoru C5 nebo posouváním závitů cívky L2 za současné kontroly charakteristiky nařídte

Kontrola kmitočtové charakteristiky

- a)** Mezi bod B a kostru přístroje (souběžně k odporu R8) zapojte přes kondensátor 2500 pF zkušební vysílač (3) (s výstupním odporem 70 Ω), s nemodulovaným výstupním signálem.
- b)** Mezi spoj L41, C51 a kostru přístroje zapojte přes odpor 100 000 Ω stejnosměrný elektronkový voltmetr (8). Svorky voltmetu překleňte bezindukčním kondensátorem 300 pF a voltmetr přepněte na rozsah 3 V.

kmitočtový průběh vf dílu tak, aby byl rovný v rozsahu propustného pásma (viz odstavec g) a obr. 11). Postup ladění je shodný pro oba (po případě i další) vložené kanály.

- o)** Isolační vložku s oscilátorového obvodu odstraníme a vyvažovací kondensátory zajistíme kapkou zajišťovací hmoty.

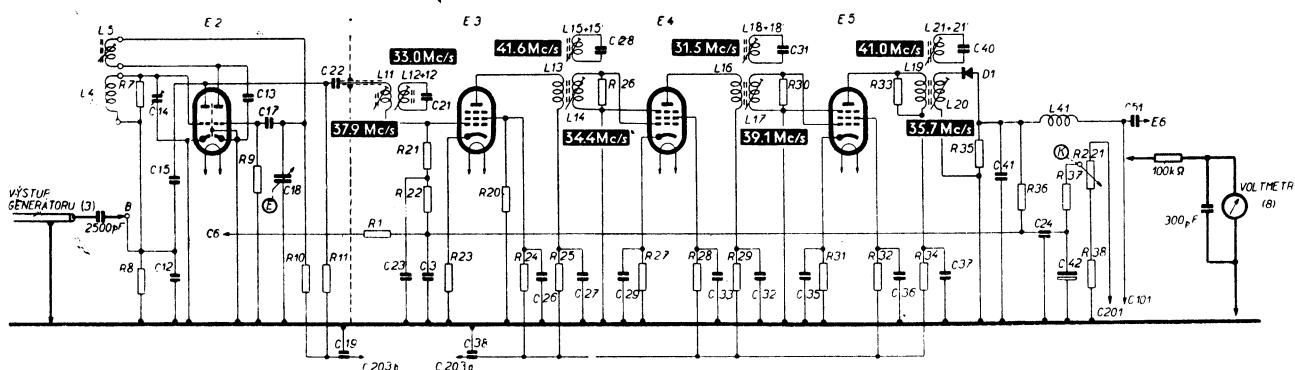
6.08 Kontrola a seřízení obrazové mezifrekvence

Potřebné přístroje: (1), (3), (8), bezindukční kondensátory 2500 pF a 300 pF, odpor 100 000 Ω.

- c)** Přijímač přepněte na 3 kanál (knoflík »F«) a regulátor kontrastu (knoflík »K«) nařďte zcela doprava na největší citlivost.

- d)** Postupně měňte kmitočet zkušebního vysílače po 0,5 Mc/s v rozsahu 31–43 Mc/s a udržujte jeho výstupní napětí tak velké, aby výstupní voltmetr ukazoval stálé hodnotu 1 V. Velikost výstupního napětí zkušebního vysílače v závislosti na nařízeném kmitočtu zanášejte do grafu (viz obrázek).

- e)** Porovnejte vynesenou křivku propustnosti mf zesilovače s křivkou na obrázku.

Obr. 14. Zapojení přístrojů při vyvažování mf části

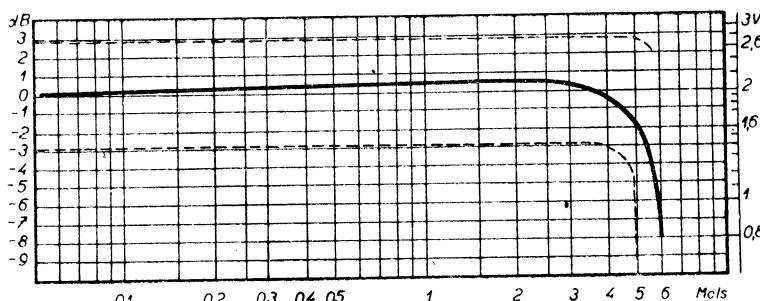
Je-li přístroj v pořádku, má ležet křivka v tolerančním poli obrázku a přitom výstupní napětí zkušebního vysílače (které je zapotřebí, aby el. voltmetr ukazoval výchylku 1 V) (které je zapotřebí, aby el. voltmetr ukazoval výchylku 1 V) má být v rozmezí 200 – 900 μ V.

Není-li naměřená křivka v tolerančním poli obrázku 13, nutno obrazovou mezifrekvenci doladit. Postup vyvažování, uvedený v dalším popisu, je vyznačen v obrázku 14.

6.09 Kontrola obrazového zesilovače

Potřebné přístroje (1), (4), (6), (7), odpor 3200 Ω a kondenzátor 0,1 μ F.

Obrazový zesilovač má zesilovat rovnomořně kmitočty v pásmu 50 c/s až 5 Mc/s s největšími úchylkami \pm 3 dB (viz obrázek 15). Zesílení musí být alespoň dvacetinásobné.

Obr. 15. Kmitočtová charakteristika obrazového zesilovače

Vyvážení obrazové mezifrekvence

f) Odstraňte zajišťovací hmotu s jádrem cívek obrazové mezifrekvence.

g) Zkušební vysílač naříďte na kmitočet 37,3 Mc/s a jeho výstupním napětím naříďte dobře odečitatelnou výchylku měříče výstupu.

h) Vyvažovacím šroubovákem naříďte natáčením železového jádra cívky L11 největší výchylku výstupního voltmetu, snížte však přitom výstupní napětí zkušebního vysílače tak, aby výchylka výstupního voltmetu nepřekročila dříve nařízenou a dobré odečitatelnou výchylku.

i) Měňte kmitočet zkušebního vysílače a vyvažujte jednotlivé cívky na největší nebo nejmenší výchylku výstupního voltmetu podle postupu uvedeného v následující tabulce:

Postup kontroly

a) Souběžně k odporu R35 zapojte přes odpor 3200 Ω zkušební vysílač (4), (6) o kmitočtovém rozsahu 50 c/s – 8 Mc/s a mezi katodu obrazové elektronky a kostru přístroje zapojte přes kondenzátor 0,1 μ F VF elektronkový voltmetr (7). Objímka se pojme s obrazovkou.

b) Nemodulované výstupní napětí zkušebního vysílače naříďte na hodnotu 100 mV.

c) Měňte kmitočet zkušebního vysílače (při stálém výstupním napětí) a kontrolujte výstupní napětí elektronkového voltmetu.

V kmitočtovém rozsahu 50 c/s – 5 Mc/s musí být výstupní napětí elektronkového voltmetu v tolerančním poli křivky

Postup	Kmitočet zkušebního vysílače	Jádro cívky (viz obr. 18 a 19)	Výchylka el. voltmetu	Účel
1	37,9 Mc/s	L11	největší	
2	34,4 Mc/s	L13, L14	největší	
3	39,1 Mc/s	L16, L17	největší	
4	35,7 Mc/s	L19, L20	největší	
5	33,0 Mc/s	L12	nejmenší	potlačení v oblasti vlastního zvukového doprovodu
6	41,6 Mc/s	L15	nejmenší	potlačení v oblasti zvukového doprovodu sousedního kanálu
7	31,5 Mc/s	L18	nejmenší	potlačení v oblasti zvukového doprovodu
8	41,0 Mc/s	L21	nejmenší	potlačení v oblasti zvukového doprovodu sousedního kanálu

k) Po vyvážení opakujte postup naznačený v tabulce 1–8 ještě jednou a pak kontrolujte křivku propustnosti, jak uvedeno pod d–e předchozího odstavce.

l) Leží-li křivka v tolerančním poli, zajistěte jádra cívek proti uvolnění kapkou zajišťovací hmoty.

podle obr. 15 (kontrola se má provádět nejméně na kmitočtech: 0,1; 0,5; 1; 2; 3; 4; 5 a 6 Mc/s).

d) Naříďte zkušební vysílač (6) na 1 kc/s a výstupní signál na eff. napětí 0,5 V. Je-li obrazový zesilovač v pořádku, musí výstupní voltmeter ukazovat výchylku v rozmezí 10–14 V.

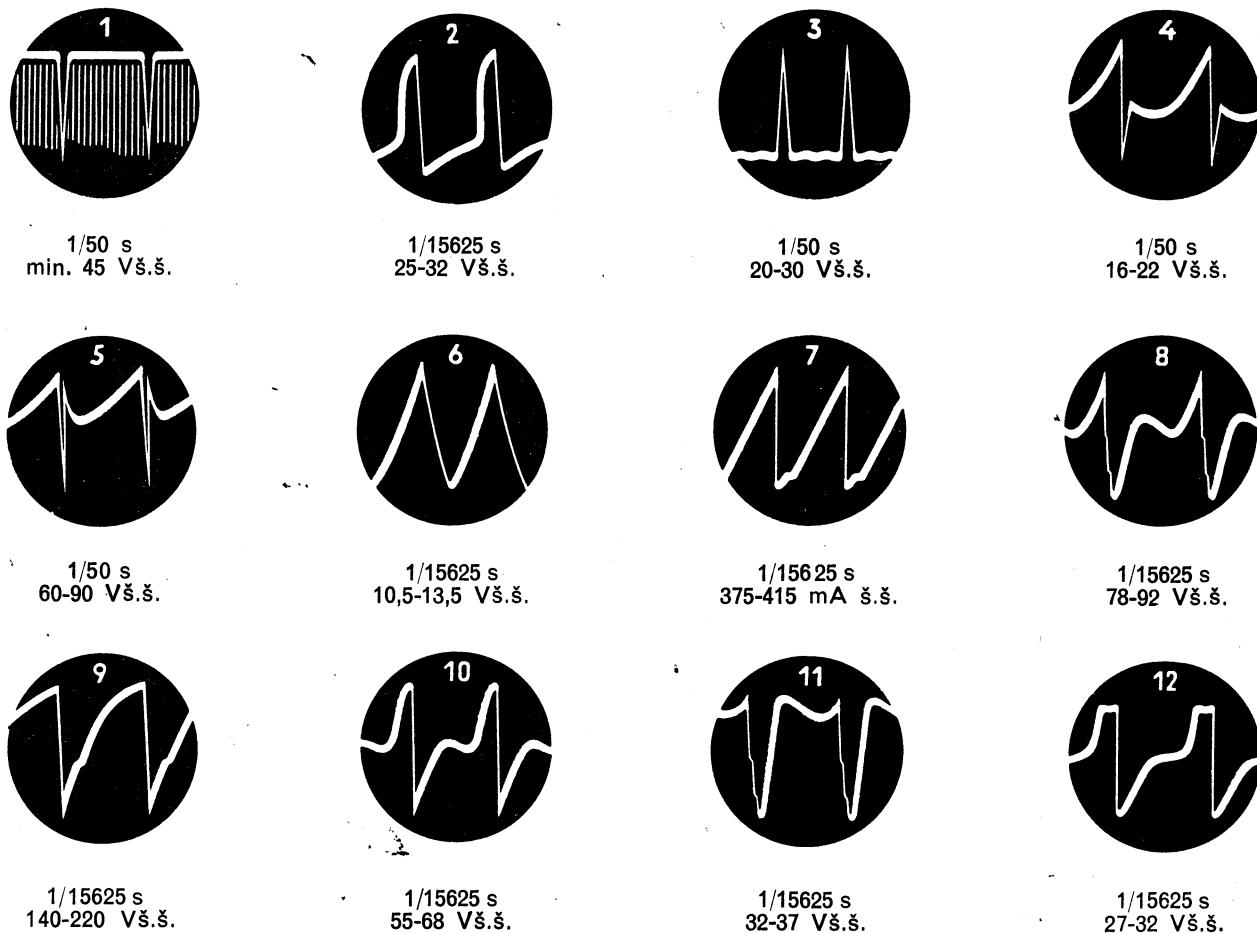
6.10 Kontrola a seřízení rozkladů

Potřebné přístroje: (1), (10), (9), (6), odpor $1\text{--}2 \Omega$, 2 W, kondenzátor $2 \mu\text{F}$, 1000 V, zkušební baterie o napětí 4,5 V, přepínač polarity, potenciometr 0,1 M Ω . Nelze-li seřídit televizní obraz podle odst. 4.0, je-li v části přijimače v pořádku, nebo nelze-li dosáhnout správného rozkladu obrazu ani po výměně elektronek (E12-E22), kontrolujte pomocí osciloskopu (10) a elektronkového voltmetu (9) průběhy a amplitudy impulsů podle dílčího schématu zapojení a příslušných obrázků normálních průběhů impulsů (viz obr. 15, 16).

Osciloskop zapojujte krátkými spoji vždy mezi kontrolní bod a kostru přístroje. Amplitudu záznamu se vyjádří ve voltech pomocí porovnávacího napětí a kontrolního voltmetu.

Pomocné seřízení obvodu (vysílanými signály)

- a) Obvod L65, C164 spojte dokrátko (krátkým spojem).
- b) Přijimač zapněte na antenu a nařídte na program místního vysílače. Knoflík »G« nařídte do střední polohy jeho regulačního rozsahu.
- c) Pomocí šroubováku nařídte regulátor R230 tak, aby obraz na stínítku byl synchronisován.
- d) Svoj dokrátko odpojte a otáčením jádra cívky L65 (viz obr. 18) nalaďte setrváčníkový obvod tak, aby byl opět obraz spolehlivě synchronisován.

Obr. 16. Charakteristické průběhy napětí
(v bodech vyznačených na vedlejším obrázku)

Výjimku činí kontrola proudu vychylovacími cívkami řádkového rozkladu, kde zapojujeme osciloskop souběžně k pomocnému odporu o hodnotě $1\text{--}2 \Omega$, zařazenému do série s odporem R172. (Uzemňovací svorka osciloskopu se zapojí přes kondenzátor $2 \mu\text{F}/1000 \text{ V}$ zkuš.) Příslušný proud, protékající cívками, se vypočítá z úbytku napětí na pomocném odporu.

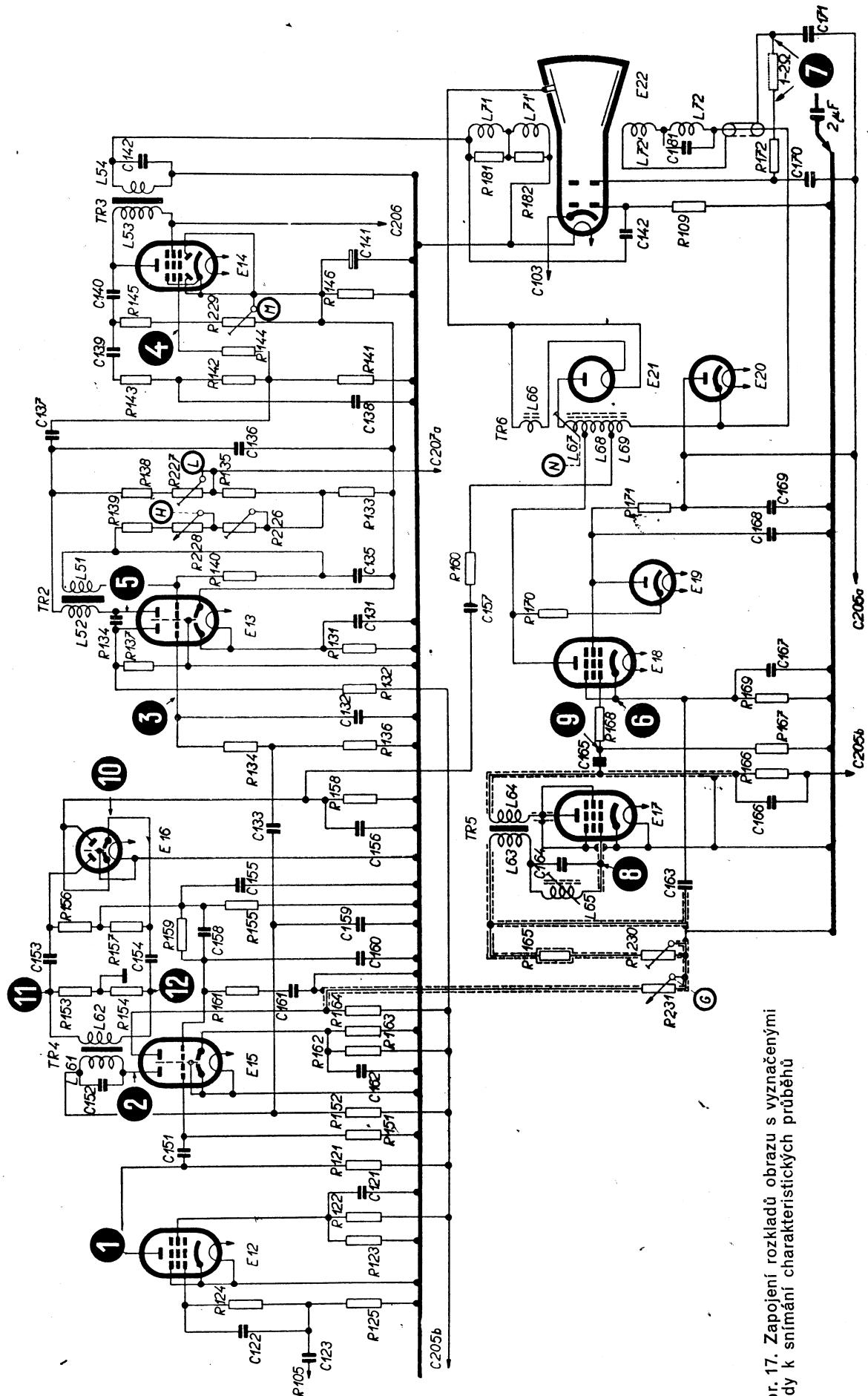
Serízení setrváčníkového obvodu řádkového rozkladu

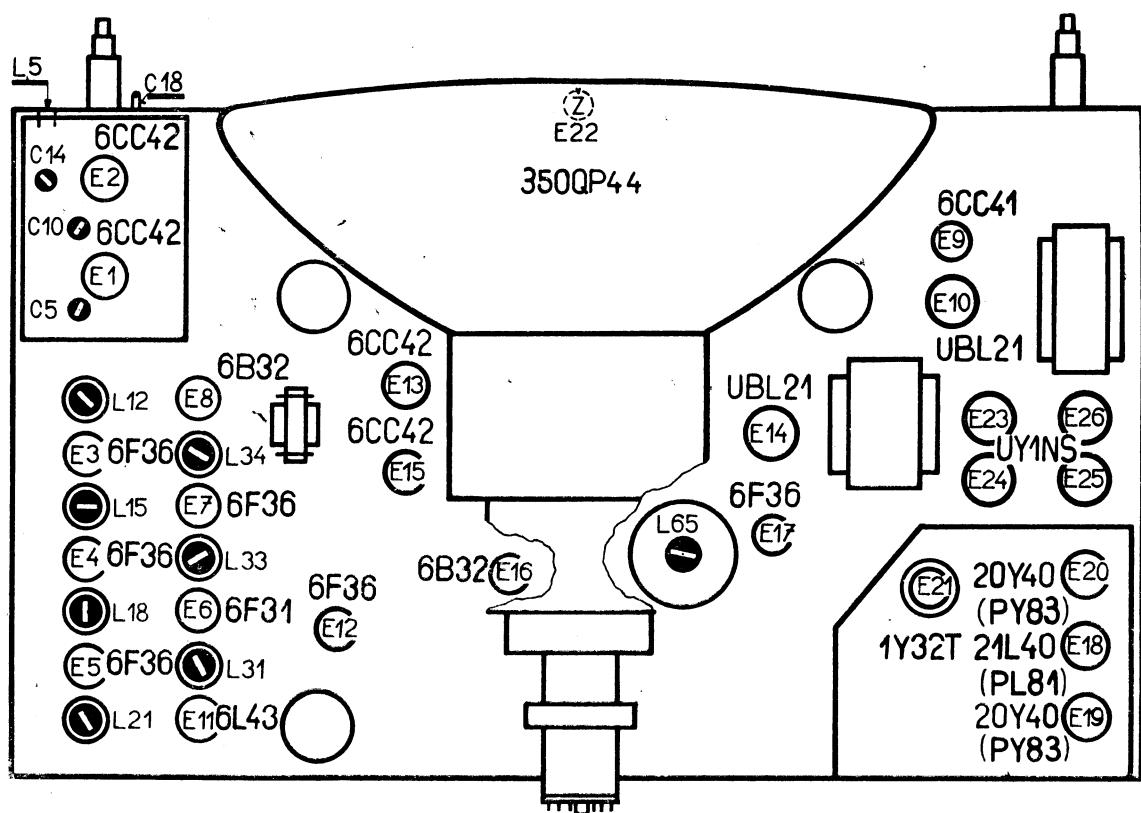
Je-li setrváčníkový obvod rozladěn, nelze docílit řádkové synchronisace ani otáčením knoflíku »G« (pod víčkem na přední stěně), ani regulátorem R230 (pod chassis přijimače).

Seřízení setrváčníkového obvodu (měřením kmitočtu)

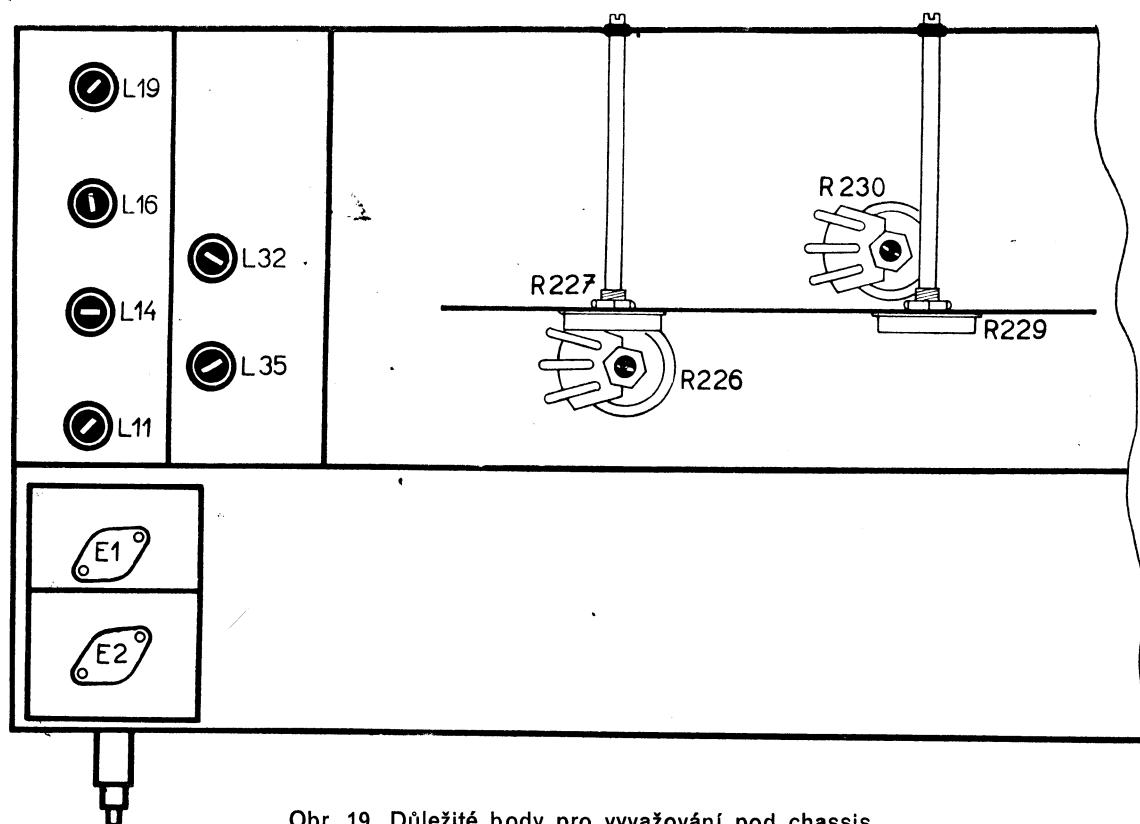
- a) Vyjměte z objímky elektronku porovnávacího stupně E16 (6B32).
- b) Souběžně ke katodovému odporu elektronky E18 (R169) zapojte měřič kmitočtu.*
- c) Přístroj seříďte tak, aby na stínítku obrazovky bylo, dobré patrné řádkování.
- d) Vyšrouobujte ferritové jádro cívky L65 (viz obr. 18) do libovolné polohy, potenciometr R231 (knoflík »G«) vytáčte do

*) Měřič kmitočtu nahradí osciloskop (10) a tónový generátor (6), jehož kmitočet se přivádí na horizontální vychylovací destičky. Je-li kmitočet přiváděný na vstup osciloskopu (vertikální destičky), shodný s kmitočtem tónového generátoru, objeví se na stínítku kruh nebo elipsa.

Obr. 18. Důležité body pro vyvažování na chassis

Obr. 19. Důležité body pro vyvažování pod chassis

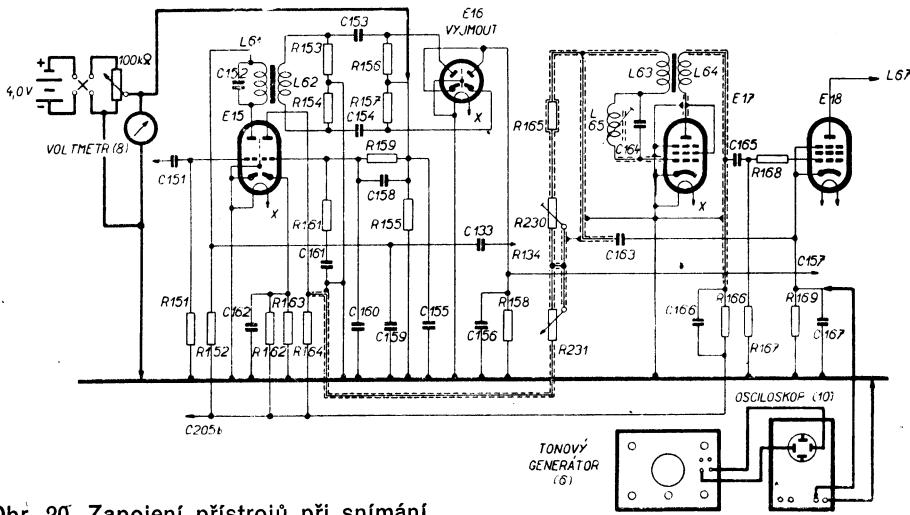
levé krajní polohy a potenciometrem R230 (pod chassis přístroje) naříďte kmitočet rádkového oscilátoru na 17,5 kc/s.

e) Jádro cívky L65 pomalu šroubujte do cívky až nastane náhlá změna kmitočtu na nižší hodnotu. To se projeví rovněž přeložením rádku rastru na stínítku obrazovky. Přeskok (změna) má nastat při kmitočtu 17 kc/s.

Kmitočtové rozsahy potenciometrů rádkového rozkladu

a) Rozsah jemné regulace kmitočtu (knoflík »G«).

Je-li potenciometr R230 vytočen zcela doprava, má být regulační rozsah jemné regulace 12,5–13,5 kc/s.

Obr. 20. Zapojení přístrojů při snímání charakteristiky porovnávacího stupně

f) Natáčením potenciometru R230 na obě strany kontrolujte správnost nařízení jádra L65. Menší odchylky od správného kmitočtu (17 kc/s) opravte změnou polohy jádra L65.

Kontrola a seřízení setrvačníkové synchronizace podle charakteristiky diskriminátoru*

g) Mezi odpory R156, R157 a chassis (souběžně k C155) zapojte zdroj stejnosměrného plynule proměnného napětí od –4 do +4 V. Paralelně k přívodům zdroje zapojte stejnosměrný elektronkový voltmetr (viz obrázek 20).

h) Pro jednotlivá předpětí (nařízená potenciometrem stejnosměrného zdroje) vynášejte na milimetrový papír příslušné údaje měřiče kmitočtu tak, jak naznačeno v obrázku, až nakreslíte charakteristiku diskriminátoru.

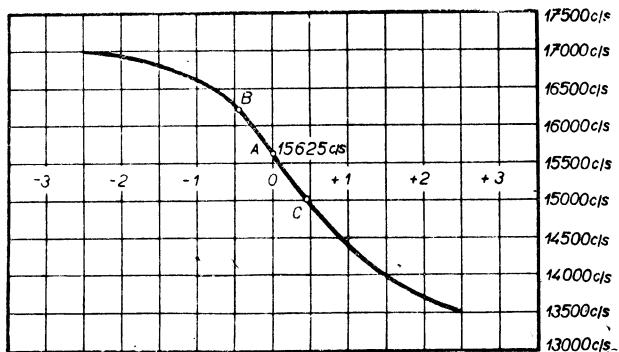
b) Rozsah hrubé regulace kmitočtu (potenciometr R231). Je-li knoflík »G« vytočen doprava, má umožnit potenciometr R230 změnu kmitočtu v rozsahu 12,5–16 kc/s.

6.11 Kontrola a vyvážení obvodu poměrového detektora

Potřebné přístroje: (1), (4), (5), (8), 3 odpory $1\text{ M}\Omega \pm 10\% 0,25\text{ W}$.

Kontrola seřízení poměrového detektoru

Nejsou-li obvody poměrového detektoru přesně vyváženy, nastává skreslení reprodukce zvuku přijímače. Charakteristika poměrového detektoru 6,5 Mc/s se kontroluje následovně:

Obr. 21. Kmitočtová charakteristika porovnávacího stupně

i) Za předpokladu, že bylo správně nařízeno jádro cívky L65 podle odst. a–f, odpovídá nulovému regulačnímu napětí kmitočet 15,625 c/s (bod A). Tento bod má být uprostřed rovné části charakteristiky mezi body B a C.

Horní ohyb charakteristiky má ležet nad kmitočtem 16,2 kc/s a dolní pod kmitočtem 14,5 kc/s.

a) Zkušební vysílač (4) s kontrolovaným kmitočtem 6,5 Mc/s, kalibrátorem (5) připojte na bod »G« (mezi řidící mřížku elektronky E7 a chassis přístroje).

b) Stejnosměrný elektronkový voltmetr (8) zapojte pomocí symetrisačního členu, jak zakresleno v obrázku 22.

*) Provádí se jen při přesné kontrole činnosti synchronizace rádkového rozkladu.

c) Výstupní napětí zkušebního vysílače nařídte na hodnotu 150 mV a postupně odečítejte výchylky výstupního voltmetu při kmitočtech vysílače 6,41, 6,5 a 6,59 Mc/s.

Výchylky voltmetu při kmitočtech 6,41 a 6,59 musí být stejně s přesností $\pm 15\%$ a při kmitočtu 6,5 Mc/s musí ukazovat voltmetr 0. Není-li tomu tak, nutno obvody poměrového detektoru vyvážit podle dalšího postupu.

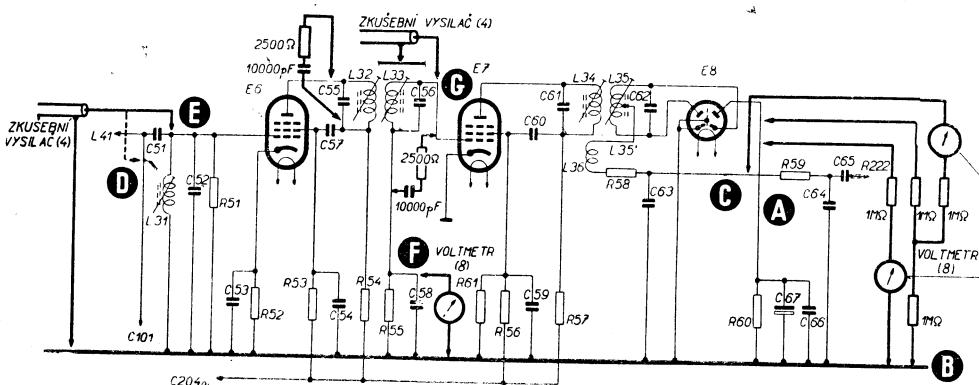
Vyvážení obvodů poměrového detektora

d) Elektronkový voltmetr zapojte přes odpor 1 M Ω 0,25 W paralelně k elektrolytickému kondensátoru C67 (body A–B v obr. 22).

Rovněž vrcholy, které se projeví při větším rozladění zkušebního vysílače musí být stejně velké a stejně vzdáleny od 6,5 Mc/s (v rozmezí 100–120 kc/s). Každá nesymetrie svědčí o nepřesném vyvážení, přitom velmi záleží na správném vyvážení cívky L34.

i) Elektronkový voltmetr zapojte ještě jednou jak uvedeno pod d) a při kmitočtech zkušebního vysílače 6,45 Mc/s a 6,55 Mc/s odečtěte jeho výchylky. Je-li L34 správně nastavena musí být obě výchylky stejně s max. rozdílem $\pm 5\%$.

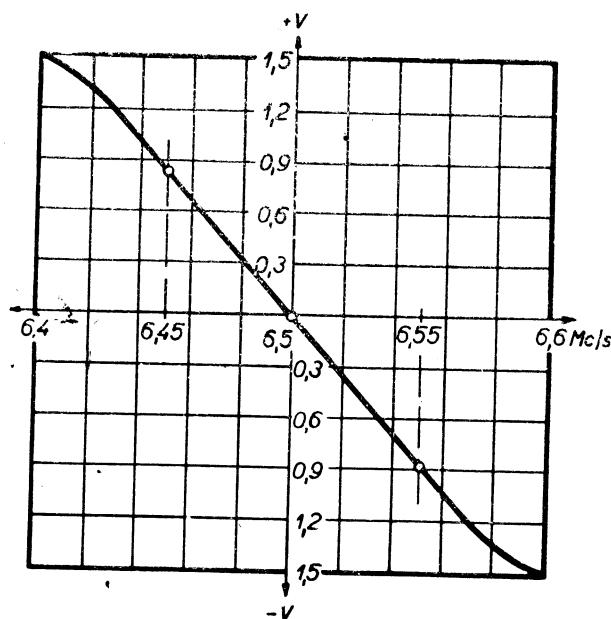
j) Souhlasí-li výchylky, zajistěte jádra cívek kapkou zajišťovací hmoty.

Obr. 22. Zapojení přístrojů při vyvažování zvukové části

e) Výstupní napětí zkušebního vysílače nařídte na hodnotu 130 mV a pomocí vyvažovacího šroubováku nařídte železovým jádrem cívky L34 (přístupný horním otvorem krytu) největší výchylku výstupního voltmetu (asi 10 V).

Celkový průběh kmitočtové charakteristiky lze kontrolovat osciloskopem, zapojeným na bod C, místo elektronkového voltmetu (viz obr. 22), je-li signál zkušebního vysílače kmitočtově modulován ± 100 kc/s.

Obr. 23. Kmitočtová charakteristika poměrového detektoru

f) Elektronkový voltmetr odpojte a zapojte jej pomocí symetrisačního členu opět jak uvedeno pod b).

g) Natáčením železového jádra cívky L35 (přístupného dolním otvorem krytu) nařídte přesně nulovou výchylku voltmetu.

h) Kontrolujte symetrii charakteristiky poměrového detektoru odečtením výchylek výstupního voltmetu při kmitočtech zkušebního vysílače 6,4 Mc/s a 6,6 Mc/s. Výchylky voltmetu musí být pro oba kmitočty stejné (1,5 V) s přesností $\pm 5\%$, však opačné polarity.

6.12 Kontrola a seřízení zvukové mezifrekvence

Potřebné zařízení: (1), (4), (5), (6) a (7), odpor 1 M Ω 0,5 W, 2 k Ω a rozložovací člen (odpor 25 k Ω a kondensátor 10 000 pF v sérii).

Kontrola kmitočtové charakteristiky

a) Mezi bod »D« (L41, C101) a chassis přístroje zapojte zkušební vysílač (4).

b) Mezi bod »F« (paralelně k R55) a chassis zapojte elektronkový stejnosměrný voltmetr (8).

- c) Výstupní napětí zkušebního vysílače udržujte na hodnotě 20 mV a měňte jeho kmitočet v rozmezí 6–7 Mc/s.
- d) Je-li mf díl správně seřízen, musí výkazovat minimálně pro šíři propouštěného pásmá 200 kc/s, pokles zesílení o –3 dB. Pro tento případ výchylka výstupního voltmetu klesne na 0,7 původní hodnoty (viz obr. 24). Je-li tato výchylka větší, je nutno zvukovou mezifrekvenci doložit podle následujícího postupu:

Seřízení zvukové mezifrekvence

e) Zkušební vysílač (4) zapojte mezi bod »E« a chassis (paralelně k prvnímu mf obvodu). Voltmetr zůstává zapojen, jak uvedeno pod b).

f) Souběžně k cívce L33 zapojte tlumicí člen.

g) Zkušební vysílač nalaďte přesně na 6,5 Mc/s (kontrolujte kalibrátorem (5)) a nařídte jeho výstupní napětí tak, aby výchylka elektronkového voltmetu byla v rozmezí 2–3 V.

h) Vyvažovacím šroubovákem nařídte jádrem cívky L32 největší výchylku výstupního voltmetu. Přesáhne-li hodnotu 3 V, změňte výstupní napětí zkušebního vysílače.

i) Tlumicí člen odpojte od cívky L33 a zapojte jej souběžně k cívce L32 (viz obr. 22).

j) Vyvažovacím šroubovákem nařídte jádro cívky L33 na největší výchylku výstupního voltmetu. Tlumicí člen odpojte.

k) Postup uvedený pod f – j opakujte ještě jednou.

l) Změňte výstupní napětí zkušebního vysílače na 25 mV, je-li stupeň v pořádku, má ukazovat výstupní voltmeter opět výchylku v rozmezí 2–3 V.

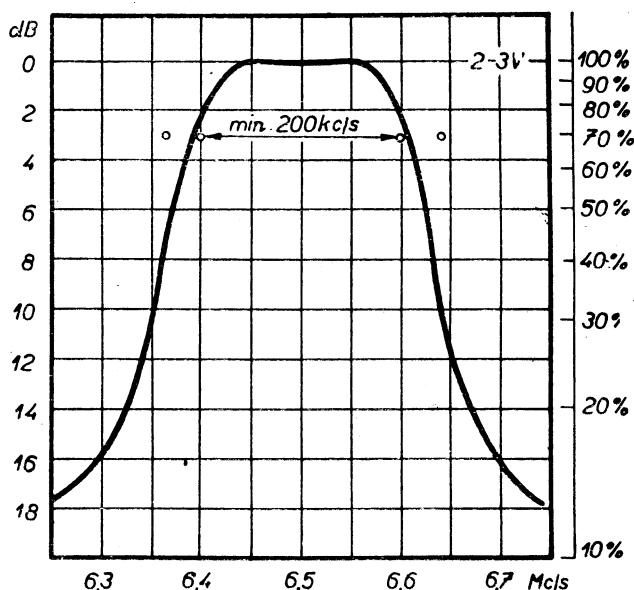
m) Změnou kmitočtu zkušebního vysílače 6,2–6,7 Mc/s kontrolujte vzdálenost vrcholů křivky. Je-li mf filtr správně nařazen, musí být oba vrcholy stejně veliké a umístěny symetricky od kmitočtu 6,5 Mc/s ve vzdálosti ± 80 –100 kc/s.

n) Zkušební vysílač přepojte na bod »D«, jak uvedeno pod a) a nařídte jej opět přesně na kmitočet 6,5 Mc/s. Výstupní napětí zkušebního vysílače změňte na 15 mV.

o) Vyvažovacím šroubovákem nařídte jádro cívky L31 (viz obr. 19 a 22) na největší výchylku výstupního voltmetu.

p) Kontrolujte rozladováním zkušebního vysílače o ± 100 kc/s od kmitočtu 6,5 Mc/s správnost nařazení, jak uvedeno pod m). Obě maxima křivky musí být stejná s přesností $\pm 5\%$.

Celkový průběh kmitočtové charakteristiky mezifrekvenčního zesilovače 6,5 Mc/s lze kontrolovat osciloskopem zapojeným přes odpor 200 000 Ω na bod »F« (místo elektr. voltmetu) – viz obr. 22 – je-li signál zkušebního vysílače kmitočtově modulován ± 500 kc/s od 6,5 Mc/s.

Obr. 24. Kmitočtová charakteristika zvukové mf

r) Výstupní napětí zkušebního vysílače měňte od 1 mV do 100 mV a pozorujte přitom výchylku elektronkového voltmetu. Při vstupním napětí 20–30 mV musí dosáhnout napětí voltmetu nejvyšší úroveň 22–28 V. Další zvyšování vstupního napětí nemá způsobit znatelné zvýšení výstupního napětí. Vstupní napětí 7–11 mV má způsobit 90% výchylku napětí odečteného jak výše uvedeno.

s) Souhlasí-li průběhy podle předchozího, zajistěte jádrový cívek proti rozladění kapkou zajišťovací hmoty.

6.13 Kontrola nízkofrekvenční části

Potřebné zařízení: (1), (6), (9), (10), (11).

Citlivost nf části

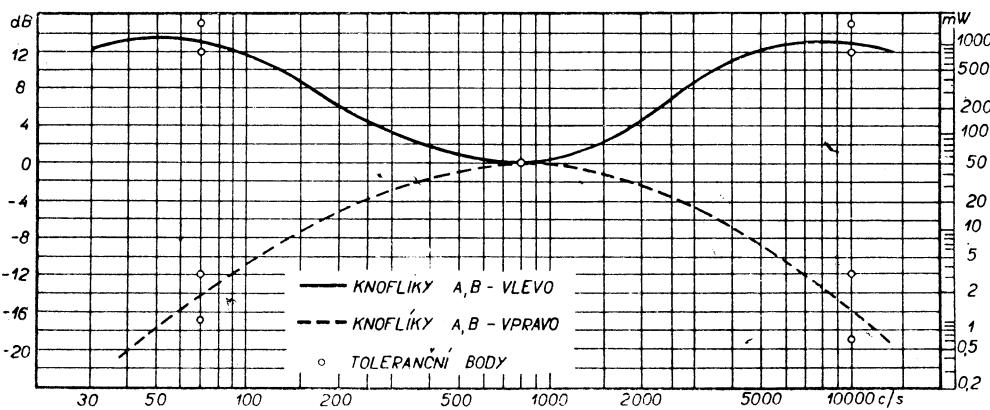
a) Tónový generátor (6) připojte (stíněným přívodem) mezi horní přívod potenciometru R222 a chassis přístroje. Knoflíkem »C« nařídte potenciometr R222 zcela doprava.

b) Odpojte reproduktor a místo kmitací cívky L40 zapojte měřič výstupního výkonu s imp. 5 Ω (11).

c) Knoflíky »A« a »B« natočte na největší hloubky a výšky (do levé krajní polohy).

d) Tónový generátor nařídte na kmitočet 800 c/s a jeho výstupní napětí nastavte tak, aby výstupní měřič udával výkon 50 mW (0,5 V).

Je-li nf část přijímače v pořádku, nemá přestoupit vstupní napětí potřebné pro výkon 50 mW, 30 mV.

Obr. 25. Kmitočtová charakteristika nízkofrekvenční části

Kontrola zesílení a průběhu omezování

q) Výstupní voltmeter připojte přes odpor 1 M Ω souběžně k elektrolytickému kondenzátoru C67 a zkušební vysílač nařídte přesně na 6,5 Mc/s.

Kontrola kmitočtového průběhu nf části

e) Měřič výstupního výkonu přepněte na rozsah do 3 W.

f) Tónový generátor nařídte postupně na 70 c/s a 10 000 c/s, aniž měňte jeho výstupní napětí.

Při správném kmitočtovém průběhu nízkofrekvenční části přijímáče má být výstupní výkon pro oba kmitočty v rozmezí 0,8 až 1,6 W.

g) Knoflíky »A«, »B« natočte na nejmenší hloubky a výšky (do pravé krajní polohy), pak zvýšte výstupní napětí tónového generátoru 10x.

Při správné činnosti obou regulátorů má být nyní výstupní výkon při 70 c/s v rozmezí 0,1 až 0,315 W a při 10 000 c/s v rozmezí 0,08 až 0,315 W.

Výstupní výkon koncového stupně

h) Souběžně k měřici výstupu zapojte osciloskop (11) a nařídte jej tak, aby na stínítku byly patrné 1 až 2 sinusové průběhy tónového kmitočtu.

i) Zvyšujte výstupní napětí tónového generátoru tak, až začnete pozorovat skreslení zobrazovaných křivek.

j) Odečtete výchylku měřiče výstupu, nařízeného podle odstavce i).
Údaj měřiče nemá být menší než 1,5 W (2,75 V).

Cizí napětí (bručení)

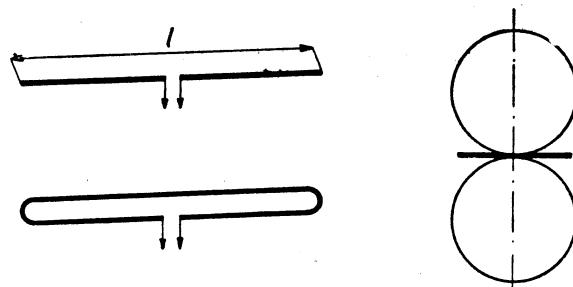
k) Odpojíme tónový generátor a nařídíme knoflíky »A« a »B« do střední polohy (rovna kmitočtová charakteristika) a knoflík »J« »Kontrast« zcela doleva.

Výkon udávaný pak měřicem výstupu má být menší než 15 μ W. (Měřeno elektronkovým voltmetrem (9) na kmitací cívce reproduktoru asi 9 mV).

7.0 PŘIJÍMACÍ TELEVISNÍ ANTENY

Televizní antena má být umístěna pokud možno vysoko a v přímé viditelnosti antény vysílače. Umístění antennního systému ve větší výši má za následek jednak zvětšení okruhu přímé viditelnosti, jednak zlepšení poměru poruch k užitečnému signálu.

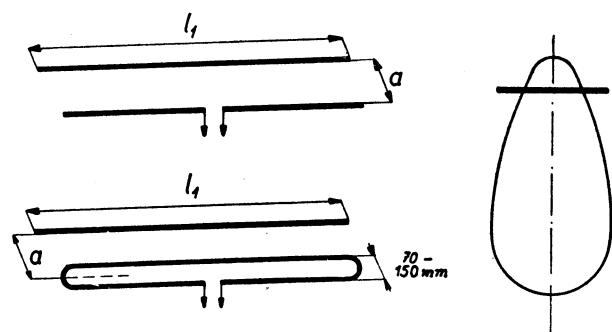
Jako svodu používáme buď kabelu o impedanci 75Ω , nebo dvojvodice o impedanci 300Ω . U nás používaný 75Ω ohmový stíněný svod vykazuje o něco menší útlum než 300Ω ohmový dvojvodící a je méně citlivý na okolní poruchy. Při návrhu typu vhodné antény bereme proto úvahu druh svodu. Po něvadž vyzařovací odpór dipólu je 75Ω a skládaného dipólu 300Ω , dají se vždy základní rozměry antény s dostatečnou přesností zvolenému přívodu přizpůsobit.

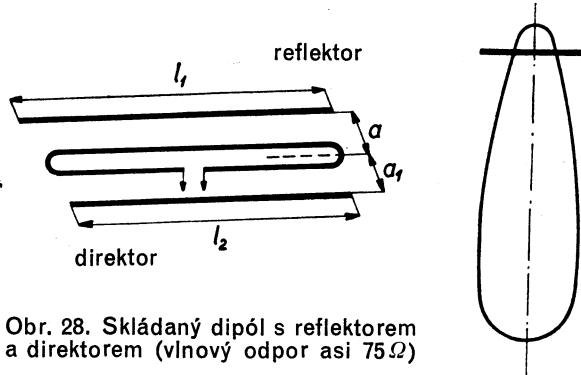
Obr. 26. Jednoduchý a skládaný dipól s vyzařovacím diagramem

Rozměry dipólu jsou určeny kmitočtem přijímané nosné vlny. Aby bylo ve větších vzdálenostech od vysílače, kde je již slabé pole, přivedeno na svorky přijímáče dostatečné napětí k vytvoření dobrého obrazu umístit se za přijímací dipól další prvek tak zvaný »reflektor« a před dipólem (směrem k vysílači) tak zvaný »direktor«. Takovým uspořádáním se zvýší zisk antény (4–6 dB). Rovněž délky těchto přídavných prvků jsou závislé na kmitočtu přijímané nosné vlny obrazu.

V místech se zvláště nepříznivými příjemovými poměry, ve velkých vzdálenostech od vysílače lze dosáhnout mnohdy uspokojivého příjmu s víceprvkovými antenami.

Obr. 27. Dipól (vlnový odpór asi 60Ω) a skládaný dipól (vlnový odpór asi 250Ω) s reflektorem

Obr. 28. Skládaný dipól s reflektorem a direktorem (vlnový odpór asi 75Ω)

Při montáži televizní antény musíme dbát, aby rovina dipólu směřovala kolmo na směr k vysílači. Přitom se postupuje tak, že při natáčení dipólem pozoruje druhá osoba obraz na stínítku obrazovky. V poloze antény, při níž je obraz nejlepší, se antena upevní.

Při montáži zakoupených anten se řídíme v prvé řadě pokyny výrobce.

Hlavní rozměry anten pro příjem československých vysílačů.

Vysilač	Mc/s obraz	l	l ₁	l ₂	a	a ₁
Praha-Ostrava	49.75	2.80 m	3.00 m	2.75 m	1.50 m	0.90 m
Bratislava-Budějovice	59.25	2.38 m	2.50 m	2.30 m	1.25 m	0.75 m
Hradec-Košice	175.25	0.80 m	0.85 m	0.79 m	0.43 m	0.26 m
B. Bystrica	183.25	0.77 m	0.82 m	0.75 m	0.41 m	0.25 m
Ústí nad Labem	191.25	0.74 m	0.78 m	0.72 m	0.39 m	0.23 m
Brno	199.25	0.71 m	0.75 m	0.69 m	0.38 m	0.22 m
Plzeň	207.25	0.68 m	0.72 m	0.67 m	0.36 m	0.21 m

8.0 VÝMĚNA HLAVNÍCH ČÁSTÍ

8.01 Všeobecné pokyny pro výměnu a montáž

Televizní přijimač je velmi složité a chouloustivé zařízení, které vyžaduje při opravách a demontáži částí největší pečlivost a opatrnost.

To platí zejména pro výměnu obrazovky, při výměně germaniových diod a všech částí ve vysokofrekvenční anebo mezipřekovenční části přijimače.

Přijimač nesmí být při montáži vystaven větším otřesům, zvláště je-li osazen obrazovkou a elektronkami. Úder na obrazovku nebo její jiné mechanické či tepelné namáhání může způsobit implosi a tak zranění štěpinami skla osob v okolí.

Opakujeme proto znova, jak již uvedeno v odst. 5.0, že při manipulaci s obrazovkou nemají být v blízkosti opraváře žádné další osoby a opravář sám musí být oblečen ve vhodném pracovním obleku, obličeji a oči musí mít chráněny zvláštními brýlemi, ochranným krytem nebo maskou z nerozbitného skla. Na rukou musí mít opravář gumové rukavice, které sahají až k předloktí a kolem krku otočen silnější šátek.

Po demontáži musí být obrazovka ihned uložena do příslušného ochranného obalu.

Při výměně, pro připojování jednotlivých dílů nebo spojů pájením, musí být používána pájka vhodného tvaru a s dostatečnou teplotou tak, aby nebyly jejím teplem poškozeny součásti v okolí pájeného místa. K pájení je povoleno používat jen kyselin prostých pájecích prostředků (nejlépe kafafuny rozpustěné v lihu).

Vyměněné díly vysokofrekvenční a mezifrekvenční části jak obrazu, tak i zvuku musí mít nejen elektrické hodnoty, ale i mechanické rozměry stejně jako části původní, nemá-li dojít k podstatnému rozladění vyvážených obvodů. Rovněž odpájené spoje musí být po provedené montáži stejně uloženy jako původně.

Aby odpory a kondensátory nebyly poškozeny při pájení, musí být zachovány přívody nejméně 10 mm dlouhé a pájení prováděno rychle dostatečně teplou pájkou.

Germaniové diody (D1, D2) nesmí být rovněž při pájení tepelně ani elektricky namáhány. Přívody musí být proto po nechánym dostatečně dlouhé a při pájení tepelně odlehčeny sevřením plachými kleštěmi mezi místem pájení a vlastní diodou. (Ohřátí diody nad 60°C znamená její zničení.) Pájení diod smí být prováděno výhradně dostatečně teplou pájkou odpojenou od napájecí sítě.

Šrouby a matice všechny dílů mají být povolovány a utahovány vhodně zbroušenými šroubováky a příslušnými klíči (ne kleštěmi) a po montáži, aby se neuvolnily, zajištěny zakapávacím lakem.

8.02 Vyjmutí přístroje ze skříně

a) Odejměte zadní stěnu po uvolnění dvou šroubů na spodní části stěny.

b) Vyšroubujte šrouby upevňující spodní kryt a po odpájení zemicího přívodu jej vysuňte.

c) Sejměte knoflíky na přední části skříně. U třídlílných knoflíků vyšroubujte zajišťovací šroub z knoflíku nejmenšího průměru; ostatní knoflíky jsou upevněny na hřidelích pomocí vodicích výstupků a lze je odejmout pouhým vysunutím.

Odklopte víčko na přední stěně skříně. Vyšroubujte ze středního knoflíku upevňovací šroub a obě části knoflíku vysuňte.

d) Na pravém boku skříně odšroubujte 2 šrouby přichytky síťové šnury a sejměte s držákem pod obrazovkou kontrolní žárovku.

e) Odpájete přívody reproduktoru.

f) S vysokonapěťové části odpojte nožovou zástrčku přívodu vychylovací jednotky a po vyšroubování příslušného šroubu uvolněte její zemicí spoj.

g) Odejměte přívod vysokého napětí a objímku obrazovky.

h) Vyšroubujte 2 zadní šrouby připevňující chassis ke spodní části skříně. Další dva šrouby vpředu pouze uvolněte a chassis vysuňte.

i) Při montáži přístroje zpět do skříně volte obrácený postup.

8.03 Výměna obrazovky

a) Vyjměte přístroj ze skříně (viz předchozí odstavec) a po uvolnění 2 matic vysuňte ozvučnici s reproduktorem.

b) Uvolněte a natočte čtyři přichytky (matky M4) rámu obrazovky. Rám s obrazovkou vysuňte opatrně ze skříně. Při výjímání položte skříň na čelní stěnu a rámu s obrazovkou držte za přichytne tyče.

c) S hrádky obrazovky sesuňte iontovou past.

d) Povolte matici »U«, upevňující systém vychylovacích cívek a zaostrování ke kruhovému držáku obrazovky. Celým systémem pootočte vlevo a velmi opatrně jej sesuňte s hrádky obrazovky.

e) Povolte matky čtyř přichytých tyčí a vyvlekněte je z kruhového držáku, který pak sejměte s obrazovky. Nyní je možno obrazovku na rámu pohodlně vyměnit. Při výměně je nutno přizpůsobit nové obrazovce (podle užitého typu) hliníkový rámeček a přichytky obrazovky.

f) Při montáži nové obrazovky volte obrácený postup než je uvedeno výše.

g) Vystředění, přizpůsobení obrazu a nařízení iontové pasti provedete podle odst. 4.0.

8.04 Výměna ochranného skla obrazovky

a) Vyjměte přístroj ze skříně (viz odst. 8.02).

b) Vyjměte obrazovku s rámem (viz předchozí odstavec).

c) Odšroubujte 4 přichytky (8 šroubů) přichycující ochranné sklo obrazovky a vyjměte jej.

8.05 Výměna vychylovacích cívek

a) Odejměte zadní stěnu.

b) Odpojte klíčovou objímkou obrazovky a nožovou zástrčku přívodu vychylovacích cívek.

c) S hrádky obrazovky sesuňte iontovou past.

d) Uvolněte matici »U« přidržující systém vychylovacích cívek a zaostrování ke kruhovému držáku obrazovky; systémem pootočte vlevo a velmi opatrně jej sesuňte s hrádky obrazovky.

e) Odšroubujte 4 šrouby na boční stěně hliníkového krytu (dva z nich současně upevňují úhelník) a vysuňte cívky z krytu.

f) Po vyšroubování dvou šroubů rozevřete nožovou zástrčku a odpájete přívody.

g) Vychylovací cívky vysuňte i s přívody z krytu.

h) Při vsunování nových cívek prohlédněte nejprve přívody otvorem v krytu a dále postupujte obráceně než výše uvedeno.

8.06 Výměna přepinače provozu

a) Přístroj vyjměte ze skříně (viz odst. 8.02).

b) Od přepinače odpájete přívody (7 pájecích bodů).

c) Odšroubujte: 2 matky připevňující přepinač k chassis a 2 matky připevňující úhelník s potenciometrem R221 k přepinači.

d) Přepinač vyjměte a nový upevněte opačným postupem než výše uvedeno.

8.07 Výměna vf dílu

a) Vyjměte přístroj ze skříně (viz odst. 8.02).

b) Odpájete 3 kondensátory na destičce pro výstup a 1 stíněný kabel, který rovněž uvolněte z přichytky na vf dílu.

c) Odejměte spodní stínici kryt po vyšroubování 4 šroubů, odpájete 3 spoje uvnitř vf dílu a vyvlekněte je z průchodky.

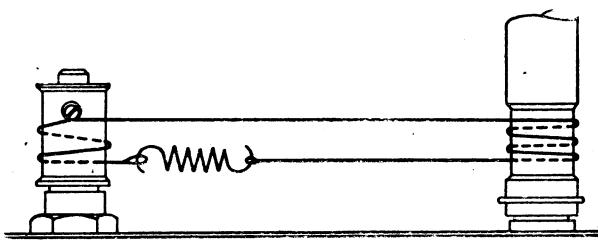
d) Odšroubujte 4 šrouby připevňující vf dílu k přichytám chassis a uvolněte zemnicí folii.

e) Odvážte motouz náhonu na potenciometr R225.

f) Vyjměte chassis vf dílu a odejměte boční stínici kryt po vyšroubování čtyř šroubů. Pak jsou všechny části uvnitř snadno přistupné a lze provést patřičné úpravy.

8.08 Výměna vstupních a oscilátorových cívek a montáž cívek pro další kanály

- Přístroj vyjměte ze skříně jak popsáno v odstavci 8.02.
- Vyjměte vf část přístroje jak uvedeno v předchozím odstavci.
- Uvolněte v zadní stěně chassis nad osou rotoru 2 dorazové šrouby aretace a poškozené cívky natočte tak, aby je bylo možno spodním otvorem vymout.
- Cívky s držákem lze vymout po narovnání příslušných výstupků kotoučů rotoru přepinače.
- Po výměně cívky a opětném zamontování vf dílu vyvažte obvody podle odst. 6.05. Vyvažovací jádro cívek oscilátoru je přístupné otvorem vedle hřidel tehdy, je-li hřidel dodávacího kondensátoru C18 asi ve střední poloze svého radiálního rozsahu.
- Při montáži dalších cívek počínejte si podobně, jak výše uvedeno.
- Další cívky s držáky upevněte ohnutím příslušného vý-

Obr. 29. Schema náhonu regulátoru jasu (pohled zespoda)

stupku v kotouči přepinače. Zkontrolujte, zda všechny doteky na držáku cívky mají dobrý dotek s páry statoru přepinače.

h) Aby bylo možno přepínat i zamontované rozsahy, přemístěte dorazové šrouby aretace do otvorů odpovídajících umístění nového rozsahu (kolem hřidele).

8.09 Výměna potenciometrů

Potenciometry jsou v přístroji zpravidla upevněny centrálně, t. j. pomocí matky na hřideli potenciometru.

Lze je vyměnit po vyjmutí přístroje ze skříně, odpájení příslušných přívodů a vyšroubování matice. Při výměně potenciometrů R226, R227, R229, R230 není nutno přístroj vyjmout ze skříně, stačí pouze odejmout spodní kryt přístroje.

8.10 Objímky elektronek

Objímky pro miniaturní elektronky jsou upevněny pomocí 2 dutých nýtů. Při výměně vadné objímky odpájejte přívody, nýty odvrťte a novou objímkou upevněte nejlépe pomocí 2 šroubů M3 x 8.

8.11 Cívky v kovových krytech

Cívky jsou zalemovány v hliníkových krytech a upevněny pomocí výlisků v chassis. Podle polohy vadné cívky není vždy třeba vyjmout chassis ze skříně, zpravidla postačí odejmout spodní kryt a stínici kryt mf zesilovače obrazu a zvuku. Při výjmání zachovejte tento postup:

- Odpázejte příslušné přívody vadné cívky.
- Odehněte vhodným nástrojem výstupky chassis připevňující cívku s krytem.
- Novou cívku natočte do správné polohy (poloha montáže cívek je určena výlisky v obrubě jejich bakelitového těleska (viz přílohu I.) a upevněte ji opět přihnutím výstupků.
- V případě, že se výstupky odehnutím ulomí a není jich možno použít k upevnění cívky, použijte k upevnění náhradního držáku (obj. čís. 3PA 633 06). Po obrování (plochým

pilničkem) hrany chassis ulomené přichytky nasuňte do výrezu náhradní držáku, pak vložte novou cívku a trojúhelníkové výstupky držáku kleštěmi k sobě zmáčkněte.

8.12 Výměna vysokonapěťového transformátoru

- Odejměte zadní stěnu a spodní kryt.
- Odšroubujte 1 šroub a odejměte kryt vn části přijimače.
- Odpájejte 3 přívody od vn transformátoru.
- Sejměte přívod s anody elektronky E21 a její žhavicí vinutí sesuňte s transformátoru.
- Odšroubujte 3 šrouby M3 v boční stěně krytu a transformátor odejměte.
- V případě, že je třeba vyměnit jen ferritové jádro transformátoru, sejměte kroužek přilepený na konci trubky, v které je jádro uloženo, a regulačním šroubem »N« otáčejte (proti smyslu pohybu hodinových ruciček) tak dlouho, až se jádro vysune z trubky. Při vkládání nového jádra dbejte, aby jeho výstupek zapadl do vodicí trubky a aby jeho závit šel volně do regulačního šroubu.

8.13 Výměna ostatních transformátorů

Transformátor TR5 je přístupný na chassis po vysunutí válcového krytu. Při výměně odpájejte 5 přívodů, pod chassis narovnejte 2 patky přichycující transformátor a vyměte jej. Je-li třeba vyměnit pouze cívku L65, odpájejte přívody s obou pájecích oček a destičku i s cívkou vysuňte z přichytek.

Transformátory TR2 nebo TR4 jsou rovněž upevněny patkami zahnutými pod chassis. Po vyrovnaní patek a odpájení spojů transformátory vyměňte.

Zbývající transformátory i tlumivky jsou upevněny pouze dvěma šrouby M3. Transformátory TR7 a TR8 jsou dvojího provedení, jednak s tepelnou pojistikou (u prvních 1000 ks), jednak bez tepelné pojistiky.

8.14 Náhrada pojistek přijimače

Přerušenou vložku některé z pojistek přístroje Po1-Po4 můžno po odstranění příčiny přerušení nahradit vložkou stejného typu. U tavných (trubičkových) pojistek jsou jmenovité hodnoty vyznačeny na destičce s jejich držáky.

Tepelné vložky pojistek mohou být nahrazeny teprve po vyčladnutí jištěných autotransformátorů a napružení pérových držáků vložek.

Pozor! Není-li náhradní vložka tepelné pojistky po ruce, smí být přerušená vložka spájena jen za použití zbytků původní pásky.

8.15 Výměna a oprava reproduktoru

Reproduktor je upevněn třemi šrouby na desce, která je tvarově přizpůsobena zárezům vodicích lišt skříně a upevněna dvěma křídlovými maticemi v přichytkách.

Po uvolnění křídlových matic a odpájení přívodů vysuňte desku i s reproduktorem (posunutím směrem nahoru), pak uvolněte přichytky a sejměte reproduktor s desky.

Příčiny špatného přednesu bývají:

- Uvolnění některých součástek ve skříně.
- Znečištění vzduchové mezery reproduktoru.
- Porušení správného středění.

Starou membránu možno vystředit nebo mezeru magnetu vyčistit po odlepení ochranného kroužku v jejím středu a po uvolnění pěti šroubků v okolí magnetu.

Membránu lze nahradit po rozlemování přídřžného kruhu na obvod koše, kterým se opět nová membrána přilemuje. Po výměně membrány nebo po vyčištění kruhové mezery (nejlépe plochým kolíčkem omotaným vatou) zvukovou cívkou znova pečlivě vystředte pomocí proužků silnějšího papíru (filmu), vsunutých mezi cívku a trn magnetu.

Po skončené opravě nebo po výměně membrány utěsněte opět otvor v jejím středu nalepením ochranného kroužku. Kroužek přilepíme acetonovým lepidlem, které nanášíme opatrně na okraje kroužku jen v nejnutnějším množství.

9.0 ZMĚNY V PROVEDENÍ BĚHEM VÝROBY

Během náběhu serie televizních přijímačů 4202A byly provedeny postupně v zapojení změny, z nichž některé nemohly být v příručce podchyceny. Poněvadž se s nimi opraváři jistě při opravách setkají, uvádíme přehled těchto změn:

1. Tepelné pojistky Po2, Po1 síťových transformátorů byly vypuštěny. Hodnota trubkové pojistky Po3 se mění z 0,6A na 0,8A.
 2. Stínění spojů od transformátorů TR5 k elektronce E17 bylo vypuštěno.
 3. Hodnota odporu R56 0,5 M Ω (TR 102 M5) byla změněna na 50 000 Ω (TR 103 50k/A) a přidán odpor R61 16 000 Ω (TR 102 16k), který s odporem R56 tvoří dělič napětí (v obrázcích zakresleno).
 4. Hodnota odporu R125 1,6 M Ω (TR 101 1M6) byla změněna na 0,5 M Ω (TR 101 M5).

5. Hodnota kondensátoru C158, 10 000 pF (WK 719 01) byla změněna na 2000 pF (WK 719 04 2k).

5. Hodnota kondensátoru C158, 10 000 pF (WK 719 01 10k) byla změněna na 2000 pF (WK 719 04 2k).

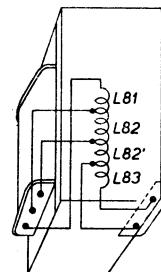
6. Potenciometry regulátoru byly změněny následovně:

R226 – WN 692 01 5M/N nahražen potenciometrem
WN 790 25 M47/N.

R227 – WN 692 02 1M/N nahrazen potenciometrem
WN 790 26 1M/N, nebo WN 790 28 1M/N.

R229 – WN 692 02 1M/N nahrazen potenciometrem
WN 790 26 1M/N nebo WN 790 28 1M/N

R230 – WN 692 01 64k/N nahražen potenciometrem
WN 790 25 68k/N

Obr. 30. Zapojení transformátoru TR 7 s vypuštěnou tepelnou pojistkou

Změny uvedené pod 1.-5. byly provedeny u přístrojů s výrobními čísly nad 1200600.

Změny uvedené pod 6. byly provedeny u přístrojů s výrobními čísly nad 1201150.

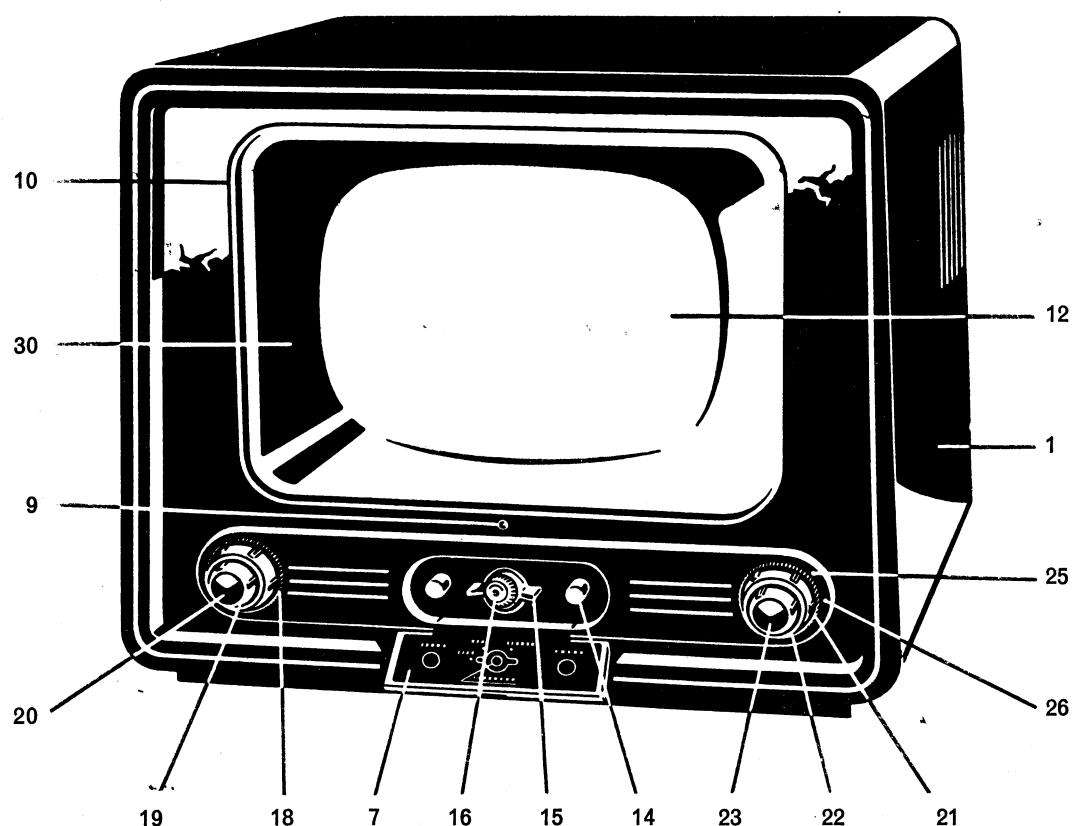
U přijímačů od výr. čís. 1216 000 byly nahrazeny drátové odpory odpory tmelenými. Náhradní obj. čís. odporů jsou uvedena v rubrice »Poznámka« v seznamu náhradních dílů. Vývod vysokého napětí byl umístěn v isolační trubice.

U přijímačů od výr. čís. 1225 000 výše byla dále změněna obj. čísla odporů R203 až R206 na TR 606 50 a R207, R208 na TR 607 50/B.

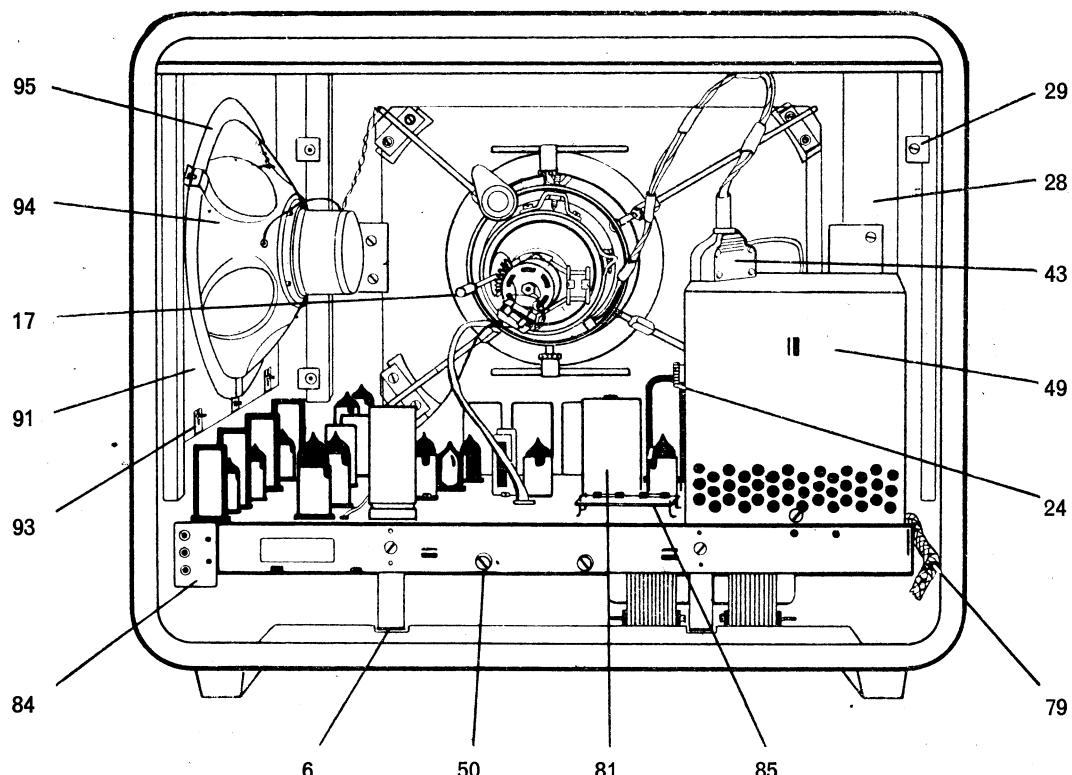
Další výrobní změny budou postupně hlášeny ústředí opraven a je na opravářích, aby jimi doplnili tuto příručku.

ZÁZNAM O DALŠÍCH ZMĚNÁCH

10.0 SEZNAM NÁHRADNÍCH DÍLŮ

Obr. 31. Součástky na přední stěně

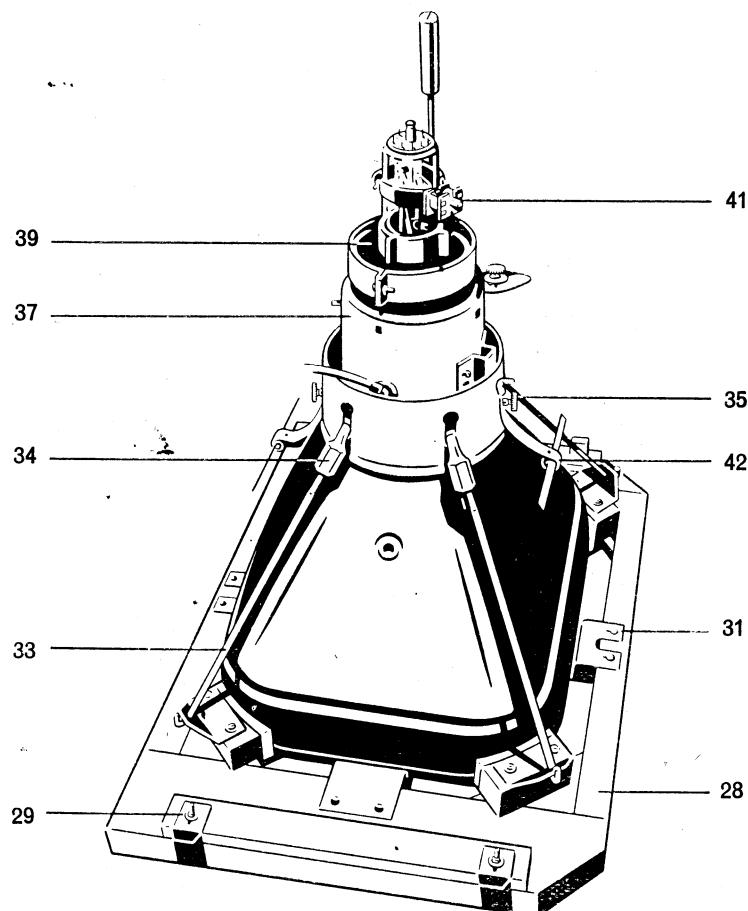

Obr. 32. Součástky uvnitř přijímače

MECHANICKÉ DÍLY

Pos.	Název	Obj. číslo	Poznámky
1	skříň sestavená	3PK 163 07	
2	zadní stěna sestavená	3PA 132 08	
3	kryt pro obrazovku (v zadní stěně)	3PA 251 08	
4	spodní deska	3PF 050 08	
5	znak Tesla	3PF 826 03	
6	gumová podložka pod chassis	3PA 561 03	
7	víčko sestavené	3PF 169 02	
8	štítok pod knoflíky	3PA 265 01	
9	sklo indikátoru	3PA 013 02	
10	ozdobný rámeček obrazovky	3PA 127 06	
11	spojka k rámečku	3PA 493 02	
12	ochranné sklo	3PA 394 01	
13	přichytka skla	3PA 553 14	
14	knoflík pro R228 a R231 (gumový)	3PA 318 02	
15	knoflík přepínače provozu	3PA 243 06	
16	knoflík regulace kontrastu	3PA 242 02	
17	knoflík zaostřování (gumový)	3PA 318 03	
18	knoflík velký (levý)	3PA 246 01	
19	knoflík střední (levý)	3PF 243 03	
20	knoflík malý (levý)	3PF 243 05	
21	knoflík velký (pravý)	3PA 246 02	
22	knoflík střední (pravý)	3PF 243 04	
23	knoflík malý (pravý)	3PF 243 06	
24	knoflík regulace TR6	3PA 045 04	
25	štítok s označením »2«	3PA 142 07	
26	štítok s označením »3«	3PA 142 08	
27	deská s obrazovkou sestavená	3PN 380 19	
28	dřevěný rám obrazovky	3PA 127 07	
29	přichytka rámu	3PA 633 04	
30	maska obrazovky	3PA 127 08	
31	čelní držák obrazovky	3PF 683 04	
32	čelní držák obrazovky	3PF 683 05	
33	přichytná tyč	3PA 894 01	
34	matice tyče	3PA 045 05	
35	šroub M 3×6 (s tvarovanou hlavou)	ČSN 02 1161	
36	systém vychylovacích cívek a ostření	3PN 050 05	
37	vychylovací cívky sestavené	3PN 607 06	
38	ferritový kroužek cívek	3PA 741 01	
39	zaostřovací ferritový kroužek	3PA 741 02	
40	držák ferritu	3PA 683 13	
41	iontová past sestavená	3PF 816 05	
42	korekční magnet	3PF 806 41	
43	zástrčka (7 kontaktů)	3PF 452 01	
44	zásuvka (7 kontaktů)	3PF 282 01	
45	kryt zásuvky	3PA 251 06	
46	pájecí můstek (vn části)	3PF 504 21	
47	vývod vn (anody E22)	4PF 826 00	
48	gumový kryt na čepičku obrazovky	3PA 251 07	
49	kryt vn části	3PA 694 10	
50	prodlužovací osa R227	3PA 713 03	
51	spojka prodlužovací osy	3PA 214 04	
52	přepínač provozu sestavený	3PN 557 01	
53	doteková deska I.	3PF 927 01	
54	doteková deska II.	3PF 927 02	
55	aretače	3PF 816 03	
56	objímka pro E21 s držákem	3PK 150 15	
57	klíčová objímka pro E10, E14, E22	PK 497 01	
58	miniaturní objímka	3PK 497 04	
59	novalová objímka E1, E2, E9	3PK 497 03	
60	kryt miniaturní objímky (nižší)	3PA 698 04	
61	kryt miniaturní objímky (vyšší)	3PA 698 07	
62	novalová objímka	AK 497 12	
63	oktálová objímka E12	PK 497 02	
64	rotor přepínače kanálů	3PK 928 01	
65	aretační pero (sestavené)	3PF 836 04	
66	sběrací lišta přepinače (7 dotekek)	3PF 806 31	
67	sběrací lišta přepinače (5 dotekek)	3PF 806 32	
68	čep přepínače	3PA 011 01	
69	stator kondensátoru C18	3PF 806 33	
70	rotor kondensátoru C18	3PF 924 01	
71	pružina k rotoru	3PA 791 04	
72	prodlužovací hřidel přepínače	3PA 726 07	
73	zajišťovací pero rotoru	3PA 795 02	
74	zajišťovací pero zadní	3PA 795 01	
75	keramická průchodka	3PF 816 01	
76	kladka pro R225	3PA 670 02	
77	pohonné šnůry	3PF 536 02	
78	pružina náhonu	3PA 786 03	

Pos.	Název	Obj. číslo	Poznámky
79	síťová šňůra	3PF 615 01	
80	objímka osvětlovací žárovky s držákem	AF 498 02	
81	kryt na TR5	3PA 687 01	
82	pájecí můstek sestavený	3PF 504 13	
83	držák pro pájecí můstky	3PA 610 06	
84	deska se zdírkami (antennní)	3PF 521 03	
85	držák pojistek	3PF 489 01	
86	jádro cívky setrvačníkového obvodu L 65	3PF 436 02	
87	jádro mf obražu	WA 436 12	
88	jádro mf zvuku	WA 436 11	
89	jádro vn transformátoru sestavené	3PF 436 01	
90	ozvučnice sestavená	3PF 110 05	
91	ozvučnice	3PA 110 05	
92	tkanina na ozvučnici	3PM 5003	
93	příchytnka ozvučnice	3PA 629 01	
94	reprodukтор	2AN 633 50	
95	gumový kroužek reproduktoru	3PA 222 01	
96	membrána s cívkou	2AF 759 08	
97	žárovka 12 V/3 W	3PN 866 02	
98	pojistka ČSN 35 4731	0.6/250	
99	pojistka tepelná	PF 495 00	
100	germaniová dioda D1, D2	1NN 40	
101	náhradní držák mf cívky	3PA 633 06	
			0.8/250

Obr. 33. Součástky vychylovacího systému a upevnění obrazovky

ELEKTRICKÉ DÍLY

L	Cívky	Počet závitů	Obj. číslo	Poznámky
1		2 II; 1,5 III	3PK 605 01	
1'	vstupní (kanál II. a III.)	2 II; 1,5 III	3PK 605 02	
2		26 II; 18 III		
3		16 II; 12 III	3PK 605 06	
4	oscilátor (kanál II. a III.)	18 II; 13 III	3PK 605 07	
5		20 II; 17 III		
6	tlumivka	15	3PN 652 06	
7	tlumivka	6	3PN 652 07	
8	tlumivka	15	3PN 652 06	
9	mf odladěovač	6	3PK 856 02	
10	mf odladěovač	6	3PK 856 02	
11		14,5		
12	I. mf obrazu	10	3PK 593 07	
12'		5		
13		11		
14	II. mf obrazu	11	3PK 593 08	
15		7,5		
15'		4		
16		9,5		
17	III. mf obrazu	9,5	3PK 593 09	
18		11		
18'		6		
19		16		
20	IV. mf obrazu	16	3PK 593 10	
21		7		
21'		5		
24	tlumivka	30	3PN 682 01	
25	tlumivka	30	3PN 682 02	
31	I. mf zvuku	37	3PK 593 04	
32	II. mf zvuku	62	3PK 593 05	
33		55		
34		51		
35	poměrový detektor	17	3PK 593 06	
35'		17		
36		6		
39		3500		
40	výstupní transformátor zvuku TR1	72	3PN 673 05	
40'		72		
41	tlumivka	122	3PN 682 03	
42	tlumivka	145	3PN 682 04	
43	tlumivka	73	3PN 682 05	
51	oscilátor svíslého vychylování TR2	3000	3PN 666 03	
52		1800		
53	výstupní transformátor	5200	3PN 673 06	
54	svíslého vychylování TR3	460		
61	porovnávací transformátor TR4	300	3PN 666 04	
62		600		
63	transformátor vodorovného	300	3PN 050 07	
64	vychylování TR5	300		
65	setrvačníkový obvod	1300	3PK 585 18	
66	žhavení vn usměrňovače	2	3PK 600 03	
67		4950		
68	transformátor vn zdroje TR6	245	3PN 676 03	
69		465		
71		250		
71'	vychylovací cívky	250	3PK 607 06	
72		390		
72'		390		
81		158		
82	síťový transformátor TR7	970	3PN 661 04	
82'		308		
83		43		
84		822		
85	síťový transformátor	300	3PN 661 03	
86	obrazové části TR8	36		
87	síťová tlumivka	1400	3PN 650 02	

C	Kondensátory	Hodnota	Provozní napětí V =	Obj. číslo	Poznámky
1	keramický	80 pF ± 50%	350 V	TC 740 80/B	
2	keramický	80 pF ± 50%	350 V	TC 740 80/B	
3	keramický	2500 pF ± 130%	400 V	3PK 706 02	

C	Kondensátory	Hodnota	Provozní napětí V =	Obj. číslo	Poznámky
4	keramický	2,5 pF ± 20%	400 V	TC 300 2J5	
5	dolaďovací	4 pF		3PK 701 01	
6	keramický	5 pF ± 20%	250 V	TC 310 5	
7	keramický	2500 pF ± 13%	400 V	3PK 706 02	
8	průchodkový	2500 pF ± 13%	400 V	3PK 713 01	
9	průchodkový	2500 pF ± 13%	400 V	3PK 713 01	
10	dolaďovací	4 pF		3PK 701 01	
11	průchodkový	2500 pF ± 13%	400 V	3PK 713 01	
12	keramický	50 pF ± 13%	350 V	TC 740 50	
13	keramický	2,5 pF ± 20%	400 V	TC 300 2J5	
14	dolaďovací	4 pF		3PK 701 01	
15	keramický	10 pF ± 20%	250 V	TC 310 10	
16	průchodkový	2500 pF ± 13%	400 V	3PK 713 01	
17	keramický	25 pF ± 13%	600 V	TC 305 25	
18	dolaďovací	4 pF		3PK 701 01	
19	průchodkový	2500 pF ± 13%	400 V	3PK 713 01	
21	keramický	20 pF ± 5%	350 V	TC 740 20/B	
22	keramický	320 pF ± 13%	250 V	TC 310 320	
23	keramický	2500 pF ± 13%	400 V	3PK 706 02	
24	průchodkový	2500 pF ± 13%	400 V	3PK 713 01	
25	keramický	2500 pF ± 13%	400 V	3PK 706 02	
26	keramický	2500 pF ± 13%	400 V	3PK 706 02	
27	keramický	2500 pF ± 13%	400 V	3PK 706 02	
28	keramický	20 pF ± 5%	350 V	TC 740 20/B	
29	keramický	2500 pF ± 13%	400 V	3PK 706 02	
30	keramický	2500 pF ± 13%	400 V	3PK 706 02	
31	keramický	20 pF ± 5%	350 V	TC 740 20/B	
32	keramický	2500 pF ± 13%	400 V	3PK 706 02	
33	keramický	2500 pF ± 13%	400 V	3PK 706 02	
34	keramický	2500 pF ± 13%	400 V	3PK 706 02	
35	keramický	2500 pF ± 13%	400 V	3PK 706 02	
36	keramický	2500 pF ± 13%	400 V	3PK 706 02	
37	keramický	2500 pF ± 13%	400 V	3PK 706 02	
38	průchodkový	2500 pF ± 13%	400 V	3PK 713 01	
39	průchodkový	2500 pF ± 13%	400 V	3PK 713 01	
40	keramický	20 pF ± 5%	350 V	TC 740 20/B	
41	keramický	10 pF ± 10%	250 V	TC 310 10/A	
42	elektrolytický	10 µF ± 50–20%	12/15 V	TC 500 10M	
51	keramický	3,2 pF ± 20%	400 V	TC 300 3J2	
52	keramický	20 pF ± 5%	250 V	TC 310 20/B	
53	svitkový	10000 pF ± 20%	250 V	WK 719 01/10k	
54	svitkový	2000 pF ± 20%	1000 V	WK 719 04/2k	
55	keramický	20 pF ± 5%	250 V	TC 310 20/B	
56	keramický	20 pF ± 5%	250 V	TC 310 20/B	
57	svitkový	10000 pF ± 20%	250 V	WK 719 01/10k	
58	keramický	32 pF ± 13%	250 V	TC 310 32	
59	svitkový	1600 pF ± 20%	1000 V	WK 719 04/1k6	
60	svitkový	10000 pF ± 20%	250 V	WK 719 01/10k	
61	keramický	25 pF ± 5%	250 V	TC 310 25/B	
62	keramický	64 pF ± 5%	350 V	TC 740 64/B	
63	styroflex	470 pF ± 20%	250 V	WK 718 20/470	
64	styroflex	1000 pF ± 20%	250 V	WK 718 20/1k	
65	svitkový	25000 pF ± 20%	250 V	WK 719 01/25k	
66	svitkový	5000 pF ± 20%	400 V	WK 719 02/5k	
67	elektrolytický	10 µF ± 50–20%	30/35 V	TC 501 10M	
71	svitkový	50000 pF ± 20%	160 V	WK 719 00/50k	
72	svitkový	25000 pF ± 20%	250 V	WK 719 01/25k	
73	svitkový	50000 pF ± 20%	400 V	WK 719 02/50k	
74	svitkový	0,5 µF ± 20%	250 V	TC 102 M5	
75	keramický	200 pF ± 5%	250 V	TC 310 200/B	
76	svitkový	2000 pF ± 5%	1000 V	WK 719 04/2k/B	
77	svitkový	20000 pF ± 5%	250 V	WK 719 01/20k/B	
78	svitkový	2000 pF ± 10%	1000 V	WK 719 04/2k/A	
79	svitkový	50000 pF ± 20%	400 V	WK 719 02/50k	
101	svitkový	0,5 µF ± 20%	160 V	WK 719 10/M5	
102	slídový	1000 pF ± 5%	500 V	TC 211 1k/B	
103	svitkový	0,25 µF ± 20%	250 V	WK 719 11/M25	
121	svitkový	64000 pF ± 20%	160 V	WK 719 00/64k	
122	styroflex	130 pF ± 20%	250 V	WK 718 20/130	
123	svitkový	5000 pF ± 20%	400 V	WK 719 02/5k	
131	svitkový	50000 pF ± 20%	160 V	WK 719 00/50k	
132	svitkový	5000 pF ± 20%	400 V	WK 719 02/5k	
133	svitkový	50000 pF ± 20%	400 V	WK 719 02/50k	
134	keramický	50 pF ± 13%	350 V	TC 740 50	
135	svitkový	50000 pF ± 20%	250 V	WK 719 01/50k	
136	svitkový	0,1 µF ± 20%	400 V	TC 103 M1	
137	svitkový	0,1 µF ± 20%	400 V	TC 103 M1	
138	svitkový	1000 pF ± 20%	1600 V	WK 719 05/1k	
139	svitkový	10000 pF ± 20%	400 V	WK 719 02/10k	
140	svitkový	25000 pF ± 20%	400 V	WK 719 02/25k	

(2 ks)

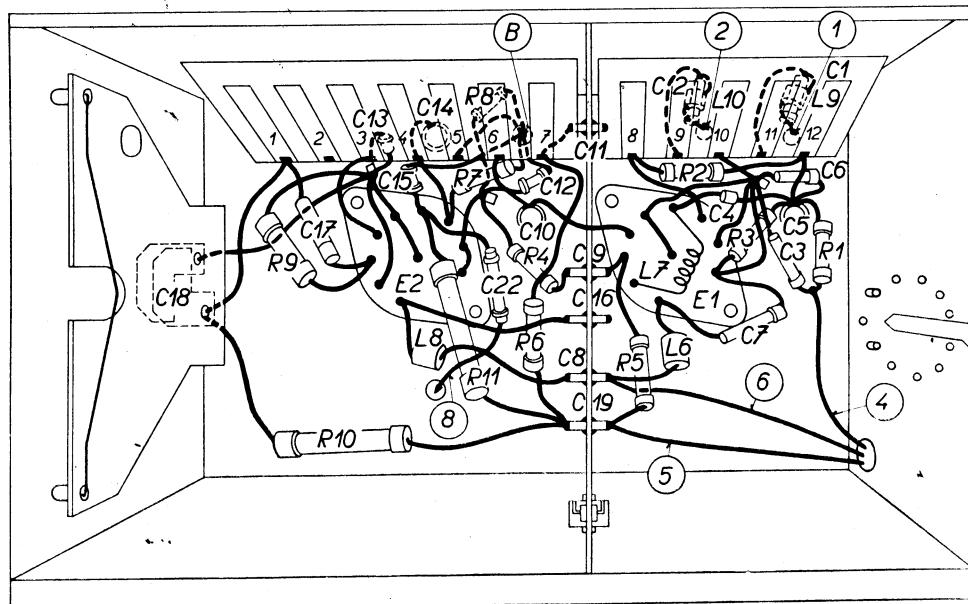
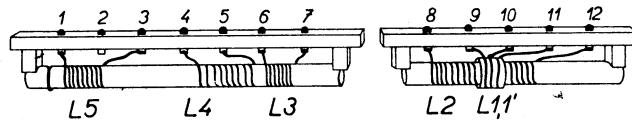
C	Kondensátory	Hodnota	Provozní napětí V	Obj. číslo	Poznámky
141	elektrolytický	100 μ F \pm 50–20%	30/35 V	TC 501 G1	
142	svitkový	0,1 μ F \pm 20%	160 V	WK 719 00/M1	
143	svitkový	2500 pF \pm 20%	250 V	WK 719 01/2k5	
151	styroflex	470 pF \pm 20%	250 V	WK 718 20/470	
152	styroflex	470 pF \pm 20%	250 V	WK 718 20/470	
153	styroflex	1000 pF \pm 20%	250 V	WK 718 20/1k	
154	styroflex	1000 pF \pm 20%	250 V	WK 718 20/1k	
155	svitkový	5000 pF \pm 20%	400 V	WK 719 02/5k	
156	styroflex	390 pF \pm 20%	250 V	WK 718 20/390	
157	styroflex	10 pF \pm 20%	10/25 kV	WK 718 41/10	
158	svitkový	2000 pF \pm 20%	1000 V	WK 719 04/2k	
159	svitkový	5000 pF \pm 20%	400 V	WK 719 02/5k	
160	svitkový	5000 pF \pm 20%	400 V	WK 719 02/5k	
161	svitkový	0,1 μ F \pm 20%	160 V	WK 719 00/M1	
162	elektrolytický	4 μ F \pm 50–20%	160/175 V	TC 510 4M	
163	styroflex	2200 pF \pm 20%	250 V	WK 718 21/2k2	
164	styroflex	4700 pF \pm 10%	250 V	WK 718 21/4k7/A	
165	styroflex	1000 pF \pm 20%	400 V	WK 718 19/1k	
166	styroflex	390 pF \pm 20%	250 V	WK 718 20/390	
167	svitkový	0,25 μ F \pm 20%	160 V	TC 101 M25	
168	styroflex	470 pF \pm 20%	400 V	WK 718 19/470	
169	styroflex	4700 pF \pm 20%	500 V	WK 718 22/4k7	
170	svitkový	0,1 μ F \pm 20%	600 V	TC 104 M1	
171	svitkový	0,1 μ F \pm 20%	600 V	TC 104 M1	
181	styroflex	39 pF \pm 20%	5/12,5 kV	WK 718 40/39	
201	elektrolytický	100 μ F	30/35 V	TC 500 G1	
202	elektrolytický	2X64 μ F	350/385 V	WK 705 19/64+64M	
203	elektrolytický	2X64 μ F	350/385 V	WK 705 19/64+64M	
204	elektrolytický	2X50 μ F \pm 50–10%	350/385 V	TC 519 50+50M	
205	elektrolytický	2X64 μ F	350/385 V	WK 705 19/64+64M	
206	elektrolytický	2X64 μ F	350/385 V	WK 705 19/64+64M	
207	elektrolytický	2X64 μ F	350/385 V	WK 705 19/64+64M	
220	svitkový	5000 pF \pm 20%	1000 V	WK 724 69/5k	
221	keramický	500 pF \pm 13%	900 V	TC 750 500	
222	keramický	500 pF \pm 13%	900 V	TC 750 500	
223	keramický	500 pF \pm 13%	900 V	TC 750 500	

R	Odpory	Hodnota	Zatížení	Obj. číslo	Poznámky
1	vrstvový	0,1 M Ω \pm 13%	0,25 W	TR 101 M1	
2	vrstvový	50000 Ω \pm 13%	0,25 W	TR 101 50k	
3	vrstvový	0,1 M Ω \pm 13%	0,25 W	TR 101 M1	
4	vrstvový	0,1 M Ω \pm 5%	0,25 W	TR 101 M1/B	
5	vrstvový	0,1 M Ω \pm 5%	0,25 W	TR 101 M1/B	
6	vrstvový	1600 Ω \pm 13%	0,25 W	TR 101 1k6	
7	vrstvový	6400 Ω \pm 13%	0,1 W	TR 111 6k4	
8	vrstvový	0,32 M Ω \pm 20%	0,1 W	TR 111 M32	
9	vrstvový	25000 Ω \pm 13%	0,25 W	TR 101 25k	
10	vrstvový	16000 Ω \pm 10%	1 W	TR 103 16k/A	
11	vrstvový	10000 Ω \pm 10%	1 W	TR 103 10k/A	
20	vrstvový	0,16 M Ω \pm 13%	0,5 W	TR 102 M16	
21	vrstvový	2500 Ω \pm 10%	0,25 W	TR 101 2k5/A	
22	vrstvový	1000 Ω \pm 13%	0,25 W	TR 101 1k	
23	vrstvový	32 Ω \pm 5%	0,25 W	TR 101 32/B	
24	vrstvový	20000 Ω \pm 13%	0,5 W	TR 102 20k	
25	vrstvový	1000 Ω \pm 13%	0,5 W	TR 102 1k	
26	vrstvový	8000 Ω \pm 10%	0,25 W	TR 101 8k/A	
27	vrstvový	160 Ω \pm 10%	0,25 W	TR 101 160/A	
28	vrstvový	40000 Ω \pm 13%	0,5 W	TR 102 40k	
29	vrstvový	1000 Ω \pm 13%	0,5 W	TR 102 1k	
30	vrstvový	10000 Ω \pm 10%	0,25 W	TR 101 10k/A	
31	vrstvový	160 Ω \pm 10%	0,25 W	TR 101 160/A	
32	vrstvový	40000 Ω \pm 13%	0,5 W	TR 102 40k	
33	vrstvový	8000 Ω \pm 10%	0,25 W	TR 101 8k/A	
34	vrstvový	1000 Ω \pm 13%	0,5 W	TR 102 1k	
35	vrstvový	3200 Ω \pm 5%	0,25 W	TR 101 3k2/B	
36	vrstvový	0,16 M Ω \pm 10%	0,25 W	TR 101 M16/A	
37	vrstvový	32000 Ω \pm 10%	0,25 W	TR 101 32k/A	
38	vrstvový	16000 Ω \pm 10%	0,25 W	TR 101 16k/A	
51	vrstvový	32000 Ω \pm 10%	0,25 W	TR 101 32k/A	
52	vrstvový	80 Ω \pm 10%	0,25 W	TR 101 80/A	
53	vrstvový	32000 Ω \pm 13%	1 W	TR 103 32k	
54	vrstvový	1000 Ω \pm 13%	0,5 W	TR 102 1k	
55	vrstvový	64000 Ω \pm 10%	0,25 W	TR 101 64k/A	

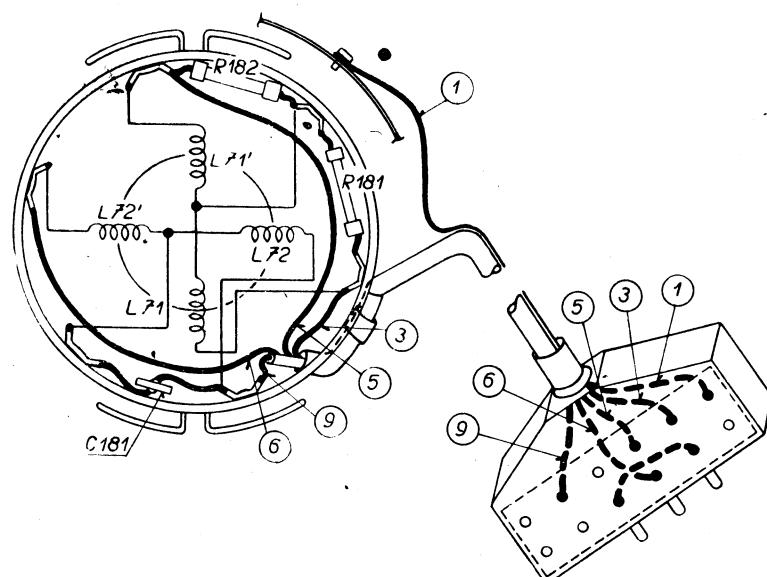
R	Odpory	Hodnota	Zatížení	Obj. číslo	Poznámky
56	vrstvový	50000 $\Omega \pm 10\%$	1 W	TR 103 50k/A	
57	vrstvový	1000 $\Omega \pm 13\%$	0,25 W	TR 101 1k	
58	vrstvový	50 $\Omega \pm 10\%$	0,25 W	TR 101 50/A	
59	vrstvový	50000 $\Omega \pm 10\%$	0,25 W	TR 101 50k/A	
60	vrstvový	12500 $\Omega \pm 10\%$	0,25 W	TR 101 12k5/A	
61	vrstvový	16000 $\Omega \pm 10\%$	0,5 W	TR 102 16k/A	
72	vrstvový	20000 $\Omega \pm 10\%$	0,25 W	TR 101 20k/A	
74	vrstvový	3,2 M $\Omega \pm 13\%$	0,25 W	TR 101 3M2	
75	vrstvový	0,1 M $\Omega \pm 10\%$	0,5 W	TR 102 M1/A	
76	vrstvový	0,1 M $\Omega \pm 10\%$	0,25 W	TR 101 M1/A	
77	vrstvový	10000 $\Omega \pm 10\%$	0,25 W	TR 101 10k/A	
78	vrstvový	25000 $\Omega \pm 10\%$	0,25 W	TR 101 25k/A	
79	vrstvový	0,1 M $\Omega \pm 10\%$	0,25 W	TR 101 M1/A	
80	vrstvový	2000 $\Omega \pm 10\%$	0,25 W	TR 101 2k/A	
81	vrstvový	500 $\Omega \pm 10\%$	0,25 W	TR 101 500/A	
82	vrstvový	0,16 M $\Omega \pm 10\%$	0,5 W	TR 102 M16/A	
83	vrstvový	5000 $\Omega \pm 10\%$	0,25 W	TR 101 5k/A	
84	vrstvový	50000 $\Omega \pm 10\%$	0,25 W	TR 101 50k/A	
85	vrstvový	0,5 M $\Omega \pm 13\%$	0,25 W	TR 101 M5	
86	vrstvový	10000 $\Omega \pm 10\%$	0,25 W	TR 101 10k/A	
87	drátový	200 $\Omega \pm 5\%$	2 W	TR 503 200/B	
101	vrstvový	0,1 M $\Omega \pm 13\%$	0,25 W	TR 101 M1	
102	vrstvový	40 $\Omega \pm 10\%$	0,25 W	TR 101 40/A	
103	vrstvový	16000 $\Omega \pm 10\%$	0,25 W	TR 101 16k/A	
104	vrstvový	12500 $\Omega \pm 10\%$	2 W	TR 104 12k5/A	
105	vrstvový	20000 $\Omega \pm 13\%$	0,25 W	TR 101 20k	
106	drátový	3200 $\Omega \pm 5\%$	8 W	TR 608 3k2/B	
107	vrstvový	0,5 M $\Omega \pm 13\%$	0,25 W	TR 101 M5	
108	vrstvový	0,2 M $\Omega \pm 10\%$	0,5 W	TR 102 M2/A	
109	vrstvový	0,5 M $\Omega \pm 13\%$	0,25 W	TR 101 M5	
121	vrstvový	32000 $\Omega \pm 10\%$	0,25 W	TR 101 32k/A	
122	vrstvový	0,1 M $\Omega \pm 10\%$	1 W	TR 103 M1/A	
123	vrstvový	10000 $\Omega \pm 10\%$	0,25 W	TR 101 10k/A	
124	vrstvový	0,2 M $\Omega \pm 13\%$	0,25 W	TR 101 M2	
125	vrstvový	1,6 M $\Omega \pm 13\%$	0,25 W	TR 101 1M6	
131	vrstvový	2 M $\Omega \pm 13\%$	0,25 W	TR 101 2M	
132	vrstvový	0,1 M $\Omega \pm 10\%$	0,25 W	TR 101 M1/A	
133	vrstvový	50000 $\Omega \pm 13\%$	0,25 W	TR 101 50k	
134	vrstvový	10000 $\Omega \pm 10\%$	0,25 W	TR 101 10k/A	
135	vrstvový	0,5 M $\Omega \pm 13\%$	0,25 W	TR 101 M5	
136	vrstvový	3,2 M $\Omega \pm 13\%$	0,25 W	TR 101 3M2	
137	vrstvový	0,2 M $\Omega \pm 13\%$	0,5 W	TR 102 M2	
138	vrstvový	0,32 M $\Omega \pm 13\%$	0,25 W	TR 101 M32	
139	vrstvový	50000 $\Omega \pm 13\%$	0,25 W	TR 101 50k	
140	vrstvový	0,1 M $\Omega \pm 10\%$	0,25 W	TR 101 M1/A	
141	vrstvový	1 M $\Omega \pm 13\%$	0,25 W	TR 101 1M	
142	vrstvový	40000 $\Omega \pm 10\%$	0,25 W	TR 101 40k/A	
143	vrstvový	40000 $\Omega \pm 10\%$	0,25 W	TR 101 40k/A	
144	vrstvový	1000 $\Omega \pm 13\%$	0,25 W	TR 101 1k	
145	vrstvový	0,125 M $\Omega \pm 10\%$	0,25 W	TR 101 M125/A	
146	drátový	400 $\Omega \pm 10\%$	2 W	TR 503 400/A	
151	vrstvový	T M $\Omega \pm 13\%$	0,25 W	TR 101 1M	
152	vrstvový	20000 $\Omega \pm 13\%$	1 W	TR 103 20k	
153	vrstvový	10000 $\Omega \pm 5\%$	0,25 W	TR 101 10k/B	
154	vrstvový	10000 $\Omega \pm 5\%$	0,25 W	TR 101 10k/B	
155	vrstvový	0,1 M $\Omega \pm 10\%$	0,25 W	TR 101 M1/A	
156	vrstvový	0,1 M $\Omega \pm 10\%$	0,25 W	TR 101 M1/A	
157	vrstvový	0,1 M $\Omega \pm 10\%$	0,25 W	TR 101 M1/A	
158	vrstvový	3200 $\Omega \pm 10\%$	0,25 W	TR 101 3k2/A	
159	vrstvový	1 M $\Omega \pm 13\%$	0,25 W	TR 101 1M	
160	vrstvový	5000 $\Omega \pm 10\%$	0,25 W	TR 101 5k/A	
161	vrstvový	5000 $\Omega \pm 10\%$	0,25 W	TR 101 5k/A	
162	vrstvový	50000 $\Omega \pm 10\%$	2 W	TR 104 50k/A	
163	vrstvový	400 $\Omega \pm 10\%$	0,25 W	TR 101 400/A	
164	vrstvový	80000 $\Omega \pm 13\%$	0,5 W	TR 102 80k	
165	vrstvový	40000 $\Omega \pm 10\%$	0,25 W	TR 101 40k/A	
166	vrstvový	25000 $\Omega \pm 10\%$	1 W	TR 103 25k/A	
167	vrstvový	0,5 M $\Omega \pm 13\%$	0,25 W	TR 101 M5	
168	vrstvový	1000 $\Omega \pm 13\%$	0,25 W	TR 101 1k	
169	drátový	100 $\Omega \pm 10\%$	2 W	TR 503 100/A	
170	drátový	4000 $\Omega \pm 10\%$	4 W	TR 504 4k/A	
171	drátový	2000 $\Omega \pm 10\%$	4 W	TR 504 2k/A	
172	vrstvový	0,1 M $\Omega \pm 13\%$	0,5 W	TR 102 M1	
181	vrstvový	200 $\Omega \pm 5\%$	0,25 W	TR 101 200/B	
182	vrstvový	200 $\Omega \pm 5\%$	0,25 W	TR 101 200/B	
201	drátový	50 $\Omega \pm 5\%$	4 W	TR 504 50/B	
202	drátový	200 $\Omega \pm 5\%$	4 W	TR 504 200/B	
203	drátový	50 $\Omega \pm 13\%$	2 W	TR 503 50	
204	drátový	50 $\Omega \pm 13\%$	2 W	TR 503 50	
205	drátový	50 $\Omega \pm 13\%$	2 W	TR 503 50	

R	Odpory	Hodnota	Zatížení	Obj. číslo	Poznámky
206	drátový	50 $\Omega \pm 13\%$	2 W	TR 503 50	(TR 607 50)
207	drátový	500 $\Omega \pm 13\%$	2 W	TR 503 500	(TR 606 500)
208	drátový	500 $\Omega \pm 13\%$	2 W	TR 503 500	(TR 606 500)
209	drátový	200 $\Omega \pm 13\%$	2 W	TR 503 200	(TR 606 200)
210	drátový	100 $\Omega \pm 13\%$	4 W	TR 504 100	(TR 607 100)
211	vrstvový	50000 $\Omega \pm 13\%$	0,5 W	TR 102 50k	
212	drátový	640 $\Omega \pm 13\%$	4 W	TR 504 640	(TR 607 640)
213	drátový	1000 $\Omega \pm 13\%$	1 W	TR 502 1k	(TR 606 1k)
214	vrstvový	10 $\Omega \pm 13\%$	0,25 W	TR 101 10	
221	potenciometr	50000 Ω	0,5 W	WN 694 10/50k/N	
222	potenciometr	0,5 M Ω + 50000 Ω	1 W	WN 699 40/1M/E/1M/E	
223		1 M Ω	1 W	M5/50k/G	
224		1 M Ω	1 W		
225	potenciometr	0,2 M Ω	0,5 W	WN 694 02/M2/N	
226	potenciometr	0,5 M Ω	0,25 W	WN 692 01/M5/N	(WN 790 25 M47/N)
227	potenciometr	1 M Ω	0,25 W	WN 692 02/1M/N	(WN 790 26 1M/N)
228	potenciometr	50000 Ω	0,5 W	WN 694 09/50k/N	
229	potenciometr	1 M Ω	0,25 W	WN 692 02/1M/N	
230	potenciometr	64000 Ω	0,25 W	WN 692 01/64k/N	(WN 790 26 1M/N)
231	potenciometr	25000 Ω	0,5 W	WN 694 09/25k/N	(WN 790 25 68k/N)

R	9, 10, 7, 8, 11, 4, 6, 5, 2, 3, 1
C	18, 17, 13, 15, 14, 22, 10, 12, 11, 9, 16, 8, 19, 2, 4, 7, 5, 3, 1, 6
L	5, 4, 8, 3, 2, 6, 7, 1, 1, 10, 9

Obr. 34. Zapojení vf části

Obr. 35. Zapojení vychylovacích cívek